

**ПРИНЦИПИ ЗА РАБОТАТА
В ГРУПА**

Михаел Лайтман, Барух Ашлаг

Принципи за работата в група – М: НФ «ИПИ», 2010. – 142 с.

В първата част на книгата са публикувани избрани статии на Барух Ашлаг, посветени на принципите за работа в група.

Във втората част на книгата, Михаел Лайтман коментира статиите на Барух Ашлаг и отговаря на въпроси на ученици.

СЪДЪРЖАНИЕ

Барух Ашлаг

За другарството 6

Статии на Барух Ашлаг, 1984 г.

1. Цел за създаване на групата	8
2. Любовта към другарите	9
3. Любовта към другарите	10
4. Човекът да помогне на ближния	12
6. Любовта към другарите	12
7. Възлюби ближния като себе си	15
12. Важността на групата	19
17. За важността на другарите	22
18. Цел на групата	26

Статии на Барух Ашлаг, 1985 г.

1. „Направи си рав и си купи другар”	28
8. Връзките: човек – Творец, човек – ближен, човек – останалите	34

Статии на Барух Ашлаг, 1986 г.

20. Какво означава над знанията	40
---------------------------------------	----

Михаел Лайтман

Принципи за работата в група, 2004г.

Влияние на средата върху човека	53
Цел на създаване на групата	62
Цел на групата	72
Любовта към другарите	82
Възлюби ближния като себе си	92
Любов към другарите	102
За важността на другарите	113
Ред за събиране на групата	125
Важността на групата	132

Барух Ашлаг

СТАТИИ ЗА ГРУПАТА

За другарството

Ще те помоля още, да се постараяш с всички сили да укрепиш любовта на другарите, да измислиш различни начини да увеличиш любовта между членовете на групата, да изчистиш егоистичните стремежи, защото те водят до ненавист, а между работещите заради Твореца не може да има никаква ненавист, а напротив – милосърдие и голяма любов.

Й. Ашлаг. „При хахам, писма”, стр. 54.

Всичко лошо, което се случва с вас, става заради неизпълняването на моята молба: да положите по-големи усилия в любовта към другарите, необходимостта от което ви обясних на всичките 70 езика, че това е достатъчно, за да бъдат поправени всички ваши недостатъци.

Й. Ашлаг. „При хахам, писма”, стр. 56.

Много съм учуден, че ми пишеш, че не можеш да ме разбереш. Знай, че това е само заради отпускането в работата. Но какво мога да направя аз? Така че, именно сега, когато ме няма сред вас, приежете задължението да бъдете свързани помежду си със здравия възел на любовта.

Й. Ашлаг. „При хахам, писма”, стр. 60.

Защо не ми съобщаваш доколко единна е групата, увеличава ли се нейното единство, върви ли тя от победа към победа – защото това е основата на цялото наше бъдеще?

Й. Ашлаг. „При хахам, писма”, стр. 74.

Естествено, аз искам да се обединя с вас с тялото и душата си в настоящето и бъдещето, но не мога да действам иначе, освен в духовното и в душата. Защото познавам вашата душа и мога да се обединя с нея, но вие – нямате възможност да работите във вашето сърце по друг начин, освен в материалното. Тъй като не познавате моята духовност, за да можете да се обедините с нея, и ако разберете това, разберете също, че аз не чувствам в себе си никакво отдалечаване от вас. Но вие, естествено, се нуждаете от физически контакт. А това е необходимо само за вас и вашата работа, но не и за мен и за моята работа. И с това аз си обяснявам много въпроси.

Й. Ашлаг. „При хахам, писма”, стр. 91.

Как е могъл, абсолютно добрият Творец да създаде такъв несъвършен, зъл свят? Как е могъл Той да замисли да създаде творения, за да страдат в продължение на целия свой живот?

Причината и целта на всички страдания в света е за да осъзнае човечеството, че източник на всички негови страдания е егоизмът и че чрез отказ от него се придобива съвършенство.

Откъсвайки се от егоизма, ние се откъсваме от всички неприятни усещания, защото той е обратен на Твореца. Всички страдания са свързани само с егоизма на нашето тяло. Егоистичните желания са създадени само за да бъдат изкоренени, а страданията, съпровождащи тези желания, служат за разкриване на нищожността и вредата от егоизма.

А когато целият свят се съгласи да се освободи от егоизма, с това ще изключи всички тревоги и всичко вредно, и всеки ще бъде сигурен в здравия и пълен живот, защото всеки ще има целият голям свят, който се грижи за него.

А засега егоистичните желания пораждаат тревоги, страдания, убийства и войни. Само егоизмът се явява причина за всички болки, болести на тялото и душата.

Всички страдания в нашия свят съществуват само за да отворят нашите очи, за да ни подтикнат да се избавим от злия егоизъм на тялото.

Нека страданията ни доведат до това желателно решение. И знай, че заповедите за отношението към другарите са по-важни от заповедите за отношението към Твореца, защото отдаването на другарите води до отдаване на Твореца.

(„Води” означава, че само любовта към другарите ще доведе до любов към Твореца).

Статии на Барух Ашлаг, 1984 г.

1. Цел за създаване на групата

Човек изначално е създаден като съсъд за получаване на наслаждения, наречени любов към себе си, егоизъм. Ето защо, ако човек не чувства, че ще получи нещо, той не е способен да извърши дори и най-малкото действие. Но без потискане на своя егоизъм е невъзможно да се достигне сливане с Твореца, т.е. състоянието „иштавут а-цура” - подобие на свойства и качества с Него.

Тъй като потискането на егоизма противоречи на природата ни, на цялото наше същество, ние се нуждаем от група единомишленици, които да ни дадат голяма сила за потискане на желанието ни да получаваме наслаждения, наричани „зло”, защото именно това желание не ни дава възможност за постигане на целта, заради която е бил създаден човека.

Ето защо е нужна група, която да обединява хора, които имат само едно желание - да се постигне тази цел. В резултат на това обединение ще се появи огромна сила, която ще помогне на всеки един от нас да се бори със самия себе си, тъй като малката сила на всеки един от нас ще се слее със силите на останалите и ще се получи нарастваща сила.

Получава се, че във всеки се появява огромно желание да постигне целта. Но за да се случи това, е необходимо всеки член на групата да потисне, да принизи своето „Аз”, спрямо останалите. Можете да направите това само незабелязвайки недостатъците на другаря, а напротив - обръщайки внимание само на неговите добри качества. Ако един от членовете на групата счита себе си макар и малко по-добър от другите, тогава той не може истински да се обедини с тях.

По време на събранието на групата трябва да бъдем сериозни и да не се отклоняваме от целта, заради която сме се събрали. А целта, както беше казано, е постигане сливане с Твореца. Други хора, които не са членове на групата, не трябва да знаят за тази цел, затова човек не трябва да се отделя от средата, в която се намира.

В членовете на групата, които се обединяват един с друг, трябва да има сходни желания и цели, така че всеки да може сам да принизи себе си относно другите.

Членовете на групата не трябва да допускат лекомислие в сърцето си, защото то разрушава всичко. Но ако някой случайно е попаднал в събранието на групата, не трябва да се показва разлика между тази група от другите събиращи се, а всичко трябва да изглежда така, сякаш те се намират на едно ниво с неканения гост.

2. Любовта към другарите

Казано е: „И човекът намерил него (Йосиф), когато той бродил по полето, и попитал го този човек, казвайки: „Какво търсиш?“ Той отговори: „Моите братя търся аз. Кажете ми, къде пасат те?“

Какво значи: „човекът блуждае в полето“? Под „поле“ се подразбира мястото, на което трябва да израстат „даровете на земята“, даващи препитание на целия свят. Както е известно, полски работи се явяват: „оранта“, „сеитбата“ и „жътвата“. Казано е от нашите мъдреци: „Онова, което е засадено със сълзи, с радост ще бъде пожънато“. И това се нарича „поле“, което Творецът е благословил.

Баал Турим обяснява това място, казвайки че тук става дума за човек, който се е отклонил от пътя на духовното развитие, който не знае истинския път, който се е отчаял и мисли, че никога няма да постигне своята цел. „И го попитал онзи човек, казвайки: „Какво търсиш ти – левакеш?“ Думата „левакеш“, има две значения в иврит: търся и моля. Следователно въпросът на „човека“ може да бъде разбран и така: „За какво ще помолиш?“, вместо „Какво търсиш ти?“, тоест с какво мога да ти помогна аз. И Йосиф му отговаря: „За братя се моля (търся) аз“, тоест искам да бъда в група, където има любов към другарите. И тогава ще мога да се издигна на пътя, водещ към Твореца.

Този път се нарича „път на отдаване“, а нашата природа се намира в пълно противоречие, във вражда с него. И има само един начин да вървим по този път - да бъдем в група, където съществува „любов към другарите“ и

където всеки може да помогне на своя другар да се движи напред, именно по този път.

„И казал човекът: „Те си тръгнаха оттук”. Раши обяснява: „Прекъснаха те братските връзки“, тоест не искат да се обединят с теб. И което , в края на краищата, довело до това, че народът на Израел попаднал в египетско изгнание. А за да излезем от Египет, ние трябва да се обединим в група, където съществува „любов към другарите” и с помощта на това ще се удостоим с излизане от Египет, и ще получим методиката за духовно извисяване.

3. Любовта към другарите

Сега нека изясним няколко въпроса, свързани с понятието „любов към другарите”:

- 1) Необходимостта от любов към другарите.
- 2) Защо съм избрал именно тези другари? Защо другарите са избрали мен?
- 3) Длъжен ли е всеки от другарите открито да проявява своите чувства по отношение на останалите членове на групата или е достатъчно да обича своите другари в сърцето си, без да го проявява външно, оставайки скромен, а както е известно скромността е много важна.

Да го кажем иначе: длъжен ли е той да проявява любовта към другарите, намираща се в неговото сърце открито, защото проявата на това чувства може да пробуди сърцата им и те също да усетят това чувство. В резултат чувствата на всеки от членовете на групата ще се обединят, при което общото чувство, което ще възникне, ще бъде значително по-голямо от прост аритметичен сбор.

Получава се, че всеки от членовете на групата, ако тя се състои например от 10 човека, ще получи чувство 10 пъти по-силно, защото то ще се състои от 10-те чувства на неговите другари, тъй като всичките 10 човека разбират необходимостта от любов към другаря. Ако пък членовете на групата не проявяват открито своите чувства, то у всеки от тях няма да е достатъчна онази колективна сила, която присъства в първия, по-горе приведен случай.

В този случай е тежко да оценяваш другаря положително и всеки мисли, че именно той е праведник и че само той обича своите другари, а те не му се отплащат с взаимност. От това следва, че човекът има малко сили. Може да бъде направен извода, че в любовта към другарите е нужно явно проявяване на чувствата, а не скромност и умереност.

Но е необходимо още да се помни целта на съществуване на групата, в противен случай тялото на човека ще се постарее да замъгли тази цел, защото тялото винаги се грижи само за собствената изгода. Затова е нужно винаги да се помни, че цел на създаването на групата се явява осъществяване на Заповедта „възлюби ближния свой”, а тя на свой ред се явява основа за изпълнението на Заповедта „възлюби Твореца”.

Групата е необходима на човека, за да може да доставя удоволствие на другарите, неизисквайки нищо в замяна, а не за това групата да му помага. В последния случай, ако всеки от членовете, участващи в нея, разчита само на помощ от страна на другите, то такава група се основава на егоизма и може да доведе само до увеличаване на вместимостта на съсъдите за получаване. Тогава човекът вижда в нея единствено средство за удовлетворяване на своите материални потребности.

Затова е необходимо всеки да помни, че групата трябва да се основава на любовта към ближния. Всеки член на групата трябва да получава от нея любов към ближния и ненавист към своя егоизъм. И тогава човекът ще види, че неговият другар се старее да потисне своя егоизъм. Това ще му даде допълнителни сили. Намеренията на всички другари ще се слоят в едно цяло. Ако в дадена група има 10 човека, то всеки от тях ще получи силите на всичките десет свои другари, които потискат своя егоизъм и се стремят към любов към ближния.

Ако пък всички членове на групата, в резултат на лъжлива скромност не проявяват своите чувства един към друг, то няма да се случи усилване на техните чувства. Обратно, постепенно всеки от тях губи желание да върви по пътя на любовта към ближния и се връща в обятията на любовта към себе си.

4) Длъжен ли е всеки да знае какво не достига на всеки един от другарите му, да знае с какво може да ги напълни или е достатъчно най-общо да се грижи за любовта към другарите си?

4. Човекът да помогне на ближния

Въпрос: Длъжен ли е, който и да било от членовете на групата, точно да знае какво именно не достига на всеки конкретен другар и с какво може да му помогне или е достатъчно да се ограничи с общото понятие „любов към другаря“?

Следва да отбележим, че човек може да помогне на другаря си само там, където има богати и бедни, умни и глупави, силни и слаби и т.н. Та нали ако има само богати, силни и умни, то как ще бъде възможно да си помагат един друг?

Но има едно понятие, което е присъщо на всички. Това е настроението. Ако настроението е лошо, тогава няма да помогнат нито богатството, нито мъдростта. Само друг човек може да му, като повдигне настроението му и да го извади от състоянието на потиснатост. Тогава човекът отново ще започне да усеща прилив на жизнени сили и ще почувства, че целта е близо.

И излиза, че всеки от членовете на групата е длъжен да обръща внимание на настроението на своя другар и в случай на необходимост да го повдигне. Защото именно настроението се явява онова поле на действие, където един човек може да помогне на друг.

6. Любовта към другарите

„Възлюби своя ближен, както самия себе си“. Раби Акива е казал, че това е главния закон на Кабала. Следователно, изпълнявайки това правило, ние съблюдаваме всички указания на Кабала, които са включени в него. Тогава, се получава така, като че ли, ние няма какво повече да правим.

Но виждаме, че Кабала ни казва: „Какво изисква Творецът от теб? Само да се боиш от Него“. Получава се, че главно изискване, към човека, се явява трепетът пред Твореца, т.е. ако човекът изпълнява това указание, то по този начин той изпълнява всички изисквания на Кабала и дори закона „възлюби своя ближен“.

При все това, съгласно думите на раби Акива, всичко е наопаки, т.е. законът „възлюби своя ближнен” включва, в себе си, и указанието за трепета пред Твореца. Мъдреците не се съгласяват с раби Акива и казват: „За всичко се вслушвай в Твореца и се страхувай от Него, защото в това е целият човек.” Гмара пита: „Какво значи „целият човек”?” Раби Елазар отговаря: „Казал е Творецът: „Целият свят е сътворен само заради това.” (т.е. целият свят е сътворен само заради трепета пред Твореца). А съгласно раби Акива, всичко е включено в правилото „възлюби ближния”.

Но на други места в Талмуда, мъдреците казват, че главното – това е вярата. Тоест получава се, че трепетът пред Твореца и любовта към ближния са включени в понятието „вяра”. И за да разберем всичко това, ние трябва да помислим какво е това: вяра, трепет пред Твореца и любов към ближния.

Преди всичко, ние сме длъжни винаги да помним какво е „Цел на Творението”. Известно е, че тя се заключава в това да бъдат насладени създанията. Ако това е така, т.е. ако Творецът иска да даде на своите създания цялото благо, което им е приготвил, то защо съществуват тези три понятия: вяра, трепет пред Твореца и любов към ближния? Те са нужни само, за да направят нашите келим годни за получаването на онова благо, което е приготвил за нас Творецът.

Сега е необходимо да разберем как именно тези три поправяния правят нашите съсъди пригодни. Вярата е необходима, за да вярваме в това, че „Цел на Творението” се явява наслаждението на създанията и в това, че всеки от нас е способен да постигне тази цел. Това значи, че «Целта на Творението» могат да постигнат не само особено надарените хора, а всички създания без изключение и не е задължително да имат особен талант. Мъдреците са казали в „Мидраш Раба”: „Казал Творецът: „Овладеяването на мъдростта и методиката на Кабала ще бъде леко за онзи, който се бои от Мен и съблюдава нейните указания. Цялата мъдрост ще бъде в неговото сърце.”

Излиза, че вярата дава на човека увереност в това, че той може да постигне целта, за да не се отчайва от първите неуспехи. Вярата е нужна на човека, за да не се отбие по средата на пътя. Човекът трябва да вярва, че

Творецът помага на всички, дори на такива нищожни хора, какъвто е той, да постигнат сливане с Него.

А за да се удостои с вяра, в началото е нужен трепет, както е казано в книгата „Зоар“: „Защото трепетът – това е поправяне, което включва, в себе си, всички поправяния, които Кабала изисква да бъдат извършени, а освен това е врата към вярата в Твореца. Съгласно пробуждането на трепета пред Твореца, се увеличава и вярата в Неговото управление“. Какво е трепет пред Твореца? Човекът трябва да се бои, че няма да може да достави удоволствие на Твореца, а не от това, че самият той няма да получи нещо (например, бъдещия свят). И така, трепетът пред Твореца се явява врата на вярата, т.е. без трепета не може да се удостои с вяра.

А за да достигне трепет пред Него, т.е. страх от това, че няма да може да достави удоволствие на Твореца, човекът трябва да придобие страстно желание да достави удоволствие, т.е. желание да отдава. Но като правило, човек се страхува да не изгуби нещо, че няма да получи нещо за себе си, а не се бои от това, че няма да може да отдаде нещо на Твореца.

Как човек може да получи новото свойство – желанието да отдава и при това да разбере, че желанието да получава, за себе си, му вреди много? Та нали това противоречи на природата на човека. Понякога, под влияние на свещените книги и на мъдреците, в човек се появяват плахи опити да излезе изпод властта на егоизма, но това е само понякога. Човек не може постоянно да съблюдава всички заповеди с мисълта за това, че го прави не заради собствена изгода.

Съществува само един изход – да се съберат няколко души, които имат малка възможност да излязат изпод властта на егоизма заедно, в една група. Всеки член на тази група е длъжен да нивелира себе си спрямо другия. Във всеки от членовете на тази група трябва да има, в потенциал, любов към Твореца. Ето така, обединявайки се в такава група и потискайки своя егоизъм, по отношение на другарите, те ще създадат нова същност. И ако например, в групата има десет члена, то тази същност ще има 10 пъти по-голяма сила, отколкото е била във всеки поотделно.

Но съществува условие: когато тези хора са се събрали в група, всеки от тях е длъжен да мисли за това как да потисне своя егоизъм, а не за това как да насити своите желаниа за получаване. Само по такъв начин, той ще може да придобие новото качество – желанието да отдава.

И от любов към другарите, той ще може да премине към любов към Твореца, т.е. човекът ще иска да достави удоволствие на Твореца. Получава се, че желанието за отдаване е много важно и необходимо, а да го придобие, той може само с помощта на другарите. И тогава може да се каже, че човекът се бои от Твореца, т.е. той се страхува че няма да може да Му достави удоволствие.

И така, фундамент, върху който може да се построи зданието на святостта се явява правилото „възлюби ближния”, с помощта на което може да бъде получено желанието да се доставя удоволствие на Твореца. След това възниква понятието „трепет”, т.е. човекът се страхува, че няма да може да достави удоволствие на Твореца. После, когато в човека вече има врата, която се наричат трепет пред Твореца, той може да се удостои с вяра. А вярата – това е кли, в което може да влезе Шхина.

Излиза, че имаме 3 правила:

1. Първото от тях – това е правилото на раби Акива, т.е. „възлюби своя ближен, както самия себе си”. И то се явява основа на основите, т.е. ако не се изпълнява, никаква сила няма да може да премести човека от положението, в което се намира, защото само съблюдавайки този Закон, той може да премине от любов към себе си, към любов към ближния, т.е. от егоизъм към алтруизъм и да почувства, че любовта към себе си е много вредна.

2. След това преминаваме към второто правило, т.е. към трепета пред Твореца, защото ако няма боязън, то няма и вяра (виж коментари „Сулам”).

3. После преминаваме към третото правило, т.е. към вярата. И след като сме изпълнили всички тези три правила, ние се удостояваме с това да чувстваме, че „Целта на Творението” е да бъдат насладени създанията.

7. Възлюби ближния като себе си

Както вече беше казано, в това правило са включени всички останали 612 поправяния. В трактата „Шабат”, мъдреците са казали, че с помощта на извършването на 612-те поправяния се удостояват с изпълняването на правилото „обикни ближния”, а след това се удостояват и с любовта към Твореца.

Ако е така, какво тогава им дава любовта към другарите? В статия 5 беше казано, че тъй като във всеки човек любовта към ближния е много слаба, още не се е проявила, то няколко човека трябва да се обединят в една група. Когато е необходимо да направят нещо реално по отношение на другия и човекът помни, че в своите мисли е решил да потисне своя егоизъм, тогава той вижда, че не може да се откаже и от най-малкото удоволствие в полза на другия.

Но, ако няколко човека, които имат желание да постигнат любовта към ближния са се обединили в група и всеки от тях потисне своя егоизъм по отношение на другия, то всеки от тях ще получи силите на всички останали, и ще стане увеличаване на всички отделни сили на членовете на групата в една голяма сила. И тогава се явява възможност да бъде изпълнен закона „обикни ближния”.

Сякаш се получава противоречие. Мъдреците са казали, че за изпълнението на този закон е необходимо да бъдат изпълнени всички останали 612 указания, а ние виждаме, че за постигането на любовта към ближния е нужна само любов към другарите по група.

В заобикалящия ни живот, ние виждаме, че при светските хора също съществува любов към другарите, те също се събират в различни компании. В какво се състои разликата между групата, изградена на принципа на любовта към ближния и светските компании от приятели? В Телим е казано: „Не стой в общество на присмиващи се”.

Какво означава това? Известни са забраните да не се говори лошо за другите или изобщо да се говорят празни, глупави неща. Защо е било необходимо отделно да се забранява прекарването на времето в общество на

присмиващи се? Явно е, че тази забрана се различава по нещо от предишните две.

Работата е в това, че обичайно, хората се обединяват в компании с надеждата, че всеки от членовете на тази група ще се старае да подобри материалното положение на другия. Тогава излиза, че всеки от членовете на такава група ще получи максимална материална помощ от страна на другите. Всеки от членовете на такава група, през цялото време ще пресмята какво е получил в замяна на своите старания „в полза на обществото”, доколко той, с помощта на другите членове на групата е удовлетворил своето желание да получава, т.е. такава група е основана на базата на егоизма. Но, ако неин член започне да чувства, че може да получи повече, отколкото в рамките на групата, тогава той започва да се разкайва, че е влязъл в нея.

Ако в такава група се появи човек, който казва, че трябва да се създаде група според принципа за помощ на ближния и любов към него, то всички ще започнат да му се присмиват. Именно това се нарича „общество на присмиващи се”. И такава компания отдалечава човека от духовното. В това се и състои забраната: „Не стой в общество на присмиващи се”.

Нашите мъдrecи са казали: „По-добре е грешниците да се намират поотделно, по-добре е и за тях, и за целия свят, а още по-добре е, ако изобщо ги нямаше. А за праведниците е обратното – по-добре е да се намират заедно, добре е за тях, добре е и за целия свят”.

Праведници са онези, които искат да изпълнят правилото „обикни ближния като самия себе си”. Те искат да излязат изпод властта на егоизма и да придобият съвършено нова черта – любовта към ближния. По принцип, човек може да принуди себе си да го направи, но това ще бъде принудителна любов – според своята природа, сърцето на човека не може да се съгласи с това. Ако е така, тогава какво да направим, та сърцето искрено да обикне ближния?

Именно затова са ни дадени останалите 612 поправяния, с помощта на които можем не да принудим, а да „убедим” сърцето. Но, тъй като това е против природата на човека, то не е достатъчно. Съществуват и допълнителни съвети - за да може човекът да увеличи своите сили за

изпълнението на правилото „обикни ближния”, на него ще му е необходима „любовта към другарите”.

Ако всеки от членовете на групата потисне своя егоизъм по отношение на другарите, тогава ще се появи единен организъм и малките кълнове на любовта, които се намират във всеки ще се обединят и ще създадат нова голяма сила, при това, тази голяма сила ще съществува във всеки от членовете на групата. А когато тази сила я има във всеки, тогава той ще може да прояви своята любов към ближния. А след това, човекът ще може да постигне любовта към Твореца.

Но всичко това може да се случи при задължителното условие – всеки да потисне своя егоизъм по отношение на другия. Ако той е отделен от другаря, тогава няма да може да получи от него кълновете на любовта към ближния. Всеки трябва да си каже, че е нула по отношение на другаря.

Подобно на това, как се пишат цифрите. Ако първо напишем 1, а след това 0, получава се 10, т.е. 10 пъти повече. Ако пък след единицата напишем две нули, тогава ще се получи 100, т.е. 100 пъти повече. Това означава, че ако неговият другар е единица, а той – нула, то човекът получава от другаря 10 пъти повече. А, ако той казва, че е две нули по отношение на другаря, тогава ще получи от него 100 пъти повече.

А, ако е обратното, той е единица, а другарят – нула, тогава се получава 0,1 и той е 10 пъти по-малък от другаря. А, ако може да каже, че той е единица и има двама другари, които се явяват две нули по отношение на него, то тогава той е 0,01 в сравнение с тях. По такъв начин, с колкото по-голямо количество нули оценява другарите, толкова по-малък е той самият.

И все пак, дори, ако вече имаш сили за любовта към ближния и можеш реално да я проявиш, ако вече чувстваш, че личната изгода само ти вреди, при все това – не вярвай на себе си. През цялото време трябва да изпитваш страх, че можеш да спреш по средата на пътя и да паднеш в обятията на егоизма. Ти трябва да се страхуваш, че ще ти дадат такива удоволствия, пред които няма да можеш да устоиш и ще им се насладиш само заради себе си.

Тоест ти можеш да устоиш на малките удоволствия като не им се наслаждаваш или да им се наслаждаваш, но заради другите. Но от големите

удоволствия също трябва да се страхуваш, защото именно това е трепета пред Твореца, за който говорихме по-горе. Ако в теб вече има любов към ближния и трепет пред Твореца, тогава ти остава да придобиеш само светлината на вярата, която ще те доведе до Шхина. В коментарите „Сулам” е казано, че вяра дават съгласно големината на трепета.

Затова, всеки следва да помни, че понятието „обикни ближния като самия себе си” трябва да се спазва като закон, т.е. като заповед на Твореца. Раби Акива ни е обяснил, че от това указание трябва да се направи желязно правило, с помощта на което ние ще можем да извършваме всички действия заради Твореца, а не заради собствената си изгода. Тогава човекът няма да стигне да увеличаване на желанието да получава заради себе си, защото обикновено той извършва действия, не изпълнявайки правилото на раби Акива, надявайки се да получи възнаграждение в бъдещия свят (или още в този, материален свят).

Трябва да бъде така: извършвайки поправяне, ние действително ще получим награда, но тя ще бъде заради това, че ще можем да потиснем своя егоизъм и да постигнем любовта към ближния, а след това – любовта към Всевишния. По този повод, мъдреците са казали: „Ако човек се удостои, то Кабала ще стане за него еликсир на живота, а ако не се удостои, то тя ще бъде за него отрова на смъртта”.

Това означава, че ако той не се удостои, тогава ще извършва своите действия заради любовта към себе си и неговият егоизъм само ще се увеличава. И тогава Кабала ще бъде за него отрова на смъртта. А, ако човекът се удостои, то неговият егоизъм ще изчезне, а вместо него той ще придобие любовта към ближния и с помощта на това ще постигне любовта към Твореца. И единствено негово желание ще бъде да достави удоволствие на Твореца.

12. Важността на групата

Известно е, че ако човек, който има желание да върви по пътя на Истината, се намира постоянно сред хора, нямащи никакво отношение към този път, и които активно противодействат на хората, вървящи по този път, то той постепенно започва да се съгласява с техните мнения, тъй като мислите на хората, които общуват тясно помежду си, като че ли се смесват.

Затова няма друг път, освен да създадат своя собствена група с определени рамки, тоест отделен колектив, в който да няма хора с идеи, различни от идеите на тази група. Освен това, членовете на този колектив трябва всеки път да си напомнят за целта на групата, за да не започнат някои от тях да следват другите хора, защото природата на човека е такава, че той обича да върви след мнозинството.

Ако такава група е отделила себе си от останалите хора, тоест не трябва да има никаква връзка с другите хора в духовните дела, а всички контакти трябва да бъдат ограничени само по материални въпроси, то тогава чуждите идеи и мнения няма да и оказват влияние, тъй като в духовните дела тя няма никаква връзка с външни лица.

Но ако човек, вървящ по пътя на Истината, се намира сред такива хора и започне да разговаря и спори с тях, то неговите възгледи веднага се смесват с техните, и пряко волята му, подсъзнателно, техните идеи проникват в неговото съзнание до такава степен, че човекът престава да осъзнава, че това не са негови, а чужди възгледи.

Човекът, вървящ по пътя на истината също трябва да се отдели от другите хора. За да върви по този път, той трябва да полага много големи усилия, защото му се налага да върви срещу идеите на целия свят. Тъй като идеите на целия свят се основават на знанията и получаването, докато идеите на Кабала се базират на вярата и желанието да се отдава.

Ако той не се отдели от чуждите мнения, то ще забрави за пътя на Истината и ще попадне завинаги под властта на егоизма. И само в група, където господстват принципите на любовта към ближния, човекът може да черпи сили за борба срещу идеите и мненията на света.

В книгата „Зоар“ е казано, че ако човек живее в град, в който живеят лоши хора, и там той не може да извършва поправяне и да изучава Кабала, то той сменя мястото – откъсва се от това място, за да се засели в град, където живеят хора, изучаващи Кабала.

Методиката Кабала се нарича „Дърво“. Нашите мъдречи казват: „Дърво на Живота е тя за онези, които я съблюдават“. И човекът прилича на дърво, както е казано: „Човекът е дърво, даващо плод“. А поправянията приличат на плодове. Затова, ако е написано само „дърво“, то това е безплодно дърво,

тоест безполезно, което ще бъде отсечено, така и човекът, който не извършва поправения ще бъде отсечен и от този, и от бъдещия свят.

И затова човекът трябва да се откъсне от мястото, където се намират грешниците, тоест от мястото, където не може да се занимава с Кабала. И трябва да се настани на друго място, сред праведници, тогава ще може успешно да изучава Кабала.

Както вече беше казано, „Зоар” сравнява човека с плодно дърво, а както е известно, такива дървета страдат от заобикалящите ги плевели, които през цялото време трябва да бъдат изскубвани. И човекът, вървящ по пътя на Истината, също трябва да се отдалечи от такова обкръжение, тоест от хората, които не вървят по този път. Той трябва много да следи за това, да не попадне под чуждо влияние.

И това се нарича отделяне, изолация, тоест даден човек има само собствени мисли, отнасящи се до желанието да отдава, а не мисли на мнозинството, които, в крайна сметка се свеждат до любовта към себе си, тоест до егоизма. И това се нарича две власти: първата е властта на Твореца, и втората – властта на самия себе си.

В Талмуда е казано: „Адам бил вероотстъпник, както е казано: „И призовал Творецът Адам и му казал: „Къде си ти? Накъде си склонил своето сърце?” Това означава, че Адам бил вероотстъпник, склонен към „служене на звездите” („аводат кохавим”). И другото обяснение е : „От казаното: „Къде си ти? Накъде си склонил своето сърце?” – може да се направи извода, че вероотстъпничеството на Адам се е заключавало в нарушаването на забраната „не следвайте вашите сърца...”. Това е вероотстъпничество, защото е склонил своето сърце на другата страна.

И това е много странно – как може да се каже за Адам, че е склонил сърцето си към „аводат кохавим” или съгласно второто обяснение, че неговото вероотстъпничество се състояло в това, че е нарушил заповедта „не следвайте вашите сърца...”? Ние учим, че понятието „служене на Твореца” се заключава в това, да правим всичко за отдаване. Излиза, че ако Адам е служил, за да получава, то това е чужда на нас работа („авода зара”, „аводат кохавим”), защото ние сме длъжни да служим само за да отдаваме, а той е взел всичко, за да получава.

И в това се заключава смисъла на това, че той е нарушил заповедта „не следвайте вашите сърца...”, тоест Адам не могъл да получи плода на Дървото на Познанието заради отдаване, а само за да получава. И това се нарича ниво „на сърцето”, тоест сърцето иска само да получава, заради собствената си полза. И това бил греха на Дървото на Познанието (за да го разбереш по-добре, виж „Предисловие към книгата „Паним масбирот”).

От казаното по-горе, ние можем да осъзнаем ползата от групата, която може да създаде напълно различна атмосфера, в която е възможно служене само за отдаване.

17. За важността на другарите

Съществува въпросът: как да оценя важността на другарите, които се явяват членове на групата, т.е. как да се отнасям към своите другари. Например, човек вижда, че неговият другар се намира на по-ниско стъпало и иска да го поучи как да се държи по-добре, да изглежда по-добре, отколкото е.

Излиза, че този човекът не може да бъде негов другар, защото го вижда в качеството му на ученик, а не на другар. Ако пък, човек вижда, че неговият другар стои на по-високо стъпало и има от какво да се поучи от него, т.е. да заимства от неговите хубави качества, то той е готов да го приеме като свой рав, а не като другар.

И само когато човекът вижда, че неговият другар се намира на едно ниво с него, тогава те действително могат да станат другари и да се „слеят” един с друг. Когато казваме „другари”, под това разбираме, че двамата са в едно и също положение. Ако и двамата имат сходство на възгледите, на идеите, те могат да решат да се обединят и тогава и двамата могат заедно да се стремят към общата цел.

Да допуснем, че има двама другари, чиито идеи са сходни и те извършват заедно някаква печеливша работа. Ако те чувстват, че техните сили са равни, тогава всичко е наред – поделят си печалбата поравно. Но ако единият от тях чувства, че е по-добър от другия, то той ще иска да получи по-голяма част от печалбата.

Но всичко е напълно различно, ако говорим за любовта между другарите, когато те се обединяват заради пълното единство, т.е., когато двамата са равни – това се нарича единство. Ако пък те извършват заедно някаква работа, а резултатите не делят поравно, тогава това не се явява единство.

Когато става дума за любовта на другарите, под това се подразбира, че те заедно ще придобият, че ще делят поравно, и тогава помежду им ще има любов, мир и съгласие.

Всеки от членовете на групата трябва да смята, че е най-незначителния от всички, тогава ще може внимателно да се вслушва в мнението на останалите. Ако пък смята себе си за по-велик от другите другари, той няма да може да усвои нищо от тях, тъй като в дълбините на душата си ще има мисълта, че все едно той знае по-добре от другите. Освен това, членът на групата трябва да се отнася към своя другар така, сякаш той е най-великия човек в своето поколение. И тогава групата ще оказва благоприятно въздействие на човека и той ще напредва към нашата цел.

Но как мога да смятам, че моят другар е по-добър от мен, когато ясно виждам, че е обратното – че аз съм по-талантлив от него, имам по-добри качества от неговите? Има два начина да преодолея тези мои мисли.

Първият е – ако вече съм избрал другаря, тогава гледам на него от позицията на „вярата над знанията”, т.е. виждам едно, но вярвам, че моят другар е многократно по-добър, отколкото ми се струва. Вторият начин е по-естествен – ако съм избрал другаря, старая се да видя в него само хубавите черти и не забелязвам лошите.

Както е казано в „Мишлей”: „Всички прегрешения ще прекрои любовта”. Защото, както е известно, ние охотно виждаме недостатъците на съседските деца и не ги забелязваме в нашите собствени. Тъй като недостатъците на нашите деца се скриват от любовта ни към тях. Опитайте да кажете на човека нещо лошо за неговите деца и той веднага ще възрази и ще започне да разказва за техните хубави черти.

Възниква въпрос – защо това е така? Чувал съм от Баал Сулам, че в действителност във всеки човек има и добри, и лоши черти. Затова и съседът, и бащата говорят истината.

Но съседът не изпитва онази любов към чуждите деца, която изпитва бащата, чиито очи крият любов и на когото му се иска да види само хубавите качества на своите деца.

При все това, бащата вижда истината, макар и не цялата – просто не забелязва лошите качества на своите деца, защото не получава удоволствие от това.

Така че любовта към другарите изисква да видим само хубавите качества на другаря и да не забелязваме неговите недостатъци. Затова, ако видиш някакъв недостатък в другаря, а в теб този недостатък се проявява в това, че не изпитваш истинска любов към него, тогава ти ще виждаш и неговите лоши качества.

Ред за събиране на групата:

Задължително трябва да има разписание за деня. Например, всеки от членовете на групата, трябва да говори за нейната важност, съобразно своите възможности, т.е. каква полза му носи групата, че той се надява с нейна помощ да получи изключително важни неща, които не може сам да придобие. Затова той цени това, че се явява член на тази група.

И така, в началото трябва и да осъзнае, и да говори на глас за важността на групата, за необходимостта от нейното съществуване. Въобще, за да помоля някого за нещо, трябва да изпълня две условия. Първото е, че онзи, когото ще помоля, трябва да има това нещо. Например, моля за пари богатия човек. Второто е, че онзи, когото моля, трябва да има добро сърце, т.е. да има желание да дава на другите. Нашите мъдреци са казали, че първо трябва да възвеличим Твореца, а след това да искаме нещо от Него.

Това означава, че ако човекът вярва във величието на Твореца, вярва в това, че Той може да му даде всички видове удоволствия, и че единствено Негово желание се явява това, да наслади своите творения. Тогава може да се каже, че човекът действително се моли, т.е. той вярва, че безусловно, Творецът ще му помогне. Затова Той може да даде онова, което човекът желае, и тогава човекът се моли с увереността, че Творецът ще приеме неговата молитва.

Нужно е същият принцип да се приложи към групата, т.е. необходимо е от самото начало да възвеличаваш всеки от своите другари. Доколкото човек превъзнесе групата, дотолкова и ще я уважава.

След това човекът трябва да се „моли“. Какво значи това? Всеки от членовете на групата трябва да провери сам себе си, колко усилия полага заради групата. И ако видим, че нямаме сили да направим нещо за групата, тогава трябва да се молим Творецът да ни помогне и да даде на всеки от нас сила и желание да обичаме ближния.

След това всеки от членовете на групата трябва да се държи съгласно трите последователни откъса от „Шмона есре“. Това означава, че след като човекът вече е формулирал своята окончателна молба към Твореца той казва трите последни откъса, сякаш Творецът вече му е дал онова, за което е молил.

Така трябва да постъпваме и в групата. Тоест, след като човекът е проверил себе си, изпълнил е по-горе посочения съвет – помолил се е в групата – той трябва да мисли, че неговата молитва е вече приета от Твореца, и че той, заедно със своите другари вече е станал единен организъм. И така, както тялото иска неговите органи да са добре, така и човекът сега иска всички негови другари да се чувстват добре.

Затова, след всички тези действия, идва време за веселие и радост от това, че е възникнала любов към другарите. И тогава всеки трябва да почувства, че е щастлив, сякаш сега всички заедно са спечелили много пари. А какво прави в този случай?

В този случай прави трапеза с другарите, които са му помогнали. Защото всеки от членовете на групата трябва да направи трапеза, за да пият и да се веселят неговите другари. И затова по време на събиранията трябва да бъде в приповдигнато и весело настроение.

Има време на поправяне и време на молитви. Времето на поправяне е ниво на цялостност, на съвършенство, където няма никакви недостатъци, и това се нарича „дясна линия“. Докато недостатъкът се нарича „лява линия“, защото мястото, където има усещане за недостатък изисква поправяне, и това се нарича поправяне на келим. Поправянето по методиката Кабала – това е дясната линия, т.е. място, което не изисква поправяне.

Затова методиката на Кабала се нарича „подарък”, а, както е известно, подаръци се дават на онези, които са обичани. А обикновено онези, които имат недостатъци не са обичани. Затова в дясната линия няма място за размишления, свързани с поправянето. И по времето на завършване на събирането, трябва да се държиш съгласно последните три откъса от „Шмона есре”. Тогава всички ще почувстват съвършенство и цялостност.

18. Цел на групата

В тези статии се обяснява, как да бъде създадена група и това е необходимо за всички, които искат да вървят по пътя на Баал Сулам. Този път е предназначен за онези, които искат да се издигнат на нивото на човека и да не останат на нивото на животното.

За да разберем какво е това ниво „човек”, ще приведем тълкуването на нашите мъдрци на редове от „Коелет”: „Заклучение – страхувай се от Твореца и изпълнявай Неговите указания, защото в това е целият човек”. Гмара пита: какво значи „целият човек”? Казал Раби Елазар: „Творецът е казал – целият свят е сътворен само за това”, т.е. целият свят е създаден само заради трепета пред Твореца.

Какво е трепет пред Твореца? Защо именно той е станал причина за създаването на света? Защото, от изказванията на нашите мъдрци, на нас ни е известно, че причина за създаването на света било желанието на Твореца да наслади своите творения, да им даде възможност да се почувстват щастливи. А тук, според думите на мъдрците излиза, че в трепета пред Него е целият човек.

В книгата „Матан Тора” е казано: „Причината, поради която творенията не получават цялото благо, приготвено за тях от Твореца, е различието в свойствата между Твореца и творенията. Творецът е даващият благо, творението е получаващото. Съществува правило, съгласно което, клоните носят в себе си основните черти на корените, от които произхождат. Тъй като наш главен корен се явява Творецът, а Той няма желание да получава, то човекът, когато е принуден да бъде получател, изпитва чувство на срам.

За да бъде поправено това, било необходимо да бъде създаден света. Думата „олам” (свят) е сродна на думата „неелам” (да бъде скрит), тоест в

нашия свят, благо, което било приготвено от Твореца, е скрито от нас. Защо било направено това? За да може човекът да усети трепет пред Твореца. Човекът трябва да се страхува да използва своите желания за получаване, тоест той трябва да се страхува да бъде егоист.

Това означава, че човек трябва да се въздържа от получаването на удоволствия, ако иска да получи това наслаждение само за себе си – той трябва да има сила за преодоляването на своята страст. Човекът е задължен да постигне състояние, когато той получава удоволствие не, заради себе си, а за да достави по този начин наслаждение на Твореца.

Да се бои от Твореца – това значи да се страхува да получи удоволствие заради собствената си изгода, а не, затова, за да Му достави с това удоволствие. Получаването заради користни цели, отдалечава човека от сливане с Твореца.

Затова, в онзи момент, в който човекът изпълнява някакво поправяне, той трябва да има в предвид, че това ще доведе до появяването в него на възвишени мисли, към това, че той ще поиска да достави удоволствие на Твореца, и именно по този начин, действително ще изпълни Неговите указания. В Талмуда е казано: „Поискал Творецът да пречисти стремящите се към Него, и затова им дал методиката на Кабала”.

Затова сме се събрали тук, за да създадем група, в която всеки от нас ще се стреми да достави удоволствие на Твореца. Но, за да постигнем това, ние сме задължени, първо да се научим да доставяме удоволствие, да отдаваме на човека, т.е. трябва да се научим да обичаме ближния. Само по пътя на потискане на своя егоизъм, можем да стигнем до изпълнението на този закон – за любовта към ближния.

Това означава, от една страна да нивелираме себе си по отношение на другите (на членовете на групата), а от друга страна, ние трябва да се гордеем с това, че Творецът ни е дал възможност да влезем в тази група, в която всички членове имат само една цел – да постигнат това, Шхина (присъствието на Твореца) да се намира сред тях.

И макар, че още не сме постигнали тази цел, ние имаме желание да го направим, а това е вече много важно. Въпреки, че сме още в началото на пътя, ние се надяваме, че ще стигнем до тази възвишена цел.

Статии на Барух Ашлаг, 1985 г.

1. Направи си Рав и си купи другар

В Мишна е казано: „Направи си Рав и си купи другар, и оправдавай всеки човек.” И така ние виждаме, че тук става дума за три неща:

- 1) направи си Рав;
- 2) спечели си другар;
- 3) оценявай всеки човек откъм добрата му страна.

Това означава, че да си „направиш” Рав и да си „купиш” другари е недостатъчно. Нужно е още да се отнасяш добре и да търсиш оправдание за всички хора.

Освен това, необходимо е да се осъзнае разликата между понятията „направи”, „купи” и „оправдавай”. Думата „направи” предполага практическо действие без много размишления. Освен това, като правило, разумът се съпротивлява на това или друго действие. Така че, думата „направи” предполага действие дори то да е в противоречие с нашия разсъдък.

Ако човек приеме властта на Висшето управление, то това се нарича „действие”, подобно на това, както на бика надяват ярем, за да изоре нивата. Дори бикът да не иска да го направи, ние го заставяме със сила. Приемайки Висшето управление, ние също трябва да направим това без никакво колебание.

Длъжни сме да го направим не защото нашето тяло чувства някаква изгода, за себе си, а защото, по този начин, искаме да доставим удоволствие на Твореца. Но как тялото, може да се съгласи с това? Затова, нашето служене, трябва да бъде на нивото „лемала ми-а-даат”, т.е. с вяра по-висока от нашето знание. Това се нарича „да си направя Рав”.

В Книга „Зоар” е казано, че трябва да се боиш от Твореца, тъй като е велик и управлява всички. Творецът е велик, защото се явява корен на всички светове, които изхождат, разпространяват се от Него. Величието му се проявява в Неговите действия и Той управлява всички, понеже всички

светове, както висшите, така и нисшите, са нищо в сравнение с Него – те не добавят нищо към същността на Твореца.

Съгласно по-горе казаното излиза, че човек трябва да започне с понятието „направи си Рав”, т.е. трябва да приеме властта на Висшето управление на ниво вяра над знанията. И това се нарича „действие”, т.е. само действие без разбиране – действие, въпреки желанията на неговото тяло.

След това, трябва „да си купи другар”. Понятието „придобивка” предполага отказ от нещо, което си имал отдавна (пари, например) и в замяна на това, получаване на нещо ново. За да придобие състоянието сливане с Твореца, т.е. състояние на единение, по свойства, с Него, човек трябва да се откаже от много, т.е. да „заплати”. Под думите „купи си другар” се подразбира придобивката постигане на състоянието сливане с Твореца.

Но докато човек не „си направи Рав”, т.е. докато не приеме властта на Твореца, не бива да премине към следващия етап – „да си купи другар”, т.е. към стадия сливане с „Рава” (с Твореца). Но след като си „направи Рав”, може да започне да изисква от своето тяло да се откаже от желанията си. И по този начин, може да си „купи” сливане с Твореца и желание да Му доставя удоволствие.

Колкото повече човек осъзнава величието на „Рава”, толкова повече това му дава сили да продължи нататък към етапа „купи си другар”. Колкото повече той чувства величието, толкова повече ще изисква от тялото си да се откаже от своите желания. Всичко това е необходимо, за да може човек да се слее с „Рава”. Той трябва да разбере, че може да направи всичко и да се откаже от всичко само за да постигне сливане с Твореца.

Излиза, че ако човек види, че не е по неговите сили да преодолее желанията на своето тяло, т.е. смята, че е слабохарактерен, то това не е истина. Всъщност, той още не осъзнава величието на „Рава”, т.е. не разбира важността на Духовното над него, затова няма сили на преодоляване. Когато разбере цялата важност на това, то ще му даде сили да се откаже от желанията на тялото и да придобие онова което иска, т.е. сливане с Твореца.

Например, човекът е много уморен и отива да спи. В три часа го събуждат и му казват: „Върви, изучавай Кабала.” Той, разбира се, ще каже, че няма сили да стане. А ако чувства слабост и температурата му е леко повишена, то ще има още по-малко сили да стане. Но ако същият човек, който е много уморен, болен – с висока температура, го събудят през нощта и му кажат, че домът му гори, то той незабавно ще скочи на крака. При това, няма да се оплаква, че няма сили, че е болен и т.н., а веднага ще се втурне да гаси пожара. Дори ако човекът е много болен, в дадения случай, той ще приложи всички свои сили, за да спаси себе си, роднините и имуществото си.

Затова човек, който действително се опитва „да си направи Рав” и вярва, че от това зависи неговият живот, може да преодолее всички пречки, възникващи по пътя му. Колкото повече чувства, че това е неговият живот, толкова повече ще има сили да се бори с препятствията.

Съгласно по-горе казаното, виждаме, че цялото човешко служене на Твореца (изучаването на Кабала, молитвите), на даден етап, трябва да се концентрира върху осъзнаване на величието и важността на „Рава”. Необходимо е много и усърдно да се моли за това. И това се нарича „да издигне Шхина”, която се намира в прахта. На нея – на земята не придават дължимото значение.

А какво правят с ненужната вещ? Изхвърлят я. Затова първата работа на човека, който иска да се развива духовно, е „да издигне Шхина от прахта”. Кое то означава, че той трябва правилно да оцени величието и значимостта на това. А за да възвеличи, той трябва да се моли и тогава в човек се появяват сили, чрез които правилно да оцени Шхина.

Изхождайки от по-горе казаното, ние можем да разберем смисъла на думите: „Дай почит, Творецо, на Своя народ”, които казваме в молитвата на Рош а-Шана. На пръв поглед е трудно да бъде разбрано как можем да молим от Твореца почит за себе си. Нали мъдреците са казали, че трябва да бъдем скромни. Как можем да молим за почит? Работата е в това, че тези думи трябва да бъдат разбрани така: „Дай на народа Твой да усети почит към Теб.”

Това значи, че на нас не ни достига истинско уважение към Твореца, защото „градът на Твореца е свален до преизподнята...” и това се нарича

„Шхина в прахта”. Ние не полагаме необходимите усилия, за да си „направим Рав”. Затова през Рош а-Шана – именно това е времето за приемане властта на управлението на Твореца – ние Го молим да ни даде възможност да усетим Неговото величие.

Когато народът на Израел почувства истинско уважение към Твореца, тогава ще може да изучава Кабала, изпълнявайки нейните указания в цялата им пълнота. Защото на нас не ни достига, единствено, осъзнаване важността и величието на делото сливане с Твореца. И няма да се намери нито един човек, в този свят, който би предпочел смърт пред живота, ако разбира се чувства, че може да се наслаждава на живота.

Ако пък човек не чувства вкуса на живота, то тогава е възможно той да избере смъртта, защото не е способен да търпи страдания, тъй като това противоречи на Целта на творението, която, както е известно, се състои в това да бъдат насладени творенията, т.е. те да се наслаждават на живота.

Затова когато човек не вижда нищо хубаво в живота и не се надява на промяна към по-добро, той прекъсва пътя си със самоубийство, защото няма жизнена цел. И така, на нас не ни достига само понятието „направи си Рав”, т.е. това да имаме усещане за величието на Твореца. Когато в нас се появи това чувство, тогава всички ние ще можем да постигнем целта – да се слеем с Него.

Сега ще обясним изказването на Йешуа бен Пархия, който е казал три неща:

- 1) направи си Рав;
- 2) купи си другар;
- 3) оценявай всеки човек откъм добрата му страна – от гледна точка на любовта към другарите.

Обикновено, когато казват „другари”, имат предвид двама души, с приблизително еднакви способности и черти на характера. Тогава тези хора намират лесно общ език и дружат помежду си.

Да допуснем, че двама души се занимават с нещо заедно. При това, всеки от тях влага по равно в това дело и пари, и сили. Тогава, те делят и доходите

по равно. Но ако единият от тях влага повече пари или сили, то и доходите няма да разделят по-равно. Излиза, че единият от другарите е „над” другия.

И така, двамата другари трябва да бъдат равни по способности и свойства.

Но от друга страна, как можеш да научиш нещо от някого, ако той не е „над” теб? Излиза, че за да имаш възможност да се учиш от друг, трябва да смяташ, че той знае повече. Но тогава онзи другият, няма да ти бъде другар, а рав.

Затова, понятията „направи си Рав” и „купи си другар” трябва да се съчетаят. Всеки от другарите трябва да се откаже доброволно от нещо, заради другия. Подобно на това, както любещият баща се отказва от почивка, за да спечели още пари за сина си. Но в този случай, любовта е естествена. Такава я е създал Творецът, за да съдейства за съществуването на света.

Но ако бащата отглеждаше деца не за да ги обича, а защото има такава заповед, тогава децата биха умрели от глад. В крайна сметка, как се следват указанията на Кабала? Понякога искрено, от цялата си душа, а понякога – само за да бъдат направени и да се смята, че действието е изпълнено.

Затова, Творецът е дал на родителите естествена любов към своите деца, за да поддържа тя съществуването на света. Но любовта към другарите не се явява естествена. Изискват се много усилия, за да възникне тя.

И тук е уместно да се каже, към втората половина на горе споменатото, „купи си другар”. Когато човек е разбрал, че за да служи на Твореца му е нужна помощ, която може да получи само от другар, той започва да потиска своя егоизъм, за да направи нещо хубаво за другаря си.

Човек започва да разбира, че най-важно в неговото служене на Твореца се явява старанието да Му достави удоволствие. А това, както е известно, противоречи на човешката природа, защото сме създадени с желание да получаваме само заради собствената си изгода. Затова, на човека е дадена тази възможност да излезе изпод властта на егоизма и да започне да обича ближния, а с помощта на това, той може да постигне любовта към Твореца.

И така, той може да намери другар, намиращ се на едно ниво с него. Но после, трябва да го направи свой рав. Това означава, че е нужно да смята, че другарят му се намира на по-високо ниво от него самия. Само че, човек не може да гледа на другар в качеството му на рав, а на себе си – в качеството на ученик. Но в противен случай, той не може да се учи от своя другар. И това се нарича „направи”, т.е. практическо действие без особено философстване. Излиза, че човек трябва да принуди себе си да повярва, че другарят му, действително, се намира над него самия.

Нека погледнем в книгата „Матан Тора”. Там е казано: „Първото условие, което трябва да съблюдава всеки ученик, се явява усещането, че ти си най-незначителния от всички другари. Тогава, ще можеш да оцениш величието на своите другари. Както е известно, „големият” не може да се учи от „малкия”. Само „малкият” може да усвоява знания от „големия”.”

И така ние виждаме, че всеки от учениците трябва да смята себе си за най-незначителния. Това е необходимо да бъде направено на ниво „над знанията” и се нарича „направи си Рав”. И означава, че всеки от членовете на групата трябва да смята своите другари за „Равове”, а себе си – само за ученик. А това е много тежка работа.

Съществува правило, че недостатъците на другия винаги са очевидни, а собствените недостатъци – не. А тук изведнъж, трябва да видим в другия само хубавите му качества и да се вслушваме в онова което ще каже.

Тялото не е съгласно с това. За да се вслушваме, в онова което говори другият, се изискват усилия от страна на тялото, а то винаги върви по линията на най-малкото съпротивление. За него е по-лесно да пренебрегне думите и делата на другия само и само да не полага усилия.

Затова и се казва „направи си Рав”, защото ако твоят другар бъде за теб рав, ти ще си длъжен да го слушаш дори ако това противоречи на твоите желания. Разумът на човек се противи на това и понякога той мисли, че може да бъде рав, а неговият другар – ученик. Затова казват „направи”, т.е. без участието на разума.

„И оценявай всеки човек, откъм добрата му страна” (винаги търси оправдание за другия). Да допуснем, че човек вече „си е купил другар”. Как трябва, след това, да се държи с другите хора? Например, човекът е избрал

няколко другари от групата, а с другите не иска да дружи. Как трябва да се отнася с тях, тъй като те не се явяват негови другари? Обстоятелството, че той не ги е избрал за свои другари говори за това, че не е намерил в тях добри качества, т.е. оценил ги е по-ниско от себе си.

И така, как човек трябва да се отнася към другите хора, с които се сблъсква в групата или въобще към всички хора? За това говори Йешуа бен Пархия: „И оправдавай всеки човек”. Човек винаги трябва да оправдава действията на другите хора. И затова че не вижда в тях хубави качества, вината не е тяхна, а негова. Това означава, че той още няма способността да вижда положителните черти на другите.

Всички хора са добри и достойни, а човекът, вървящ по пътя на истината, започва постепенно да го разбира. В последствие, в зависимост от нивото на неговото постижение, той започва все повече и повече да вижда, че това е истина. Но докато не почувства това, той, все едно, трябва да оправдава другите хора. Човекът не трябва да има никакви претенции към поведението на другите. Но той не е длъжен нищо да учи, да усвоява от другите хора (освен от членовете на групата).

8. Връзки: човек – Творец, човек – ближен, човек – останалите

Необходимо е да се различават връзките:

- 1) между човека и Твореца;
- 2) между човека и неговия ближен по група;
- 3) между човека и останалите хора, които не се явяват негови другари по група.

Казано е: „Създай си рав и си купи другар” – това е пътя на поправянето. Казано е също: „Оправдавай всеки човек”.

Какво означава „създай”, „купи”, „оправдавай”? Следва да бъде пояснено, че в дадения случай „създай”, излиза извън рамките на здравия разум, защото в ситуация, когато разумът не разбира струва ли си да прави нещо или не, как тогава мога да взема решение кое е добро за мен и кое лошо? Ако от гледна точка на разума двата пътя са еднакви, то кой тогава

убеждава човека да вземе решение, че си струва да направи нещо? И именно тогава, със своето действие той може да вземе решение.

И така, пред човека стоят два пътя:

- 1) да работи заради отдаване;
- 2) да работи заради получаване.

Има части в тялото на човека, които му казват: „Нима ще преуспееш повече в живота, ако работиш с намерение за отдаване? Нима само в този случай ще получиш наслаждение?” Казано е: „Ако правиш така – щастлив си ти в този свят, добре ще ти бъде в бъдещия свят.” И това е утвърждаване на доброто начало в човека.

Утвърждаването на злото начало е точно обратното: по-добре и изгодно е да се работи с намерение за получаване. И ето тогава, само силата, която се нарича „действие с вяра над разума”, скланя човека към правилното решение, а не разумът и чувствата. Затова, „действие” се нарича „вярата над разума и здравия смисъл”. Излиза, че вярата – това е сила обратна на разума.

Действието „купи” е действие вътре в разума, т.е. съгласно разума. Както и в нашия живот, когато човек иска да купи нещо, продавачът му предлага стока, а той стои пред избора – струва ли си да я купи на цената, която му искат. Ако не вижда изгода – не купува. Излиза, че под „купи” се подразбира използването на разума.

А сега ще разберем понятията „рав” и „другар”. Понякога под другари се подразбира група, заедно с която искат да бъдат в единна връзка. Това може да бъде благодарение на съвпадането по свойства, когато всеки се грижи за ближния, тоест отношенията са изградени на основата на любовта към ближния. Излиза, че по този начин се обединяват, стават като едно цяло.

Затова когато се образува някакво общество, поставящо си за цел създаване на единна група, тогава хората, които са поискали да основат такава група, обикновено търсят хора, които имат подобни на тях убеждения и свойства. И те трябва да усещат повече или по-малко близост по дух. Онези, които не подхождат на това, не ги приемат в създаващата се група.

След това в групата започва работа. Но ако от самото начало, т.е. още преди да се обединят в една група не са поставили единна цел на това обединение, то не трябва да се надяват, че от всичко това ще излезе нещо. А ако преди да станат група е било възможно да се различи, че те малко или много имат един стремеж, тогава може да се каже, че са способни да започнат работа в група над любовта на ближния.

Между човека и Твореца

Между човека и Твореца редът на работа е такъв, че отначало трябва да си „направи Рав”, а вече след това да си „купи Другар”, тоест в началото, човекът трябва да повярва над разума, че Творецът е Рав (т.е. голям, превъзхождащ собственото „аз” на човека). Както е написано в предисловието към Книгата „Зоар”, „най-главното – това е страха пред Твореца, и той означава, че човекът трябва да трепери пред своя Творец, защото Той е велик и властва над всичко”.

В степената, в която той вярва във величието на Твореца, наричан в този случай Рав, в същата степен има сили за действието „купи”, тоест по пътя на отказа от собствения си егоизъм, да купи единение по свойства с Твореца, наричано също сливане с Него. И тогава Творецът се нарича Другар (хавер), тъй като тогава има обединение (хибур) с Него. Хавер и хибур са думи с един корен. Например, когато в нашия свят се купуват различни неща, те трябва да бъдат платени с пари или почит, или просто да бъдат положени усилия, за да бъде постигнато нещо. Същото е и когато човекът иска да придобие сливане с Твореца, той е задължен да плати с отказване от егоизма, защото по друг начин няма да стигне до съвпадане по свойства с Твореца.

А когато човек види, че не е способен на такъв отказ, заради постигане на единение с Твореца, той трябва да разбере, че това не е защото се е родил слабохарактерен и по тази причина не е способен да преодолее собствения си егоизъм, а е негов недостатък в „Направи си Рав”, тоест в това, че не работи над вярата. Защото само в степената, в която вярва във важността и величието на Твореца, в тази степен има сили да се откаже от егоизма.

Нещо повече, човекът трябва да знае, че ако иска да оцени величината на собствената си вяра, то той може да види това по степената на ограничение

на използване на своя егоизъм, до която е способен да стигне. Тогава ще научи, доколко се намира в работата „над разума”.

Между човека и неговите близни.

А между човека и неговите близни, т.е. другари по група, трябва да се каже първо „купи си” другар, а вече след това „направи си” рав. Защото, докато човек си търси другар, той първо трябва да провери действително ли си струва да се обедини с него. Както виждаме от определената за нас специална молитва, свързана с другаря, която ние казваме в молитвата „нека бъде желанието”: „Отдалечи ни Творецо от лошия човек и от лошия другар”. От това излиза, че още докато човека приема другия за свой другар, на него му е възложено да го провери от всички страни, а за тази цел е необходимо да се възползва от своя разум, затова е казано „направи си другар”, тъй като под „направи си” се подразбира действие над разума. Следователно, в отношенията с близните в групата, човек трябва да се възползва от своя разум и предварително да провери, доколко това е възможно, има ли другарят му сходни на неговите възгледи и свойства, за да знае ще се сближи ли с него или ще се отдалечи, за което ние се молим всеки ден: „и отдалечи ни от лошия човек и от лошия другар”.

И тогава, ако види, че си струва да се обедини с него, той трябва да плати за това, т.е. да се откаже от егоизма и да получи в замяна силата на любовта към близния. И тогава той ще може да се надява да постигне също и любовта на Твореца.

Излиза, че на втория етап, когато всеки трябва да научи нещо от другия, тогава влиза в сила правилото – направи си рав, за да може да каже, че неговият другар е по-високо от него, а за тази цел той трябва да използва „действие”, тъй като само над разума може да каже, че неговият другар се намира на по-високо стъпало.

Затова между човека и неговия близен в групата редът е такъв: в началото той трябва да изпълни „купи си другар”, а вече след това „направи си рав”.

Между човека и останалите хора

Мишна ни казва също: „Направи си рав, купи си другар и оправдавай всеки човек”.

По-рано ние изяснихме, че между човека и неговия ближен по група съществува такъв порядък: в началото е „купи си другар”, където „купи”, както вече беше разяснено, означава вътре в разума, а едва след това трябва да се занимаваме с това, което се нарича „направи си рав”. А между човека и Твореца редът е такъв: първо – „направи си Рав”, а вече след това „купи си Другар”, както беше обяснено по-горе. Сега трябва да разберем: какво означава, когато за всички хора казват „оправдавай всеки” – какво имат предвид – „купи” или „направи”?

Въз основа на всичко казано, ние трябва да разтълкуваме това изречение не като „купи”, а като „направи”.

Например, има синагога, в която се молят много хора. И вътре в тази синагога се образува малка група от хора, желаещи да се съединят заедно, където основа на отношенията ще бъде любовта към ближния. Да кажем например, че там има сто молещи се и десет от тях искат да се сближат. Трябва да разберем: защо именно тези десет човека са избрали да се обединят един с друг, а не другите хора от същата синагога?

Може би причината е в това, че хората смятат, че те са по-добри в сравнение с другите хора от синагогата? Или пък защото са по-лоши от другите молещи се и затова са почувствали, че се нуждаят от някакво действие, за да се извисят до върховете на Тора и страха пред Твореца?

Всичко това може да се обясни по следния начин. Това, че тези хора са се съгласили да се обединят в една група, основаваща се на любовта към ближния, е защото всеки от тях е почувствал, че те имат едно общо желание, което може да сближи техните мисли и да им даде възможност да получат сила за тази любов. От Ари е известно, че „както лицата не си приличат едно с друго, така и мненията не си приличат едно с друго”. Въпреки това, хората, които са се съгласили да се обединят помежду си в една група, са разбрали, че техните мисли не са толкова различни, в смисъл, че всички разбират необходимостта от работата върху любовта към ближния, затова всеки е готов да отстъпи в полза на другия и посредством

това, те могат да се съединят. А останалите хора не изпитват чак такава необходимост от тази работа, затова групата не може да се обедини с тях.

Затова излиза, че когато работят над сливането в групата, в същото време всеки проверява другия – неговите мисли, неговите характерни качества: струва ли си да бъде приет, достоен ли е той да влезе при тях? Оттук е нашата молба в ежедневната молитва: „и опази ни от лошия човек и от лошия другар”. Това се нарича „купи си другар” и се подразбира работа на основата на разума.

И от това излиза, че той се гордее пред останалите молеци се в синагогата. А как е възможно да постъпва така, нали това е против указанията на Мишна: „Трябва да бъдеш много скромен”.

За това говори раби Йешуа бен Пархия: „И оправдавай всеки човек”. Тоест по отношение на останалите хора, той трябва да отиде над разума, което означава състоянието „прави” – тоест действие, а не разум. Тъй като от гледна точка на разума, той вижда, че те не са толкова способни като онези, които е избрал за другари. И така разсъждава всеки. Излиза, че всеки превъзнася себе си пред всички?! И тук може само да бъде посъветван „да оправдава всеки”.

Това се има предвид по отношение на всеки човек, т.е. по отношение на останалите молеци се в синагогата, той трябва да оправдава всеки и да каже, че те в крайна сметка са по-важни от него, и вината е негова, защото не може да оцени важността и величието на масите, затова вътре в разума, той не вижда тяхното величие. По този начин, по отношение на ближния в групата, както вече обяснихме, човек трябва да „си купи”, а по отношение на масите, той трябва да „направи”, което е над разума и се нарича „оправдай всеки”.

Статии на Барух Ашлаг, 1986 г.

20. Какво означава над знанията

Това кли трябва да се използва както в отношенията между човека и другарите, така и в отношенията между човека и Твореца. То трябва да остане винаги. Тоест никога не трябва да пренебрегваме това кли, наречено вяра над знанията. Докато в отношенията между другарите човек може да види достойнствата на другаря, да знае за тях и това е по-полезно.

Но природата на тялото (желанието за получаване) е противоположна и човекът винаги вижда недостатъците на другаря си, а не неговите достойнства. И затова, казано е от мъдреците: „Трябва да съдите човека, оправдавайки го” тоест въпреки, че знанието на човека му казва, че другарят му не е прав, винаги да се старае да го оправдае, а това е възможно само с вяра над знанията. Въпреки че разумът не може да оправдае другаря, човекът може да го оправдае с вяра над знанията.

Но ако той може да го оправдае в знанието – това е по-полезно. Да кажем, ако той види, че неговите другари се намират на по-високо стъпало от него, и той вижда това (тоест знае за това), то той е по-ниско от своите другари. И вижда, че неговите другари са по-дисциплинирани в обучението, идват навреме на занятия, повече от него се интересуват от това, което се случва между другарите, готови са да помогнат на всеки с каквото е възможно, и това, което те слушат на уроците приемат веднага като ръководство за действие и т. н.

Разбира се, това сработва по-добре. То дава на човека сили да преодолее собствената си леност, когато трябва да стане за сутрешния урок. Тогава на урока и неговото тяло се интересува повече от обучението, защото в противен случай той ще изостане от другарите. И към всичко, което се отнася към духовното, той трябва да се отнася по-сериозно, защото неговото тяло няма да може да понесе това, че е по-ниско от останалите. Нещо повече, докато неговото тяло наблюдава групата и вижда как всички работят за Твореца, също ще му даде сили да работи за Твореца.

И причината то да му помага да работи за Твореца е в това, че тялото не е способно да изтърпи своята приниженост, тъй като всяко тяло е преди всичко гордост, и не може да се примири с положението някой от другарите да бъде по-високо от него. По такъв начин, когато човек види, че неговите другари са по-високо от него, това го принуждава да расте по всички възможни начини.

Както е казано от мъдреците: „Завистта на пресмятащите умножава мъдростта” (игра на думи, „кинат софрим” също – завистта към пишещите книги, а също завистта към Твореца, „Софер” – Творец). Тоест, ако всеки, наблюдавайки групата види, че другарите се намират на по-високо ниво, както в мислите, така и в делата, то, естествено, че всеки ще бъде длъжен да се издигне на по-високо стъпало, в сравнение с онова, на което се намира, в съответствие с качествата на своето тяло.

Това значи, че дори ако по рождение той няма големи стремежи и не го привличат почестите, все пак от чувство на завист, може да придобие допълнителни сили, такива, каквито няма по природа, които не му са дадени по рождение. Степента на неговата завист – тази сила ражда в него новите сили, които ги има в групата. И с тяхна помощ той получава нови качества, тоест онези сили, които не са му били дадени от родителите. Тоест, с помощта на групата получава нови качества.

По такъв начин, освен качествата, които той е получил при раждането си от родителите, в него се появяват качества, които е придобил от групата. И те са нови. А това е възможно само с помощта на силата на обединение с групата, с помощта на завистта, която той изпитва по отношение на другарите, докато вижда в тях качества, които те имат, а той няма, и затова им завижда. По този начин, когато човек вижда, че неговите другари се намират на по-високо стъпало от неговото и им завижда – тази сила му позволява да заработи, да придобие нови качества от групата.

Но за това може да се говори само ако той действително вижда, че групата се намира на по-високо стъпало. Но докато злото начало (ецер ра) говори в човека, то му показва, че групата по положение е по-ниско от него, и му дава да разбере, че напротив, тази група, с която ти искаш да се обединиш, тя не е за теб, защото те се намират на много по-ниски стъпала, от онова, на което се намираш ти. А ако е така, то от такава група ти не само не можеш нищо да получиш, а обратно, дори ако твоите, получени по

рождение сили са малки – силите на такава група, нейните качества са още по-малки от твоите. И тогава направи обратното, бягай от тях!

А ако искаш да се обединиш с тях, виж колко искат да те слушат всички те, когато им обясняваш как трябва да се държи групата, в съответствие с това как ти го разбираш. Тоест как трябва да се държат, когато се събират заедно, как трябва да учат и да се молят. Да бъдат сериозни и да не се веселят просто така, да не говорят никога за материални неща: за това как работят – леко или трудно, измъчва ли се някой от работата или е доволен от нея, както когато някой има несправедлив началник и човекът е принуден да го търпи, или как го притесняват колегите и т.н. За всички глупости, които не си струва да слуша, защото всичко това са материални неща, а той е дошъл на среща с другарите заради изключително висока цел, тоест сега иска да работи за Твореца.

И излиза, че всеки път, когато той иска да забрави за материалното, което действително е проникнало в неговото сърце и той иска да го избегне, да забрави за него, появяват се другарите и започват да разговарят за материалното. А него не го интересува материалния свят на другаря, защото сега той се стреми към духовното. И защо тези другари ме баламосват със своите материални грижи, защото те изобщо не ме трогват? Нима аз искам да забравя за материалния свят, за да имам време да мисля за материалните дела на другаря? Нима затова!? И ако е така, то ще бъде по-добре – ми казва тялото – ако ме послушаш и си тръгнеш от тях, и така несъмнено ще успееш повече. Не си струва да си блъскаш главата с всяка дреболия.

Докато тялото показва на човека низостта на другарите, какво може да му отговори той? Защото неговите претенции са справедливи. Тоест, когато тялото го съветва да не се приближава към групата, не е защото то иска човекът да бъде грешник. Напротив, тялото му казва: „Ако си тръгнеш от групата, тогава ще бъдеш още по-голям праведник, ще мислиш само за своята духовност, а за материалното – само според необходимостта”.

Но ако едновременно с това човекът вярва, че без групата е невъзможно да се придвижи и постигне любовта към Твореца, тъй като това е трамплин, позволяващ му да излезе от любовта към себе си и да стигне до любов към Твореца, то няма за него друг съвет, а само този да върви с вяра над знанията. Затова той трябва да каже на своето тяло: „Това, което ти

виждаш, че другарите не се стремят много да постигнат любовта към Твореца, така, както се стремиш към това ти, така е, защото ти си мое тяло и то е по-свято от тялото на другаря, тоест, че ти искаш да работиш за Твореца. И аз виждам как ти ме съветваш да оставя групата, тъй като телата на моите другари изглеждат по-низши, и те нямат сили да скрият своите лоши качества, а нали е прието всеки човек да скрива злото, което е в него, за да го уважава другия за неговите високи качества. А тук злото в другарите е толкова велико, че те не са в състояние да го преодолеят и скрият, за да не го види другият. По този начин е несъмнено, че в съответствие с това, което виждам, те са по-низши. Но аз не мога да се придвижа, въпреки моите прекрасни качества! И с вяра над знанията, аз ще изпълня казаното от мъдреците: „много желателно е усещането на собствената низост”. Тоест аз трябва да вървя с вяра над знанията и да вярвам, че те се намират на по-високо стъпало от онова, на което се намирам аз. И тогава, в съответствие с моята вяра, аз мога да получа помощ и подкрепа от групата. Да получа всичко, което е способна да ми даде групата.

Когато човек поеме върху себе си отговорността да обича другарите с вяра над знанията, това се явява необходимост, продиктувана от липсата на друг избор, но в знанието той вижда, че справедливостта е на негова страна.

Затова именно по отношение на другарите, стъпалото „в знанието” е по-важно от стъпалото „над знанията”. Защото в крайна сметка човекът, стремящ се да се приближи към Твореца посредством своята работа, желаейки да работи само заради отдаване, започва да открива в себе си лоши качества. И те не се постигат с ума, а се усещат в сърцето.

Тоест трябва да почувства, че самият той е лош и е най-низшия в целия свят. И ако още не е постигнал това усещане и му се струва, че има някой, който е по-лош от него, то сигурно не е постигнал осъзнаване на злото. Значи злото, което е скрито в сърцето, още не му се е разкрило. Тъй като не може да го види, докато няма в него макар и малко добро. Както например в тъмнината не се вижда мръсотията в дома. Но когато запалят светлина, могат да видят, че тя е там.

И също, ако не извършва човекът добри постъпки, т.е. не се занимава с Тора и молитва, и иска да се приближи към Твореца, но няма с какво да

освети своето сърце, за да има възможност да види цялото зло, намиращо се в него.

Защо не вижда той, че в неговото сърце има повече зло отколкото във всички негови другари? Защото още не му достига свойството добро. Затова мисли за себе си, че неговите свойства са по-добри от тези на другаря му.

От казаното следва, че докато човекът все още вижда, че неговите другари са по-лоши от него, това значи, че в него ги няма свойствата на светлината, за да види злото вътре в себе си. И означава, че цялото зло, намиращо се в човека, не се нарича зло. Защото това зло го има във всички и то се нарича желание да получаваш заради себе си или егоизъм.

Но цялата разлика е в разкриването на злото. Човекът не усеща вредата от своя егоизъм, защото не вижда, че ще му е зле от това, че е зает само с удовлетворението, с напълването на своя егоизъм, на своето себелюбие. Но когато започне да изпълнява духовна работа по пътя на истината, т.е. иска да постигне сливане с Твореца, за да бъдат всички негови действия заради отдаване, той всеки път получава малко светлина, показваща му, че желанието да получава за себе си е зло. И това се случва последователно и постепенно, така че всеки път да вижда, че то му пречи за сливането с Твореца. И всеки път той вижда все по-отчетливо, че неговото желание да получава е постоянен негов враг. Цар Шломо наричал егоистичното начало смъртен враг, както е написано: „Ако е гладен врагът твой, нахрани го с хляб, защото горящи въглени ще събираш ти на неговата глава”.

Ние виждаме, че човекът в крайна сметка трябва да почувства, че е лош от всички, защото такава е истината. И още, трябва да се разбере казаното от мъдреците: „Духът на съперничество умножава мъдростта”. И това се случва именно, когато човекът възприема всичко със своя разум. Но когато върви по-високо от разума, тогава превъзходството на другаря не се вижда толкова, че да възникне завист към него, която да го подтиква към труд и усилия, защото духът на съперничество с другарите го задължава към това.

Баал Сулам е обяснил изказването на раби Йохан: „Видял Творецът, че праведниците стават малко на брой и ги поселил във всяко поколение”, както е казано: „Защото основите на Твореца са земни и на тях се държи

Вселената”. И обяснил: „Разпръснал ги във всички поколения” – за да бъдат основа и поддръжка, и начало на съществуване на Вселената.

Малко на брой означава, че те стават по-малко и изчезват съвсем. Затова какво направил Той? – „взел и ги поселил във всяко поколение”. Тоест посредством това, че ги поселил във всяко поколение, те се увеличават. И трябва да се разбере, как посредством разпръскването във всички поколения, те ще се умножават. Тоест трябва да се разбере в какво е разликата: намират ли се всички праведници в едно поколение или са разпръснати във всички поколения, защо от казаното от Раши излиза, че с помощта на това, праведниците ще станат повече.

И той (Баал Сулам) казал: „Благодарение на това, че ще има праведници във всяко поколение, ще има място за онези, които нямат по рождение подходящи свойства, за да постигнат сливане с Твореца. Затова, съединявайки се с тези праведници, и благодарение на това, че ще бъдат свързани с тях, ще се учат от техните действия и ще могат да придобият от тези праведници нови свойства. Затова ги е разпръснал във всяко поколение, за да може по такъв начин да се умножат праведниците”. Както вече бе казано, с помощта на връзката с другарите, също могат да бъдат получени новите свойства, и притежавайки ги да се удостоиш с постигане на сливане с Твореца.

И само в случай, че човек вижда преимуществата на другарите, може да се каже, че той ще се научи от техните действия. Но когато вижда себе си над тях, тогава вече няма какво да вземе от тях.

Затова е казано, че когато егоизмът ти показва, че твоят другар е по-лош и по-ниско от теб, ти трябва да вървиш по-високо от твоя разум. Но, разбира се, той би напредвал по-добре и по-успешно, ако разбираше със своя разум, че другарите са над него. И става разбираема молитвата, съставена за нас от раби Елимелех: „Дай на нашето сърце да види в своите другари само най-доброто, а не техните недостатъци”.

Но в отношенията между човека и Твореца всичко е напълно различно. Тук е по-добре да се върви по-високо от разума и ако човекът постави вярата над разума, тогава той се намира на верния път.

Но човекът разбира по друг начин своя ум, т.е. смята, че ако Висшето управление станеше открито за всички, тогава целият свят би се занимавал с Кабала и не биха останали атеисти, и всички щяха да бъдат вярващи. Но тъй като Неговото управление е скрито от нисшите, то те трябва да вярват, а това е трудно, защото Творецът ни е дал разум и разбиране за всяко нещо съгласно това, което стои пред нашите очи. Всички отношения между хората ние оценяваме с нашия разум и всичко ще познаем само с ума, както е казано: „Съдията обявява решението съгласно това, което вижда с очите си”. И излиза, че във всичко ние следваме разбирането, което е вътре в нашия разум, а не над него.

Затова когато човек започне работата за Твореца и трябва да следва указаниято „да приеме пред себе си вярата над знанията”, той започва да мисли: „Нима аз не виждам, че Творецът ни е дал разум да съдим за всичко съгласно нашето разбиране, доколкото нашият разум го осъзнава. И как мога да се съглася с нещо, което върви срещу нашия разум”. И за нашето тяло е много трудно да разбере, че си струва да работи по-високо от разума.

А по-високо от разума трябва да бъде както в ума, така и в сърцето. И затова не всеки може да се включи в работата заради отдаване – в работата по-високо от разума. Затова обучават идващите да се занимават с Кабала според реда, предложен още от Рамбам: започват в ло лишма – не заради Твореца, докато не се увеличат техните знания и не придобият допълнителна мъдрост, тогава им разкриват, че основата на работата е заради отдаване, наречена работа заради Твореца – ли шма.

И трябва да се разбере, че за предпочитане е именно заради отдаване. Защото разумът задължава към обратното. Ако работата за Твореца беше разбираема за нашия разум, повече хора щяха да искат да работят за Твореца. По този повод Баал Сулам е казал: „За да не мисли човекът, че работата по-високо от разума, дадено ни е от Твореца ниско стъпало. Ние трябва да вярваме, че това е много високо стъпало, че именно с помощта на това, човекът има възможност да постигне стъпалото заради отдаване, а иначе би бил принуден да работи заради себе си”. Ако работата се извършваше с разума, разбира се, че щеше да има повече работещи, но те никога нямаше да могат да стигнат до сливане с Твореца – до работата заради отдаване. Затова, макар че работата щеше да се извършва с повече усърдие, но нямаше да има никаква възможност да се стигне до състояние, когато човекът би станал годен за получаване на доброто и наслаждението,

които Творецът иска да му даде. Защото е известно, че Неговото желание е да наслади творенията.

Но за да няма недостатък в полученото наслаждение (този недостатък се нарича срам), станало поправяне на съкращаването, за да може висшето наслаждение да свети само според степенята на подобие на свойствата. Това значи, че създанията получават наслаждение само според степенята на своето желание да отдават, а докато тези желаниа ги няма, са принудени да останат в тъмнина, което се нарича „ще умрат, без да придобият мъдрост”.

Но трябва да се знае, че дори в състоянието ло лишма има светлина. По този повод мъдреците са казали: „Нека човек постоянно да се занимава с Кабала ло лишма, защото от ло лишма ще стигнат в ли шма, тъй като светлината връща към Източника”. Но след това трябва да постигне състояние заради отдаване – т.е. и с ума, и със сърцето да работи по-високо от разума.

Що се отнася до отношението към другаря, то, ако може да го обича, разбирайки това със своя разум, опитвайки се да види, че другарите се намират по-високо от него в своята връзка с духовното – такава работа е за предпочитане. Тоест, ако разумът разбира, че другарите са по-близо от него до сливането с Твореца, в това има преимущество спрямо състоянието, когато трябва да вярва над разума. Когато пък в крайна сметка вижда себе си по-високо и вижда ниското състояние на своите другари, но вярва по-високо от своя разум, помнейки Заповедта, в съответствие с която той трябва да вярва, че те не са такива, каквито ги вижда. Но, разбира се, по-добре е, ако вече е постигнал осъзнаване за това.

По подобен начин можем да обясним написаното: „Но казал Творецът на Шмуел: „Не гледай неговата външност и високия му ръст, защото го отхвърлих Аз. Тъй като същността не е в това, което вижда човек, защото човекът вижда с очите, а Творецът вижда онова, което е в сърцето”.

Ние виждаме, че когато Творецът изпратил пророка Шмуел да помаже за царството един от синовете на Ишай, Шмуел разбрал, съгласно видяното с неговите очи, че Елиав, син на Ишай е достоен да бъде цар на Израел вместо цар Шаул. Творецът не се съгласил с това. И едва накрая, когато довели при него Давид, а той бил „пастир на овце, румен, с красиви очи и миловиден”, казал Творецът: „Стани, помажи го, защото това – е той”.

На какво ни учи това? Ние виждаме тук две особености:

- 1) Шмуел от своя страна видял в Елиав качества, достойни за царуване над Израел.
- 2) Но Творецът му казал: „Не, не постъпвай съгласно своето разбиране”. Защото по отношение на Твореца, разумът не може да донесе никаква полза. Но избери онзи, когото Творецът е пожелал да провъзгласи за цар. Това се нарича отношения между човека и Твореца, където няма място за разбиране, „тъй като Моите мисли – не са ваши мисли, и Моите пътища – не са ваши пътища”. Затова Творецът му казал: „Не онова, което вижда човекът, защото човекът вижда с очите, а Творецът вижда онова, което е в сърцето”.

И съгласно с това, може да се обясни казаното: „Защото човекът вижда с очите” – това е хубаво в отношенията на човека към другаря. Добре е, когато може да върви в съответствие със своя разум, съгласно това, което стои пред очите на човека. Едновременно с това – „...а Творецът вижда онова, което е в сърцето”. Затова, що се касае за човека и Твореца – то е по-високо от разума, и човекът не трябва да гледа видимото с очи, а по-високо от това. И трябва да разбере, че:

- а) в отношенията между човека и Твореца е за предпочитане да върви по-високо от разума.
- б) в отношението между човека и другаря е по-добре с разума.

Затова му казал Творецът: „Не гледай неговата външност”. Тъй като е добре да вървиш съгласно видяното по отношение на другаря, ако си способен да видиш неговите преимущества. И ако Аз искам да го помажа за царството, това действие се отнася към Мен – Аз искам да бъде цар. Това се отнася към отношенията „между човека и Твореца”. И именно тук работата по-високо от разума се явява правилна работа, и точно посредством нея, човекът може да постигне намерението заради отдаване, а иначе ще падне в своя егоизъм, което се явява причина за отделяне и отдалечаване от духовното.

Но тук се пита: какво се случва, след като човек е решил да върви по-високо от разума, необръщайки внимание на въпросите, които неговото тяло му представя във вид на възражения от целия свят? Той отговаря на

всички тези въпроси и не иска да види нищо, движещо се в противоречие с „разума и сърцето“, а е решил да върви само „по-високо от разума“. И тогава, след това решение, понякога към него идват красиви обяснения, с които неговото тяло е принудено да се съгласи. И ако той види, че сега върви с „разума“, какво може да предприеме, когато е започнал да разбира посредством обясненията, които е получил свише? И си казва: „Какво да направя, когато нямам възможност да работя по-високо от разума. Защото сега разбирам, че именно така трябва да бъде, за да работя заради отдаване. И нямам възражения срещу работата за Твореца, които имах, когато работех принудително по-високо от разума. Но тъй като същността на работата е по-високо от знанията, какво мога да предприема в сегашното си състояние?“

И Баал Сулам е казал, че когато човек бъде удостоен с някакво откровение свише, тогава той чувства, че си струва да работи за Твореца. Излиза, че до този момент той е работил по-високо от разума, когато тялото не се е съгласявало и той е трябвало през цялото време да съсредоточава усилия, за да преодолее съпротивата му и се е нуждаел от Твореца, за да му даде сила да отиде над разума. Сега той вече няма нужда от помощта на Твореца, защото чувства, че има основа, която може да стане фундамент за неговото здание: вече има на какво да се опре.

В сравнение с предишните състояния излиза, че човекът нанася вреда на вярата, казвайки: „Най-накрая се избавих от бремето на вярата, която беше ярем и тежък товар. Сега вече мога да се опра на разума, защото получих пробуждане свише, и тялото също е съгласно с целесъобразността на изпълнението на указанията на Кабала“. И по този начин се причинява вреда на вярата.

И затова Баал Сулам е казал: „Сега човек е длъжен да каже, че вижда истинския път – да върви именно по-високо от разума. И като доказателство служи това, че е получил светене свише, именно като резултат от факта, че се е съгласил да върви по-високо от разума. По тази причина и се е удостоил с това, че Творецът го е приближил малко към Себе си и му е дал свише стремеж към духовното.“

Този получен свише стремеж, му дава отговор на всички трудности и свидетелства за правилността на пътя по-високо от разума. Какво трябва да

направя, за да продължа да вървя по същия път? Само да събера сила и воля, и да започна да търся възможност да работя „по-високо от разума”.

Излиза, че не е навредил напълно на вярата, в която се е намирал преди получаването на светене свише, тъй като и сега не взема това светене за основа, върху която да построи зданието на своята работа, но взема това светене в качеството на доказателство, че върви по истинския път – на вярата над знанията. И само в тази работа Творецът приближава човека към Себе си и му дава място да го приближи към Себе си, защото такава приближаване няма да му позволи да падне в своя егоизъм, наречен „знание”. Тъй като Творецът вижда, че той се старее да върви само над знанията.

От казаното следва, че по отношение на пътя по високо от разума, има разлика, когато се говори за отношенията между човека и Твореца, или между човека и неговия другар.

Защото умението да разбереш със своя разум положителните качества на другаря е похвално. Но ако човек вижда само недостатъците на другарите, той няма избор, освен да отиде по-високо от разума и да каже: „Всичко, което виждам, чувам и чувствам, всичко това не е вярно и не е истина. Защото не може да съм сгрешил, избирайки именно тези другари, за да се съединя с тях. Не може моят разчет да не е бил верен, когато съм мислил, че те ще могат да ме обогатят духовно, тъй като те имат достойнства, които аз нямам. И затова, съединявайки се с тях, аз ще мога да се издигна на по-високо ниво – така ми се струваше. Сега аз виждам, че всъщност мисля по друг начин. Но съм чувал, че Баал Сулам е казал: „Единственото, което може да помогне на човека да излезе от самолюбието и да се удостои с любовта на Твореца - това е любовта към другарите”.

Затова, нямам друг избор: трябва да се съединя с тях, макар да виждам, че за мен ще е по-добре да се отдалеча от тях и да не се присъединя към тях. Но няма какво да се прави, длъжен съм да вярвам, че в крайна сметка всички мои другари се намират на по-високо стъпало от мен. А аз не съм заслужил да видя техните достойнства. И затова трябва да вярвам по-високо от знанията. И ако можех да видя това със своя разум, тогава щях да получа по-голяма полза от тях. Но за съжаление нямам избор”.

А в отношенията между човека и Твореца всичко е различно. Защото място, където може да се отиде над разума, е за предпочитане. И затова човек може да получи подкрепа от разума, т.е. когато се е удостоил с малко светене свише, тогава има възможност да каже: „Аз виждам, че си струва да бъда работник на Твореца, защото чувствам вкуса от работата”.

Получава се, че той е взел това свое усещане за основа, върху която строи своето единство с Твореца. И сега той разбира със своя ум, че си струва да се занимава с Кабала. Тоест цялото негово основание се опира върху това условие – когато има вкус от работата си струва да слуша гласа на Твореца. И обратно - излиза, че когато няма вкус към работата, не е способен да изпълнява указанията на Твореца.

Известно е, че приемането на Висшето управление трябва да бъде „от цялата душа и от цялото естество”, дори когато му вземат „душата”. Това означава, че когато в него няма никакви жизнени сили, ни най-малко желание, то и тогава трябва да работи за Твореца и да не Му поставя условия, казвайки: „Ако Ти изпълниш моето желание (за това, което не ми достига според моето разбиране, за това, от което имам недостиг), ако го изпълниш, аз ще ти обещавам, че ще бъда твой работник. Ако пък не изпълниш всичко, което смятам, че ми е необходимо – няма да мога да приема всичко онова, което Ти си ми заповядал чрез Моше”.

Но човекът трябва да приеме Висшето управление без каквито и да е условия, над разума. Нещо повече, трябва да каже, че е необходимо да работи по-високо от разума, не защото Творецът не може да ни даде разум, а защото трябва да вярва, че това е в наша полза. Получава се, че в отношенията на човека с Твореца, той трябва да се старее да бъде над разума. И ако човекът получи някакво знание, тогава трябва да се държи както бе обяснено по-горе.

Михаел Лайтман

Принципи за работата в група

Влияние на средата върху човека

Известен е законът, действащ в целия свят, за неизбежното лошо въздействие, което оказва обкръжението от неспециалисти върху специалиста в своята работа, когато той попада в тяхната среда и се учи от тях.

Ако например обущар с висока квалификация попадне в среда на обущари непрофесионалисти, то те ще му дадат да разбере, че не е задължително да ушие качествени сандали и въобще хубава и красива обувка, че може да го прави както се получи. Или когато шивач, специалист от висока класа се намира сред лоши шивачи, то те му внушават, че няма защо да се стараете, да полага усилия и да се труди, за да бъде дрехата добре ушита и по мярка на клиента. Затова той трябва да се пази, за да не влезе в контакт с тях.

Но ако строител се присъедини към шивача, той няма да може да се научи от него на лошото, защото между тях няма никаква връзка. А ако хората имат една и съща професия, то всеки трябва да се пази и да се намира в контакт само с хора с чисто сърце (които искат да използват правилно своята професия).

Човекът е така устроен, че се намира под влияние на заобикалящото го общество. В нас съществуват следните желания:

- желания на тялото (храна, секс, семейство), което е винаги с нас и дори, ако човекът живее някъде сам, той пак би усещал тези желания;
- обществени желания, които възникват в нас под влияние на обкръжаващото ни общество – това са желания за богатство, слава, власт и знания.

Ако човекът не се намира в обществото, той не би ги получил от него, те нямаше да съществуват в човека. А тъй като всеки от нас се намира в съответното общество, то ние постоянно получаваме от него различни въздействия.

В статията „Свобода на волята”, Баал Сулам пише: „Ако се намирам в обществото: в света, в семейството, на работа, вкъщи, в някакъв клуб, аз попадам под влиянието на заобикалящата ме среда. По никакъв начин не мога да се изолирам от нея и е безполезно да и се противопоставям”.

Тогава възниква въпросът: в какво общество си струва да се намирам и в какво не си струва, и може ли изобщо човекът в нашия свят по някакъв начин да контролира влиянието, под което попада?

Аз се намирам в света. В този свят е:

- моето семейство – това е общество, което много силно ни влияе;
- работата, където човек прекарва много време;
- хобито;
- средствата за масова информация: радио, телевизия, реклама, вестници – всичко, което ни въздейства;
- възпитанието, което сме получили в миналото (макар вече да го няма в настоящето, но детската градина, училището, университета – всичко това оставя своя отпечатък).

И аз се оказвам сред всички тези въздействия – малкият, нещастен, нищожен човек, и не знам какво да правя.

Баал Сулам казва, че проблемът е, че няма къде да се скрием – Творецът е създал всичко това специално. Той сякаш казва: „Аз построих за теб такъв свят, който ще ти въздейства от всички страни”.

И тогава се появява статията на Рабаш, в която той обяснява какво можем да направим с всички тези въздействия. Защото както следва от статията „Свобода на волята”, човекът може да промени само влиянието на заобикалящото го общество – себе си той не може да промени.

Аз се намирам сред всички въздействия и единственото, което мога да направя е да реша: „А кое ще ми влияе”.

И така, съществувам сам по себе си и искам да се приведа от едно състояние в друго – по-голямо. Аз винаги се стремя към по-голямото състояние, но с какво искам да се напълня?. С какво второто състояние е по-голямо от първото?

Сам аз не мога нищо да направя. Мога да направя само едно единствено нещо – да намеря такова обкръжаващо ме общество, което ще започне да ми влияе и по този начин ще ме доведе от първото състояние към второто.

А какво да направя с останалите обстоятелства и хората, които ми влияят?

Рабаш казва: „Отнасяй се към тях като към нямащи отношение към теб, защото те не се занимават с това, с което се занимаваш ти. Ако си шивач, трябва да се страхуваш само от лошото влияние на шивачите, за да не те развалят. Трябва да се стараеш винаги да бъдеш в обществото на най-добрите шивачи. Тогава и ти ще поискаш да бъдеш по-добър, да напредваш. А ако редом с теб се намират зидари, бетонджии, физици, химици, математици – това теб не те интересува. Лоши или добри, за каквото и да говорят – те не могат да ти въздействат. Всички техни интереси, професионални проблеми минават покрай теб и не могат да повлияят на твоята работа”.

Затова в каквото и общество да сме, под каквито и въздействия на заобикалящите ни да се намираме, ние трябва да бъдем вътре в своето специализирано направление – към Твореца. И тогава, дали говорят за коневъдство или еленовъдство, или за това, че трябва да ядат и пият, или за политика – всичко това не ме засяга, аз няма да го възприема, защото моите мисли напълно се различават от техните. Но ако мисля само за това, че моето напредване към Твореца зависи от политиката, от това, че ям и пия, че зависи от онова, което правя физически, тогава аз ще се намирам под влияние на обкръжаващото ме общество.

И така, най-главното, което трябва да разберем е, че нашето движение към Твореца е дотолкова свободно от всички земни условия, че ако човек се включи в съответната група, правилно настройвайки се към Твореца, то след това той ще може да се намира където си поиска. В нито едно общество той няма да попадне на същата вълна, на която работи това общество. То винаги ще остане на своята си, строго изолирана вълна, защото посоката на Твореца е отделена от всичко свързано с нашия свят – тя не е свързана с абсолютно нищо.

Във всичко, което ни заобикаля в този свят (в хората, в средствата за масова информация, в образователните структури) няма нито едно

действие, мисъл, намерение, желание, което да бъде насочено към Твореца. Затова няма от какво да се страхуваме, трябва само да се настроим правилно.

Нещо повече, както е казано в статията „Няма никой освен Него”, ако човек се настрои по този начин, тогава ще види всичко, което го заобикаля – обществото, работата, ученето, семейството – като препятствия, които се опитват да му въздействат. Те в крайна сметка са специално поставени около него от Твореца, който е създал нашия свят по този начин, за да може чрез всички тези обкръжаващи пречки да принуди човека да изработи по-остро насочване към Него – към сливане с Него. Тези препятствия са допълнителни данни, параметри, с помощта на които аз по-точно се настройвам към Целта.

В съответствие с казаното, ти трябва да се пазиш от всеки, за когото мислиш, че е работник на Твореца: „Такъв ли е той действително?”

Тук вече става дума не просто за хора, които нямат отношение към Кабала, а за онзи, който казва, че е кабалист. Има „кабалисти”, продаващи червени конци, светена вода. Има и такива, които смятат, че след като са се занимавали трийсет години с Кабала, вече се намират във висшите сфери. Има ги всякакви. По какъв начин трябва да се държим с тях? Да контактуваме ли или не, да се страхуваме ли от тяхното влияние или не? Има различни книги, много и различни течения, и не само в Кабала, а могат да бъдат близо до нея, има всевъзможни духовни, мистични методики.

Рабаш обяснява: „В съответствие с казаното, трябва да се пазиш от всеки, за когото мислиш, че е работник на Твореца: „Действително ли се явява такъв – тоест стреми ли се неговата работа да бъде чиста, съвършена, с желание да постигне намерението заради Твореца, или в по-малка степен той знае, че засега все още не се явява добър работник, но търси начини как да поправи своето положение и не работи с намерение само да получи награда?”

Следователно най-главното за нас е да се окажем в обкръжение, където всеки разбира какво представлява сам по себе си, защо се намира в нашата група – за да постигне целта ли? И ако няма никакви други странични

изгоди – тогава може да остане с нас. И не е важно дали се стреми към Твореца или разбира, че не се стреми – истината за него е ясна.

Добър работник и художник се нарича онзи, който не пресмята възнаграждението, а получава удоволствие от самата работа. Например, истинският шивач, знаейки, че дрехата е ушита напълно по мярка на клиента, получава духовно наслаждение, удовлетворение от своята работа – по-голямо, отколкото от парите.

Едновременно с това, не е страшно, ако се срещаш с хора, което не са представители на твоята професия. Да допуснем, че ти се занимаваш със строителство, а те с обработване на кожи. Но ако хората се занимават с Кабала и не се стараят тяхната „дреха“ да е по мярка на Стопанина, тогава трябва да стоиш по-далеч от тях, да бягаш от тях като от огън.

Именно и само от онези, които уж са в същата „професия“, в която си и ти. И затова, ако нямаш контакти с хора, съблюдаващи традициите, тогава не трябва да се пазиш от тях.

От хората, принадлежащи към различни религиозни партии, трябва да се пазиш. От хасидите, които говорят за това колко им е близки Кабала – ти трябва да се пазиш още повече. А от хората, които са заобикаляли Баал Сулам (тоест били са близо до него или до Рабаш, един вид са се намирали в неговото обкръжение), ти трябва да се пазиш и да бъдеш още по-внимателен. Защо?

Смисълът на казаното можем да разберем от това, че в света Некудим мелех а-даат, който се е намирал на нивото Кетер (първият мелех, тоест най-големият парцуф), по време на разбиването на келим е паднал по-ниско от всички мелахим, защото всеки, който има голям авиют се явява най-съвършен при наличието на екран, но става най-лош, когато се лиши от екран и затова пада по-ниско от всички.

Това се обясни така: в онзи, който върви по пътя на Твореца желанието да получава е удвоено – както по отношение на материалното, така и на духовното. Затова, ако те още не са постигнали излизането във Висшия свят, но бидейки в обкръжението, да допуснем, на Баал Сулам, а в нашия случай и на Рабаш, са имали подкрепа от своите Учители, то те са били на високо ниво: имали

са авиют, а освен това и екран. Но екранът при тях е бил благодарение на техните Учители – те са принижавали себе си, не са си позволявали да проявяват своя егоизъм спрямо другите, и тогава не е могло да се забележи доколко те преследват други цели освен духовните.

А сега, когато Учителят е мъртъв, те не могат да създадат екран и да обуздаят своите желания, цялата им работа се заключава в това да станат добри, знаменити праведници, може би големи кабалисти, духовни предводители на поколенията – а това вече е разкриване на егоизма, авиют без екран. И това е определило всичко, което се е получило от тях. И затова ние трябва да ги подозираме във всичко и да стоим по-далеч от тях.

Рабаш казва, че тук възниква такова състояние, когато учениците, намирайки се редом със своите Учители, се явяват най-големите хора. Но оставайки без Учителите, те започват да падат и се проявяват по противоположния начин.

Той пише това писмо веднага след смъртта на своя баща за онези ученици, които са били заедно с Баал Сулам, за да предпази другите да не попаднат под тяхното очарование, да си кажат: „Те са били редом с него и затова има на какво да се научим от тях”.

Има значение не това, че ученикът се е намирал редом с голям човек, а само какво представлява той сам по себе си – необходимо е винаги да помним това. Защото е възможно, неговият екран, цялата негова духовна мощ да е съществувала по това време само защото се е намирал редом с голям Учител.

Говоря кратко, тъй като не искам те да занимават моите мисли, защото е известно правилото: „Човек се намира там, където са неговите мисли”. И за да бъде казаното по-разбираемо, ще приведа малък пример.

Известно е, че между две нива има междинно, съчетаващо в себе си едновременно свойствата както на първото, така и на второто: между неживото и растителното са коралите; между растителното и животинското е така нареченото „калев саде”; между животинското и говорещото са приматите, маймуните. И възниква въпросът: „Кое се явява междинно ниво между истината и лъжата, тоест коя категория се състои едновременно от тези две свойства?”.

И преди всичко, аз ще добавя още едно правило. Както е известно, невъзможно е да се види микроскопичен предмет, а големият може да бъде видян лесно. Затова когато човек се намира в малка лъжа, той не е способен да види истината, тъй като следва лъжлив път, а говори, че върви по пътя на истината. И няма по-голяма лъжа от тази. И всичко това е защото лъжата му не е достатъчно велика, за да бъде видяно истинското състояние.

Това е подобно на състоянието на осъзнаване на злото. Когато ние напълно постигнем осъзнатото зло – че сме абсолютно слаби, абсолютно противоположни на духовното – това състояние се смята за най-добро, защото започваме да се откъсваме от него в доброто състояние, в истината. Тоест състоянието на осъзнаване на злото, на осъзнаване на вредата, на лъжата се явява онази отправна точка, от която тръгвам по истинския път.

Когато човек е получил много лъжи, нейната величина нараства до такава степен, че той започва да иска да види истината и вече има такава възможност. И тогава той вижда лъжата и това, че следва нейния път. Вижда своето реално състояние, тоест вижда истината в своята душа – вижда как да се издигне на правилния път.

По такъв начин, тази точка, явяваща се точка на истината, показваща, че той върви по пътя на лъжата, е именно междинното звено между истината и лъжата. Мозъкът скрива истината и лъжата, и тази точка е край на лъжата – от нея започва истината.

И става ясно, че за да се удостоим с намерението заради отдаване, първо трябва да приготвим най-голямото намерение заради себе си. В писмото на стр. 70 в книгата „При Хахам” е казано: „Когато се намиращ в такава страст и любов, тоест в желанието да погълнеш в себе си всичко духовно, че освен това, не желаяш нищо друго”. Това е огромен егоизъм и именно от него е и преходът към махсома.

Намерението заради себе си се нарича лъжа, а намерението заради отдаването се нарича истина. Когато лъжата не е голяма, тоест заповедите и добрите дела са малки, излиза, че човекът има малко намерение заради себе си и не е способен да види, че то е заради себе си (толкова е малко). И затова той мисли, че върви по правилния път, по пътя на истината, тоест че действа заради отдаване.

А когато денем и нощем се занимава с Кабала, за да постигне отдаване, започва да вижда, че върви по пътя на лъжата и тогава започва да поправя своите действия. Само в тази точка започва процесът, когато от намерение за себе си преминава в намерение заради отдаване. И затова, ако човекът мързелува в процеса на работата, няма възможност да види истината. Коя истина? Доколко е затънал в лъжи. Но посредством увеличаване на усилията в заниманията с Кабала, с намерение заради Твореца, той може да види истината и тогава да намери в себе си тази точка, от която започва новият път.

Този откъс от писмото на Рабаш, написано след смъртта на Баал Сулам е предупреждение към учениците, които биха могли да попаднат под влиянието на онези, които са били редом с Баал Сулам.

Но ние трябва да използваме това във всички случаи от нашия живот и да следим в каква среда се намираме – в никакъв случай да не се сблъскваме и да не влизаме в каквито и да е полемки с други уж кабалисти. И по този начин да не внасяме в групата „инфекции” от други кабалисти, действия и мнения. С всички останали трябва да се отнасяме така, като че ли нямат никакво отношение към нас, сякаш се намират в друг свят – те имат друга „специалност” и това не ме интересува.

Максималното ми изолиране от всичко, което ме заобикаля се заключава в това, че постоянно се задържам в посоката към Твореца. И тогава, за каквото и да говорят около мен, то просто не се намира на онази вълна, на която аз слушам и затова не ми въздейства. И в степента, в която човек се изолира по този начин, той напредва.

• **Въпрос:** *Тоест той ни предпазва от контакт с обкръжаващите ни?*

Не се пазя от това да бъда свързан с други хора – неправилно си разбрал, аз в никакъв случай не бягам от обкръжението.

Мога дори да гледам телевизия, да избира оттам какво конкретно ми трябва. Ако е необходимо, мога да слушам всякакви разговори на улицата. Те не трябва да се месят в моя път към Твореца, ако се намирам изцяло в посока към Него.

У дома разговарям със семейството си, с жена ми, в службата общувам със своите сътрудници, колеги, а не се отделям: „Аз няма за какво да говоря

с вас”. Мога да бъда сред тях, но моето „Аз” да се намира в ясна насоченост към Твореца, и затова моите контакти с хората не пречат на моето духовно напредване, а напротив, върху тези контакти с останалите, аз изграждам и възвисявам своето отношение към Твореца. По този начин аз се издигам нагоре.

Има два варианта по отношение на нашето съществуване в този свят.

Мога да кажа, че в този свят няма абсолютно нищо, той целият е пуст, нула. В него няма никакви наслаждения, аз се отказвам от всичко, на всичко правя Цимцум: не си позволявам никакви излишества, държа се като абсолютен аскет. Тогава свеждам този свят до точка, до нула и казвам: „Духовно е онова, което е над този свят”.

Или пък казвам, че този свят е изпълнен с всякакви наслаждения, интересни неща, идеи и аз съм в контакт с тях — но своето отношение с Твореца изграждам над тях. Тогава духовното в мен ми се струва още по-високо от този свят, тоест по този начин аз още повече го извисявам.

Първият път е пътят на „мусар”, когато човекът един вид се отрича от всичко, което го има в този свят (източните техники също се отнасят към този път). Този метод не е правилен, защото човекът трябва да каже: „Този свят е създаден за мен, но аз се издигам над него. Всичко е създадено, за да ми помага, а аз — за да служа на Твореца”.

Следователно, методиката Кабала се заключава в това, че трябва да живееш вътре в този свят, да работиш, да не изолираш себе си от никого и от нищо, да не запушваш уши, да не закриваш очи, но едновременно с това да изработиш в себе си такъв стремеж към Твореца, който вътрешно, духовно да те изолира, да те издигне над този свят. Тогава ти действително ще израснеш от този свят, а не от някакъв изкуствено създаден вакуум. Това е много важно.

Затова Кабала задължава човека да се жени, да работи, да издържа семейството си, да участва в живота на обществото — абсолютно във всичко, и едновременно с това да се занимава с постигането на Твореца.

Цел на създаване на групата

16.12.2004

Човекът е изначално сътворен с желание за получаване на наслаждение...

Цялата наша природа – това е желание да се наслаждаваме. За каквото и да мислим, каквото и да искаме – всичко това са само степени на наличие или отсъствие на наслаждение и нищо повече.

И дори най-отвлечените, абстрактни понятия в нашите мисли, в нашите планове, които като че ли нямат никакво отношение към чувствата, все едно се базират само върху усещанията за „по-добре – по-зле”. И едва след това нашите усещания се формулират от разума.

Човекът е изначално сътворен с желание да получава наслаждения, наречени любов към себе си, с егоизъм (егоизъм наричаме желанието да се наслаждаваме). Затова, ако човекът не чувства, че ще получи нещо, тогава той не е способен дори и на най-малкото движение.

При това очакваното наслаждение трябва да бъде по-голямо от онова, което изпитва в настоящия момент. Тогава разликата между наслаждението в дадения момент и наслаждението в бъдеще ще бъде онази стимулираща сила, която ще предизвика движение.

Но без потискане на своя егоизъм е невъзможно да се постигне сливане с Твореца (подобие по свойства с Него).

Как можем сами в себе си да потиснем егоизма? Откъде ще вземем енергия? Ако, потискайки егоизма, аз получавам наслаждение (като някакъв мазохист), тогава бих го правил заради получаването на наслаждение. А ние трябва да потискаме егоизма заради сливането с Твореца, т.е. заради свойството отдаване. Но аз по природа не съм създаден такъв, че свойството отдаване да се явява за мен награда.

Ако можех да си представя моето следващо състояние, когато ще отдавам всичко и няма да мисля за себе си, а само за другите, и ще обичам всички, а не себе си - ако си представях това състояние като награда, тогава щях да имам сили да го постигна, потискайки своя егоизъм. Но ако съм

създаден само от егоизъм, как мога сам да го унищожа? Самият егоизъм няма да ми позволи да го направя. Къде е изходът?

Рабаш пише: „Тъй като потискането на егоизма противоречи на нашата природа, на цялото ни същество, то ние се нуждаем от група единомишленици, която ще ни даде голяма сила за потискане на егоизма, наречен „зло“, защото това желание няма да ни даде възможност да постигнем целта, заради която е сътворен човека”.

Поставена е определена цел, аз съм длъжен да я постигна. Не съм в състояние да я постигна, защото тя противоречи на моя егоизъм. Егоизмът няма да ми позволи да направя дори малка крачка към нея. Как да намеря сили да постигна тази цел?

Затова е необходима група от единомишленици, обединяваща хора, които имат само едно желание – да постигнат тази цел. В резултат на това обединение ще се появи огромна сила, която ще помогне на всеки от нас да се слее със силите на останалите, във всеки ще стане умножаване на неговата лична сила за сметка на останалите.

И всеки ще получи такава сила на противодействие на своя егоизъм, която ще му позволи да го потисне и да се издигне духовно. Човек дори не трябва да се опитва да търси сили за духовна промяна, за духовен подем в себе си – това е абсолютно невъзможно. Именно нашият егоизъм, нашето „зло“, клипа ни заставя да търсим източник на тези сили в себе си.

В крайна сметка, само след много търсения, може би след много години, човекът стига до състояние, когато най-накрая разбира, че в него самия няма нищо, което би му помогнало да се издигне духовно.

А единственото място, от където може да вземе енергия за антиегоистично действие срещу своята природа – за да се издигне над нея в духовния свят – е само от обкръжаващите го. Тоест той изобщо не трябва да се обръща към самия себе си, а само към обкръжението.

Излиза, че всеки ще получи огромно желание да постигне целта. Но за да се случи това, е необходимо всеки от членовете на групата да потисне себе си, да принизи своят „Аз“ спрямо останалите.

Благодарение на тях, той ще може да усили своето впечатление за величието на целта дотолкова, че да бъде готов да се откаже от егоизма, защото ще види, че егоизмът и целта си противоречат един на друг.

Това може да бъде направено само ако не се забелязват недостатъците на другаря, а напротив – обръща се внимание само на неговите добри качества.

Ако един от членовете на групата смята себе си за макар и малко по-добър от останалите, тогава той вече не може да се обедини с тях в настоящия момент. Няма да може да им предаде своята представа за величието на целта, и за това, че в името на нейното постигане може да се откаже от егоизма. И той няма да може да получи от тях готовност да се раздели с егоизма заради постигането на Целта.

По време на събиранията на групата трябва да бъде сериозен и да не се отклонява от целта, заради която се е събрала групата. А цел се явява (и трябва да бъде винаги) постигане на сливане с Твореца.

Другите (страничните) хора, които не се явяват членове на групата, не трябва да знаят за тази цел. Затова, човекът не трябва при срещата да се отделя и говори с външни хора, които не се отнасят към тази цел, за това с какво се занимава той в своята група.

Членовете на групата, които се обединяват един с друг, трябва да имат пълно подобие на желанията и целите. Те трябва постоянно да си изясняват, че всички те са като един човек, с една глава и едно сърце.

И всеки трябва да разбира другия, така че да му бъде лесно да принизи себе си спрямо другите и да се впечатли от тяхното величие на целта, т.е. от величието на Твореца, от величието на сливането с Твореца. Това впечатление трябва да бъде толкова голямо, че никакъв, дори и най-големият егоизъм да не бъде пречка, за да може човекът с радост да стъпи върху него заради сливането с Твореца.

Членовете на групата не трябва да допускат лекомислие в своето сърце, защото лекомислието разрушава всичко.

Най-голямата грешка, най-голямата вреда, която човек може да нанесе на групата е да донесе лекомислие в нея, т.е. пренебрежително и

повърхностно отношение към целта. Лекомислие не означава да разкаже някакъв анекдот или весела шега, да повдигне настроението на другарите. Лекомислие не се нарича дори разказът за нещо, случващо се в света. Лекомислие се нарича лековатата мисъл за Целта на творението, когато аз започна да си представям Целта като не толкова важна колкото трябва, когато спрямо нея в мен възниква пренебрежение. Такова отношение разрушава всичко.

Но ако някой от външните случайно е попаднал на събирането на групата, не трябва да бъде показвано, че тази група се различава от другите.

Групата е длъжна да престане да бъде сериозна. Те трябва веднага да започнат да говорят на нивото на този непоканен гост, т.е. в никакъв случай да не разкриват пред него своите цели, своето разбиране за величието на целта, защото той, ненамирайки се в това усещане за величието на целта, ще привнесе в нея своето лекомислие, предубеждение, пренебрежение и това ще се предаде на всички останали.

Ние трябва да се страхуваме от присъствието на външни хора в групата. Външен в групата мога да бъда и аз, занимаващ се и намиращ се в нея отдавна, ако моето сегашно отношение към групата и към нейното събиране е еквивалентно на отношението на страничен човек, т.е., ако моите сегашни мисли са пренебрежителни.

Затова всеки от нас трябва първо да осъзнае, че сам не може да се движи към целта, защото движение към целта може да има само посредством потискане на егоизма, оттласкване от него нагоре. За да се издигнем над егоизма, трябва да си представим, че над него се намира нещо по-привлекателно от него.

Това го няма изначално в човека, егоизмът привлича човека повече от всичко останало. Значи аз трябва да намеря сила за привличане към целта, към Твореца, по-голяма от силата, която ме привлича към егоизма, за да почувствам колко са противоположни те. И когато осъзная това, аз трябва да се обърна към групата, за да ми помогне тя да придобия сила, която да ме изтръгне от егоизма и да ме притегли към Твореца.

Ако се отнасям към групата така че да получа от нея тази сила, значи усещам, че групата може да ми даде нещо, т.е. тя е над мен, по-добра от мен,

по-съвършена от мен. Тогава аз принизявам себе си пред групата: трябва да ги видя като по-големи, по-поправени и добри в сравнение с мен. Трябва да се обърна към тях, да намеря в себе си любов към тях, защото наслаждение ние получаваме от любимите, желаем да бъдем по-близо до тях. И тогава аз ще мога да възприема усещането за важността на целта от цялата група. Ще мога да се издигна над своя егоизъм, да отдам своето усещане за величието на целта обратно на групата и да се издигна по-близо до Твореца.

И ето така, постоянната ежедневна работа над себе си с помощта на групата, ще доведе човека до това, че в него ще възникнат сили да се издигне все по-високо и по-високо, да се оттласне все повече и повече от егоизма и да се издигне нагоре. Само според получаването на сили от групата, човекът може да се издигне по стъпалата на духовната стълба.

А дали групата е необходима след преминаването на махсома? Движението с помощта на групата не свършва по време на подготовката в нашия свят, т.е. в двойното и единичното скриване: след преминаването на махсома групата и учителят са необходими още повече. След това човекът започва вече в действие да се слива с останалите души, да приема техните страдания като свои, а после да получава в техните келим усещане за Твореца, сливане с Твореца и постига всеобщата любов.

• **Въпрос:** *В статията се казва, че за да получа допълнително желание трябва да оправдая другаря си. Как мога да го оправдая, ако виждам, че той спи по време на урока, след това излиза нанякъде, взема кифличка и отново идва за 20 минути на урока. Специално ли ми показват това състояние, трябва ли да го оправдая?*

Ако видя, че другарят ми е в падение, в лошо състояние, трябва да го оправдая. Трябва да си кажа: „Ако аз бях в такова падение, бих постъпил по същия начин – минимум. А моите падения винаги са по-малки от неговите и на мен също ми се случва да постъпвам така”. Докато го смятам за свой другар, аз трябва да го оправдавам по този начин.

Но ако всички стигнем до извода, че той вече не ни е другар, тогава трябва да постъпим иначе: т.е. да решим, че той не ни е другар, да прекъснем отношения с него, да го извадим извън пределите на нашето общество. Но ако той все още се намира вътре и аз го смятам за свой другар, длъжен съм да принизя себе си пред него, да търся всевъзможни

оправдания за него и да убеждавам себе си по всевъзможни начини, за да го оправдая и поставя по-високо от себе си.

Но когато аз обективно виждам, че неговото поведение изцяло не съответства на устава, т.е. на това, че всеки трябва да дава на групата, тогава, след като се посъветвам с групата, заедно с нея трябва да реша, какво да правим с този другар. А докато не сме решили, аз съм длъжен да се отнасям с него като с всички останали: да принизявам себе си, да се опитвам да получа от него извисяване на целта независимо от това, как се държи.

Да допуснем, че аз не мога да получа от този другар извисяване на целта, защото в момента той не я генерира, не и дава тази енергия. Но аз мога спрямо него да получа възможност да принизя себе си пред него, което също се явява една от двете съставни на движението напред.

За мен не е голям проблем да се принизя пред онзи, който е по-високо, намира се във възбудено състояние, през цялото време учи и участва във всяка работа. Виждам, че обективно е така. А пред този, който в крайна сметка е паднал, не е в състояние да се занимава, не е в състояние да покаже на всички колко велика е целта за него - ако аз въпреки това мога да му намеря оправдание, тогава действително принизявам себе си.

Работата по принизяването се извършва именно спрямо такива другари, които се намират в падение. А работата по извисяване на целта е търсенето на онзи, който се намира в такова състояние, че може да каже нещо вдъхновяващо, да покаже добър пример, по някакъв начин да изрази своя стремеж. Или аз просто виждам как работят навсякъде, участват във всичко, и аз се прониквам от тяхната важност.

Виждам в другаря си две състояния. На мен специално ми дават да видя тези две състояния, при това такива, че мога да критикувам и неговото състояние на подем и състоянието му на падение. Мога да разкритикувам всичко или обратно, да одобря това или друго състояние, да обичам другаря в тези състояния и да спечеля и от двете.

• **Въпрос:** *Защо пренебрежението и насмешката на неканения гост се възприемат по-лесно и по-просто от другаря, отколкото важността на целта?*

Всичко, което е в полза на егоизма се приема автоматично – затова ние не трябва да полагаме никакви усилия. По тази причина, ако някой на улицата каже, нещо против Целта на Творението, вътре в себе си, аз някак си се съгласявам с него, защото мигновено попадам под влиянието на неговия егоизъм. Когато се намирам извън групата, мога да се присмея дори на себе си, намиращият се в групата. Дотолкова мога да бъда под влиянието на заобикалящите ме странични хора. Защото това е в полза на егоизма – срещу него не трябва да се полагат никакви усилия.

Оттук и извода: ако се намирам извън групата, външно аз трябва да бъда като всички останали и напълно скрит от тях. В никакъв случай не е необходимо нищо да изразявам и да не отговарям на нищо, когато ме питат. По същия начин, както е в семейството ми, където не говоря за това, то е моя лична работа, не се бъркайте в нея, това е моята душа. Мога да ви покажа моята вратовръзка, но не и моето сърце. Това е всичко, в грубия и прост смисъл на думите: „Това не е ваша работа, а моя лична.”

• **Въпрос:** Как да свържа това, че трябва да търся във всичко единната управляваща сила и да оправдая, да извися другаря?

Моето търсене на Твореца се реализира в егоистичното ми желание, което трябва да получи поправка. И в поправеното егоистично желание, което вече няма да бъде с егоистично, а с алтруистично намерение, да бъде усетен Твореца, защото само това желание ще получи формата на Твореца.

Изхождайки от това, аз трябва да работя в две направления: своят егоизъм, т.е. егоистичното намерение заради себе си да потискам, а намерението за отдаване – да извисявам. Оттук изхождат двата типа напълно противоположни отношения към групата и към себе си, двата вида работа – потискане на едното и извисяване на другото. Защото ние работим вътре в едно и също желание да се насладим, само че с две противоположни намерения: заради себе си или за отдаване, заради Твореца.

• **Въпрос:** *Винаги ли трябва да потискам себе си?*

Не, не винаги. Аз трябва да потискам себе си тогава, когато се занимавам съзнателно с това. А втората част от работата, когато не потискам себе си, а извисявайки другите се старая да се прилепя към тях, трябва да изхожда не от чувството за моето потискане, а от чувството на близост с тях.

По такъв начин нашата предварителна работа, макар и още да е подготвителна и не преминава в сфирот, но тя е подобна на тях: аз потискам Малхут и приближавам себе си, прилепям се към Кетер. И тези две мои движения като че ли не са свързани едно с друго, но впоследствие те ще се свържат заедно в получаването заради отдаване („лекабел ал менат леашпиа”), когато и намеренията и желанията ще работят заедно, съвместно. А докато това го няма в мен, аз ще потискам своите желания, а намерението заради Твореца ще култивирам, ще го отглеждам.

• **Въпрос:** *Какъв е критерият за поведение на групата по отношение на страничните хора?*

Ние смятаме за наша група онези, които присъстват заедно с нас на уроците и на нашите съвместни събрания на другарите, т.е., които познаваме, и които по време на занятията виждам на екраните пред себе си: Ню Йорк, Москва, Кировоград, Одеса, Торонто, Сан Франциско, Санкт Петербург. Всички тях аз включвам в нашата група.

Аз виждам всички пред себе си и практически транслирам на всички едновременно: виждам как хората седят, пишат, реагират на моите думи и т.н. Всичко това се смята за наша група. Всеки от нас трябва да провежда такава работа спрямо цялата световна група.

Разбира се, работата във всяка вътрешна група, сред другарите, намиращи се пред теб е по-явна. Но по принцип трябва да си представяш, че това е някаква общност от хора от различни страни, в различни точки на света, които имат една цел, които приемат една и съща методика, и я реализират.

Друга работа е, когато се събираме помежду си, обикновено в събота. Но по принцип не е задължително това общуване да е по едно и също време. Затова, за да потисне своя егоизъм спрямо групата и да извиси величието на целта, човек не е длъжен да се намира в група – това е работа, която той извършва вътре в себе си. При това той може да се намира на каквото и да е

друго място извън групата. Той наблюдава тук и там своите другари, впечатлява се от тях, и това е достатъчно. Всичко останало се случва вътре в него.

• **Въпрос:** *Ако тръгна след своя другар, който се намира в лошо състояние, тогава ще падна ли като него или още по-лошо?*

Кога може да се случи това? Ако започна да приемам неговите мисли, ако той започне да ми действа със своето падение.

А ако се спусна към него в неговото падение, само външно приемайки неговата форма, за да му помогна, оставяйки вътре в своето добро състояние, тогава ще мога да го изтегля обратно нагоре.

Освен това, ако виждам, че моят другар е в падение, не трябва да се прониквам от неговите мисли в падението. Напротив, трябва да се укрепя в състоянието над него, в което се намирам, при това оценявайки само себе си като още по-слаб, разбирайки, че и при мен това се случва. И че той изобщо не е по-лош и по-слаб от мен. Напротив, онова, което се случва сега с него е по-нататъшното натрупване и проявяване на егоизма, което по-рано не е било в него. Сега той нараства в него и човекът се намира в падение. Това означава, че свише му добавят егоизъм, защото е по силите му след това да го поправи.

Не може да има такова състояние при другаря, което да не мога да оправдая. Не може, защото моето кли не е никак по-добро от неговото.

А ако разсъждавам за другаря от духовната висота, от висотата на отдаването, тогава винаги мога да поставя себе си по-ниско от него, защото моята духовна висота ще ми помогне да се спусна и да разбера, че аз съм по-ниско. В това няма никакви проблеми – вие просто започвате да мислите как да го направите.

В тези двацет статии, написани от Рабаш за новите ученици, които му доведох през 1984-1985 г., са описани всички вътрешни етапи на работа на човека в групата.

• **Въпрос:** *Как да си обясним, че едни другари в продължение на много години винаги дават въодушевление, а спрямо други винаги трябва един вид да отстраняваме себе си? Защо това не се променя?*

Спрямо онези, които дават въодушевление, не трябва особено да анулираш себе си. Ти и така виждаш, че те се намират в работата, постоянно действат. А кой знае какъв е техният мотив?

Възможно е тяхната мотивация да е абсолютно егоистична. Той иска да се представи добре пред другите, за него е необходимо това, за да почувстват всички колко е нужен на групата, колко е умен, можещ и т.н. Както всеки човек във всеки колектив иска да изпъкне, но за тази цел, разбира се, трябва усилено да работи – нищо не се дава даром. За да те приемат и оценят в колектива, трябва да положиш големи усилия. Може би той работи заради това, а не заради Твореца. Или обратното, когато човекът се намира в падение, както вече говорихме. По принцип ти можеш да оправдаеш или зачеркнеш, да анулираш каквото ти е угодно.

Кое е по-лесно, по-естествено или по-трудно за нас? Разбира се, когато човек се намира в такива външни, активни, възбудени състояния, на нас ни е по-лесно да го оценим като извършващ нещо хубаво, необходимо, полезно.

А има друг, който може би не е в състояние да се размърда, защото има огромен егоизъм, природна леност, малко е глуповат, не схваща веднага онова, което учи, не може активно да се включи в учебния процес и т.н. Тогава трябва ли да го оценим по неговите природни дадености? Но той не е виновен за тях.

Ние не умеем да оценяваме правилно човека, не виждаме неговите усилия. Но от друга страна, това не може да бъде оправдание за всеки лентяй, който просто не полага усилия. Не се смята за лентяй онзи, който работи бавно, слабо разбира, предвид своите природни свойства. Лентяй е онзи, който не полага необходимото количество усилия, отговарящи на неговите възможности. А как можем да определим това? Това е проблем.

Няма насилие в духовното. Само в зависимост от необходимостта и разбирането на всичко онова, което се отнася към висшето, към поправянето, към духовното, към Твореца, човек се устремява към него и

осъзнато започва да изисква от себе си. Никакъв натиск отвън няма да помогне.

Само ако вие решите, че човекът демонстративно действа против групата, в този случай трябва да го изведем извън нейните предели: ако си му показал това, говорил си му, предупредил си го, а неговото поведение не се е променило. Тогава не остава никакъв друг изход.

А това може да бъде направено и без да го предупреждавате няколко пъти. Ако виждаш, че човекът не разбира, че трябва да се промени, значи още не е дорасъл, не е узрял. Нека да не разваля групата и да доузрее във външната група.

Не се страхувайте да намалите количеството хора, но им дайте възможност за естествено развитие.

Цел на групата

19.12.2004

В тези статии се обяснява как да създадем група, какво е необходимо за всеки, който иска да върви по пътя на Баал Сулам. Този път е предназначен за онзи, който иска да се издигне на нивото „човек“ и да не остане на нивото на „животното“.

По какво се различава нивото „човек“ от нивото „животно“? Към нивото „животно“ се отнасят онези, които принадлежат само към природата на нашия свят. Затова е казано: всички са подобни на животните («кулам ке беемот нидму»), с изключение на онзи, който освен свойството Малхут получава свихе свойството Бина, благодарение на което се издига от животинското ниво на нивото „човек“. Свойството Бина вътре в нас дава на творението, на Малхут подобие на Твореца. Адам означава човек, от думата „доме“ – „подобен“ (на Твореца).

Пътят, който позволява да се издигне от животинското ниво (от нивото само на едната природа – да получава) на нивото на втората природа – да отдава, т.е. на нивото на подобие на Твореца – този път може да бъде преминал с помощта на методиката на Кабала.

За да бъде разбрано какво е това ниво „човек“, ще приведем тълкуването на мъдреците (Талмуд, трактатът

Брахот) на редове от „Коелет“: „В заключение на всичко, чуй едно наставление: „Страхувай се от Твореца и заповедите Негови съблюдавай, защото в това е целият човек“.

Така е написано в книгата „Коелет“ (Еклесиаст). След всички привидни разочарования от себе си, от Твореца и т.н., авторът стига до заключението, че всичко се свежда само до едно: „Страхувай се от Твореца и заповедите Негови съблюдавай“. В резултат на това и израства човекът.

И пита тогава Талмудът: „Какво значи „в това е заключен целият човек“? Раби Елазар пояснява: „Казал е Творецът: „Целият свят е сътворен само за това“, т.е. за да може това изначално животно, впоследствие да стане човек. И то ще стане човек с помощта на свойството, което се нарича „страх“, „трепет“.

Какво е страх в духовното? Защо именно той се явява причина за създаването на света? Защо се явява сила, с помощта на която творението се движи напред към подобие с Твореца?

От изказванията на кабалистите е известно, че причината за създаване на света се заключава в желанието на Твореца да наслади своите творения, да им даде възможност да усетят себе си щастливи. А тук, по думите на същите тези кабалисти, постигнали всичко това, излиза, че човекът се ражда и напредва заради трепета.

Как да свържем постижението и чувството на трепет, с онова усещане за щастие, наслаждение, съвършенство, които човекът трябва да постигне? Как могат да се съчетаят в него тези две противоположни категории чувства?

В книгата „Матан Тора“ (Даряването на Тора) на Баал Сулам е казано: „Причината, поради която творенията не получават цялото благо, приготвено за тях от Твореца се заключава в разликата между техните свойства и свойствата на Твореца“. Творецът е даващ благо, а творението е получаващо. И съществува закон, съгласно който клоните (следствията) носят в себе си основните черти на корените, от които те произхождат. Тъй като наш корен се явява Творецът и Той няма желания да получава,

то човекът изпитва чувство на срам, когато е принуден да получава.

Този свят е създаден именно, за да поправи това чувство на срам.

Цялата система, в която се намираме, трябва да ни доведе до подобие с Твореца. Всичко е създадено от една страна за да ни напълни, а от друга – за да не усещаме срам при това напълване. Трябва да разберем системата, която е създал Творецът спрямо човека. От една страна, ние говорим от страната на Твореца по отношение на човека, за това защо Той е създал именно такава система. От друга страна, говорим за човека. За това как възприема тази система и се издига към Твореца.

Чувството за срам е специално създадено от Твореца, за да осъзнае човекът разликата между състоянието „животно” и състоянието „човек”, разликата между получаване и отдаване, между свойствата на творението и свойствата на Твореца.

Разликата между тези свойства се проявява в човека чрез чувството, което наричаме срам. Тоест степенята, в която човекът се различава от Твореца се нарича степен на срам.

А къде тук е трепетът? Пред кого и защо трябва да треперим, от какво да се боим?

Светът е създаден, за да поправим чувството на срам. Думата „олам” (свят от думата „неелам” (скрит), тоест в нашия свят, в нашето днешно състояние, за нас е скрито онова, което ни е приготвил Твореца. Защо е скрито? За да усети човекът страх, трепет пред Твореца.

Каква е връзката между скриването на Твореца и страха, трепета пред Него?

Човекът трябва да се бои да използва своите егоистични желания, трябва да се страхува да стане егоист. Това означава, че той трябва да се въздържа от получаването на наслаждение, ако иска да го получи за себе си. Трябва да има сила за преодоляване на своята страст. Длъжен е да постигне състояние, когато да получава удоволствие не заради себе си, а за да

достави наслаждение на Твореца. По този начин човекът става подобен на Твореца и унищожава усещането за срам.

Да се страхуваш от Твореца означава да се боиш да получиш удоволствие заради себе си, защото получаването заради себе си отдалечава човека от Твореца. Затова, в момента в който човекът изпълнява някоя от заповедите на Твореца (заповед се нарича правилното използване на изначалното егоистично желание), той трябва да има предвид, че тази заповед ще доведе до появяването на възвишени, чисти мисли в него, до това, че човекът ще пожелае да отдава на Твореца и така ще изпълни Неговите заповеди.

По какъв начин може да бъде постигне подобие на Твореца в своите действия?

В Талмуда, в трактата „Макот” (макот – удари, наказания), стр. 27, е казано: „Раби Хананя бен Акашя казал: „Поискал Творецът да изчисти Израел (т.е. да изчисти стремящите се към Твореца от егоизма), затова им дал Тора и заповедите” (като средство за изчистване от егоизма).

Събрали сме се тук, за да създадем група, в която всеки от нас ще се стреми да достави радост на Твореца. Но за да постигнем това, ние сме длъжни първо да се научим да доставяме наслаждение на човека, да отдаваме на човека, тоест трябва да се научим да обичаме ближния. Само по пътя на потискане на своя егоизъм, можем да стигнем до изпълняването на заповедта – любов към ближния. А това е възможно само благодарение на страха, когато човекът разбира, че ако не постигне това състояние, ще си остане „животно” и напълно отделен от Твореца.

Това означава, че от една страна е необходимо да нивелира себе си по отношение на другите членове на групата, а от друга страна, човекът не трябва да унищожава себе си, а напротив, да се извиси, да се гордее, че Творецът му е дал възможност да влезе в група, в която всички нейни членове имат само една цел – да получат напълване от Твореца.

Усещането на Твореца в творението се нарича разкриване на Шхина (Шхина, от думата шохен – помещаващ се, напълващ).

И макар още да не сме постигнали тази цел, ние имаме желание да го направим в настоящия момент, и това желание е много важно, защото въпреки че се намираме в началото на пътя, ние се надяваме , че ще стигнем до възвишената цел.

Творецът ни е дал желание и условие – да създадем група. Дал ни е възможност да разберем в какво се състои нашия път. Всичко останало зависи от това, по какъв начин можем да реализираме този път.

Статията е написана от Рабаш през 1984 г. по времето, когато при него започна да се занимава група от нови хора. Аз го помолих да напише нещо за ежеседмичните групови събирания. И Рабаш започна да пише. Помолих го, защото иначе не беше възможно да се занимаваме – нямаше никакви материали, не знаехме за какво да говорим, какво да правим по време на събирането. А от това зависеше много. Важно беше не просто да си прекараме приятно или да поговорим за това, за което и по-рано сме говорили. Необходимо беше всяко събиране да се различава от предишното по нещо по-особено, да даде някакъв свой резултат. Затова аз помолих Рабаш и той започна да пише.

Вижда се колко са тежки тези статии. Едното изречение не е свързано с другото, не се чувства вътрешната връзка, не се усеща по-ясно разкриването, а това е написано само за начинаещи.

Както пише Баал Сулам, проблемът е във времето. Учениците, които дойдоха тогава, бяха все още на такова ниво, че беше просто невъзможно да бъде изразено повече. Затова статиите са написани в такъв тежък стил. Но безусловно, вътре в тях има всичко.

• **Въпрос:** *Ако бхина Далет извършва Първото Съкращение и последващите го действия заради срам, тогава защо е нужен трепет?*

Егоистичното желание за наслаждение не е възникнало веднага. Отначало Творецът е създал просто желание за наслаждение. То се нарича материал на творението и присъства в първото, второто, третото и

четвъртото ниво на авиют, а също се намира и в неживата растителната и животинската природа.

Затова и в нашия свят, и във висшите светове, неживата, животинската и растителната природа, се намира под властта на светлината, на Твореца. В нея няма усещане за бхина Далет (четвъртият стадий на егоизма), в която се разкрива усещането за Стопанина, за Даващия и естествено, няма усещане за срам, т.е. за различие от Даващия, усещането за страх си остава предишното – страх да не се уподоби с Твореца.

Всички тези усещания, наречени човешки, се разкриват в четвъртото, най-грубо егоистично ниво. И затова никое друго творение, освен човека, не трябва да се поправя. Ние не оценяваме егоизма във всички останали творения като зло.

И в човека, на първото, второто и третото ниво (неживо, растително, животинско), също не оценяваме егоизма като нещо лошо. Той не е лош, не е никакъв – това е просто материал.

И само в четвъртото егоистично ниво възниква въпросът за това, което се усеща в него. А там се усеща онова, което ни отличава от Твореца. В какво се изразява то? Как наричаме усещанията за различие от Твореца?

Ако спрямо себе си усещаме Твореца като Даващ, а себе си като получаващи, то може да има две усещания.

Аз – получаващият и усещащ, че се отличавам от Него, от Неговите свойства на даващ. И в мен възниква срам. Срамът е следствие от усещането за различие между мен и Твореца, възникващо в четвъртия стадий.

А може да възникне и противоположното на срама желание, да се наслажда, да подчиня себе си на Твореца, т.е. клипот – нечистите желания. Те също се отнасят към четвъртия стадий на развитие на желанието – използване на усещането за Твореца заради самонаслаждаване.

И това, и другото усещане съществуват в четвъртия стадий в поправено, неутрално или в непоправено състояния – но по отношение на Твореца. Ако говорим за усещане на Твореца, значи вече говорим за човека. Зъл, лош,

грешник, праведник, не е важно какъв, но тези определения се появяват, когато човекът започва да усеща Твореца. От този момент и нататък ние вече говорим само по отношение на човека.

Сега в света има 7 милиарда души и сред тях има такива, които усещат точката в сърцето, стремеж именно към Твореца. Стремеж, който действително се е проявил в тях като най-важното нещо. Тези хора се намират на четвъртия стадий на своето егоистично развитие и макар в тях все още да няма поправени желаня, те вече усещат стремежа към Твореца. Такива хора се наричат „човеци”, а всички останали се намират все още на животинското ниво. Затова често можем да чуем, че наричаме останалите хора животни. Но ние имаме предвид градацията на нивото на желанята: неживо, растително, животинско и човешко. Това не е поругаване и пренебрежение, а просто оценка на това егоистично желание, което присъства и действа в тях в дадения момент.

Веднага щом в човека се появи отношение към Твореца, желание за Него, веднага възниква въпросът: „Какво да правя с това желание? Как да го реализирам?” Човекът не може да се придвижва по естествен начин (без да знае методиката за реализиране на това желание), защото естественият път е пътят на егоизма. А реализацията на стремежа към Твореца е точката на Бина, частта от Твореца свихе, зародишът на алтруистичното желание, което е невъзможно да бъде реализирано егоистично. Но изначално в нас има само егоистични мисли, желаня, опит, природа и затова ние не знаем как да постъпим с пробуждащите се алтруистични желаня. Вътре в нас няма никаква подготовка.

Какво ни остава да направим? Отговорът на този въпрос се намира в книгите на кабалистите, които са ги написали за тази цел и са ни дали съвети. В това се състои тяхната роля и задължение: те са ни дали методика за развиване на желанието за Твореца, за развиване точката на Бина.

Когато точката на Бина започне да работи заедно с точката Малхут, с точката на нашата природа, тогава възниква такова оценяване на състоянията на човека като страха. Баал Сулам пише какви видове страх съществуват: страх за себе си, за роднините, страх, за да избегнеш наказанията в този свят, страх, че няма да получиш награда или обратното, че ще бъдеш наказан в бъдещия свят (в ада или в рая) и т.н. Всички тези страхове се наричат животински. Те присъстват в човека, който се намира

на животинско ниво. Той все още мисли за себе си, тревожи се за своята кожа. Затова и тези страхове, които са насочени към себе си се наричат „животински страхове”.

Следващият вид страхове са такива, които са насочени към Твореца, когато човек започва да се бои и изпитва трепет, че може да не постигне отдаване на Твореца. Този страх вече, се нарича човешки, страх на нивото „човек”, защото „човек” се нарича стремежа да бъдеш подобен на Твореца («адам dome ле Боре» Боре – Творец, dome – подобен, от тази дума се образува думата адам – човек). Страхът, от този последен четвърти вид е продуктивен. Човекът започва да действа, отделяйки го правилно от всички останали видове страх, от трепета.

„Ще мога ли да постигна отдаване за Твореца?” – този страх също има своята градация. Да постигна отдаване за Твореца – за какво, защо, как? Има хиляди решения. Има 125 стъпала на подем в усещането на страх и трепет, преди човекът да постигне абсолютната любов, когато върху този страх и трепет възниква чувството за безкрайно отдаване, когато този страх си остава вътре (всичко остава, нищо не изчезва), но се явява подложка, основа, върху която се крепи всичко останало.

Страхът, за който говори Рабаш е най-важното, което трябва да придобием. В състоянието, в което се намираме, нищо не може да го подгони нашето „животно” напред, освен страха. Това е най-силната мотивация. „Стимул” на гръцки е остра пръчка, с която бодат животното, за да върви напред. Такъв трябва да имаме и ние – под формата на страх, а за него вече се държи всичко останало.

Страхът е хубаво нещо, защото ще поискаме да се движим напред. А след това трябва да си изясним кой именно страх ни принуждава да се движим. За да изясним всички видове страх, мотиви, стимули за движение, за тази цел е нужна група, в която човекът да отработи всичко това. Ако той иска да се движи не просто от животинския страх, а от някакви други подбуди, то няма да намери в себе си възможности да обработи всички тези данни. За тази цел му е необходима група. Само в нея човекът може да намери правилните стимули, защото ще види до каква степен е егоист, който се отнася напълно пренебрежително към всички. И в него вече възникват страхове от друг тип – от това, колко далеч е наистина от

свойството отдаване. Отработването на всички тези етапи е възможно само в група.

• **Въпрос:** *Казано е, че Творецът е искал да удостои Израел и затова преумножил за тях Тора и заповедите. Какво означава „преумножил“?*

Творецът пожелал да пречисти Израел, т.е. стремящите се към Твореца. Израел – това е творението, в което освен Малхут, съществува още и точката на Бина. Бина се нарича стремящият се към Твореца (исра Ел – „право към Твореца“). Ако тази точка съществува в някого, той се нарича „Израел“ – насочен към Твореца.

Такъв човек, такова създание, в което съществуват Малхут и Бина заедно, трябва да го теглят напред и да го подтикват отзад. По какъв начин се прави това? Точката на Бина се намира вътре в егоизма, в плен на егоизма, в плен на Малхут. За да започне точката на Бина да властва над Малхут, на Малхут трябва да се прибави екран, т.е. да бъде изчистена от егоистичното намерение и то да бъде сменено с алтруистично, за да може Бина да властва над Малхут и да я управлява. Това се нарича изчистване на творенията, изчистване на Израел, на Малхут. По какъв начин се прави това? С помощта на Тора и заповедите, които Творецът им е дал (на народа на Израел).

В теб възниква въпросът: „Защо в текста се употребява „преумножил Тора и заповедите“? Би трябвало да се каже: „дал им, връчил им“, както е казано на други места. А тук е употребена именно думата „преумножил“. Как е преумножил за тях Тора и заповедите – като че ли за другите също има Тора и заповеди? И Тора, и заповеди има за всички – за неживата, растителната и животинската природа. Тора и заповеди се наричат законите на природата и на цялото мироздание – всичко, което изучаваме на неживо, биологично, животинско, психологическо, обществено ниво.

Цялата природа действа по определени закони, които изхождат от законите за противостоеене на светлината и желанието (ор и кли), създадени от Твореца. Оттук произхождат всички закони на природата (в това число и на природата на този свят) на всички нива. Заедно тези закони се наричат Тора, а всеки от тях се нарича заповед, желание на Твореца, действие на светлината.

Затова трябва да се каже, че онези, които още не са получили в себе си точката на Бина, изпълняват автоматично всички закони на Твореца. А за тези, които са получили точката на Твореца, на Бина, и започнат да я развиват, се откриват допълнителните Тора и заповеди.

Какво значи „допълнителни”? Това означава, че за тях се разкриват закони, които те могат да изпълняват или да не изпълняват, изхождайки от своите желання, от своите решения. В това за тях се разкрива допълнителна част от мирозданието. Искаш доброволно да бъдеш подобен на Твореца и да изпълняваш Неговите заповеди? Моля, заповядай, дава ти се такава възможност.

Има закони, за чието изпълнение не те питат. А има в мирозданието закони (те са б13), спрямо които ти се дава възможност доброволно да пристъпиш към тяхното изпълняване.

Именно в обема, в който изпълняваш тези закони, ти се и наричаш човек. Не се наричаш „човек” по отношение на всички останали изпълнявани от теб закони, където нищо не регламентираш, нищо не решаваш. Там ти се наричаш просто творение (на неживо, растително и животинско ниво).

И днес, вътре в мен, в моето тяло има и неживо, и растително, и животинско ниво, на които нямам никаква възможност да влияя. Има относително влияние с помощта на някои външни въздействия, но аз не мога да се намесвам във вътрешното действие на програмата. Не знам нищо за множеството сили, които ми влияят, за това как аз влияя на света. Кабалистите и не пишат за това. Те ни разказват само за б13-те закона, където можем да изразим своето желание – да ги изпълняваме или не.

Възможно е да има още милиони закони, за които те изобщо не ни говорят. Тези закони съществуват в мирозданието: законът за светлината по отношение на кли, което Той е създал или за Твореца по отношение на творението. Тези закони не ни касаят, в тях ние не можем да изразим своето отношение, своята свобода на избора. Трябва ясно да разберем това.

От друга страна, ти можеш да кажеш: „Нещо не разбирам. Доколкото ми е известно, кли, цялата Малхут се е разбила, смесила се е с Бина и сега поправя себе си на „заради Твореца”. Или има още някакви нива на Малхут, които не са преминали разбиването, не са се включили в този процес, не са подвластни, още не са осъзнати, не са разкрити за нас в този процес? Защо

ТЕС не говори за тях?” Какво да ти кажа. Ще поживеем, ще видим. „Има много неща на света, приятелю Хорацио...”

• **Въпрос:** *Какво означава: „Да се гордеем с това, че Творецът ни е дал възможност”?*

Тази гордост не трябва да бъде за сметка на моя егоизъм и на някакви мои особени свойства, а за сметка на това, че Творецът ми е дал възможност да извърша определени действия за уподобяване на Него. Тоест гордостта трябва да бъде за сметка на Твореца. Трябва да се гордея с Него, с онази точка, която е поставил в мен, за да бъде тя за мен по-важна от всичко останало. Да се гордея означава да превъзнасям нещо спрямо всичко останало. Какво ще превъзнасям? Тази точка на Твореца, която Той ми е дал спрямо цялата останала природа. Ако правя така, аз действам правилно. Това ще ми даде сили и стимул да напредвам не чрез подтикващите ме отзад страдания, а със стремеж напред и чрез възвеличаване на тази точка.

Гордостта произхожда от Кетер, а страхът – от Малхут. И разбира се, по-добре е да се устремиш напред с положителната сила.

Любов към другарите

20.12.2004

Сега да си изясним няколко въпроса, свързани с понятието „любов към другарите”:

Необходимостта от любов към другарите.

Защо избрах именно тези другари?

Защо другарите избраха мен?

Трябва ли всеки от другарите да проявява открито своите чувства по отношение на останалите членове на групата или е достатъчно това, че ги обича в сърцето си, като не го проявява външно, оставайки скромен (както е известно, скромността е много важна)?

Човекът има множество мисли и оправдания, отнасящи се до това как да се държи, за всяко свое решение може да намери много потвърждаващи го

мисли, основания и винаги ще бъде прав. Въпросът не е в това как да бъде прав, а как да бъде на правилния път. Всичко може да бъде оправдано.

Да го кажем по друг начин: ако човекът проявява намиращата се в сърцето му любов към другаря открито, то проявяването на това чувство може да пробуди сърцата на другарите и те също ще усетят същото това чувство.

В резултат чувствата на всеки член от групата ще се съберат, при това общото чувство, което ще възникне, ще бъде значително по-голямо от простата аритметична сума на техните съвместни чувства, на отношенията помежду им.

Излиза, че всеки от членовете на групата, ако тя се състои например от десет човека, ще получи десет пъти по-силно чувство, защото то ще се състои от десетте чувства на неговите другари, тъй като всичките десет човека разбират необходимостта от любов към другаря. Ако пък членовете на групата не проявяват открито своите чувства, тогава на всеки от тях няма да му стигне онази колективна сила, която присъства в първия, по-горе посочен случай.

Ако човек не получи от останалите свои другари впечатление за важността на любовта един към друг, то той няма да има сили да излезе от своя егоизъм (той, разбира се, засега още не може да се освободи от него, но може да започне да мисли за това, че не би било лошо да се избави от него).

В този случай е трудно да оцениш положително другаря и всеки си мисли, че именно той е праведник, че само той обича своите другари, а те няма да му се отплатят с взаимност. Излиза, че човекът има твърде малко сили, за да може да постигне любовта към ближния. От това следва, че в любовта към другарите е необходимо именно явно проявяване на чувствата, а не скромност и умереност.

Човекът трябва умишлено да проявява чувствата на любов към другарите. Те още не съществуват в него, но той иска да ги придобие, иска да ги получи от своите другари десет пъти повече, отколкото ги проявява – именно затова и проявява своите чувства.

Тези негови чувства са изкуствени, но той иска да придобие вместо тях истинско впечатление от другите. Той поставя себе си против своето желание и в замяна получава впечатление от другарите.

Макар че тяхната проява на любов към него ще бъде абсолютно неестествена, а изкуствена, но той ще възприеме това като техни естествени чувства и по този начин в него ще се появи впечатление за техните уж истински чувства. И ще се появи завист, че те имат тези чувства, а той ги няма.

Но винаги е необходимо да си напомняме за целта на съществуване на групата. В противен случай тялото на човека ще се постарее да замъгли тази цел, защото тялото винаги се грижи само за собствената си изгода. Затова винаги следва да се помни, че целта на създаване на групата се явява реализирането на закона „обикни своя ближен”, което на свой ред се явява трамплин за постигане на любовта към Твореца.

Крайната цел се явява отправна точка, започва се с мисълта: докъде трябва да стигна, какво съм длъжен да постигна.

Крайната цел - постигане на подобие с Твореца – трябва да се усеща и да присъства във всяко движение на човека. Ако това намерение го няма във всяко най-незначително действие, значи това действие не се намира в посока към сближаване с целта.

Трябва да постигнем подобие на Твореца и вече изхождайки от това, аз трябва да постигна свойството отдаване. За да постигна свойството отдаване, моите единични усилия не са достатъчни – необходима ми е група. В съответствие с това, каква група ми е нужна, с какви свойства, закони, условия, устав?

Само крайната цел – единствено тя – трябва напълно да определи всички наши условия, отношения, устави. Само тази крайна цел. Ако не знаем по какъв начин да се държим, значи в нашите действия и замисли отсъства крайната цел, ние не я разбираме. Само тя трябва да бъде начало и край на всяко наше малко действие.

Групата е нужна на човека, за да може той да достави удоволствие на другарите, без да изисква нищо в замяна (т.е. да постигне състоянието отдаване), а не за да му помага, напълвайки неговите егоистични желания. Тоест групата се явява средство за постигане подобие на Твореца.

Защото ако всеки от членовете на групата, от които се състои, разчита на помощ от страна на другите, то такава група се основава на егоизма и само увеличава егоизма на всеки. Тогава човекът вижда в нея само средство за удовлетворяване на своите материални потребности. Затова е необходимо винаги да се помни, че групата трябва да се основава на любовта към ближния (защото тази любов ние трябва да постигнем като резултат).

Всеки член на групата трябва да получава от нея любов към ближния и ненавист към своя егоизъм (това се явява следствие от правилното построяване на групата). Всеки човек ще види, че неговият другар се старее да потисне своя егоизъм и това ще му даде допълнителни сили.

Само от примера на външните, от обкръжаващите ни, можем да се научим на това, какво трябва да правим. Няма никакви други подбуждащи сили, никакви други средства, които да ни възбудят към уподобяване на Твореца – само примера на обкръжаващите.

Човекът се ражда животно и само обкръжаващите го възпитават. Свише от Твореца човекът получава само гол стремеж към Него, който не е облечен в никаква форма: дори на него самия му е непонятно какво иска и към какво се стреми. А външната форма – на кого и как да се уподоби – трябва да му бъде дадена от обкръжението.

Човекът ще види, че неговият другар се старее да потисне своя егоизъм и това ще му даде допълнителни сили. В такъв случай намеренията на всички другари ще се слеят в едно цяло. И ако в дадена група има десет човека, то всеки от тях ще получи силите на всичките десетима, които потискат своя егоизъм и се стремят да придобият любовта към ближния.

А ако всички членове на групата, в резултат на лъжлива скромност не проявяват своите чувства един към друг, то

няма да стане усилване на техните чувства. Напротив, постепенно всеки от тях ще изгуби желание да върви по пътя на любовта към ближния и ще се върне в обятията на любовта към себе си.

По този начин условието „обикни ближния като самия себе си”, е необходимо за получаване на висшата светлина, за получаване на Тора и трябва безусловно да се спазва в групата. Докато групата не стигне до това условие, в нея няма да се разкрие висшата светлина. Затова цялата атака е насочена навътре в себе си и срещу себе си.

Атаката за влизане във висшия свят се състои в това да покажа на всички и да проявя спрямо другите това, че желая да имам (а не това, че вече имам) онази любов, онази връзка между нас, която би съществувала, ако имах свойството отдаване, алтруистичните келим.

Докато групата не обедини всички помежду им, ако един друг не се снабдят с такива възбуждания, подбуди, с такива примери, докато във всеки от членовете на групата няма сили да се слее, да се свърже с другите, няма да се появи общо кли и естествено, в него няма да се прояви висшата светлина.

Колко силно човек трябва да се впечатли от групата? Съгласно числеността на членовете на групата, както казва Рабаш в други статии или Баал Сулам в статията „Арвут”. Ако някой не добавя своята част, значи тази сила няма да стигне за всеки и за всички заедно и вече няма да бъде онова цялостно общо кли, в което може да влезе висшата светлина.

Вместо да се обръщаме и крещим за нещо към Твореца, трябва да обърнем внимание какви сме ние. Не идваме ли просто така да се занимаваме и да седим, запълвайки местата в учебната зала? Или идваме, за да се съберем в общо кли, да извършим практическо действие, в което действително ще се разкрие Творецът.

А ако идваме, за да послушаме красивите думи и малко премъдрост от ТЕС, то в резултат на такова учене, на такива отношения, ние, напротив, ще отидем всеки в своя егоизъм, ще станем все по-големи индивидуалисти, ще правим всякакви сметки спрямо другите. И излиза, че вместо създаването на общо кли, усещаме себе си все по-разединени.

Няма друг начин да влезем във висшия свят, освен механично да съблюдаваме условията, които се изискват от нас. Творецът не иска ние да превключим от егоизма в алтруизма – това е невъзможно. Той иска всеки от нас да направи онова, което е по неговите сили, т.е. да покаже на всички останали, че е готов да ги обича (не ги обича, но е готов да ги обича), заради постигане на духовното. Да ги обича егоистично, защото засега, той се намира в егоизма, но ще прояви тази готовност за любов спрямо другите.

Това ще бъде достатъчно, за да може всеки, усещайки проявата на изкуствената любов към него, да започне също да усеща необходимост от такова отношение към останалите – отношение на любов. И това се нарича взаимна гаранция, която всеки от членовете на групата дава на всички останали. Именно това се явява гаранция за постигане разкриването на Твореца.

Арвут – това е взаимната гаранция на всички членове на групата за това, че те се задължават с всички техни усилия да показват един на друг любов (засега изкуствена). Ако те вече се намираха на нивото на естествената любов, вече биха съществували в духовния свят, в отдаване. Любовта – това е отдаване.

Дотогава, докато групата не се настрои за такова действие, не може да се каже, че нейните членове правят някаква крачка напред по пътя на духовното. Те просто още се занимават със съвсем предварителна работа, т.е. изучават, малко от малко осъзнават какво всъщност трябва да направят, какво практическо и засега все още егоистично действие.

Само след като се разочароват от своето обучение, от своите занятия, от своите „ешивот хаверим“, абсолютно от всичко, и разберат, че трябва да показват един на друг именно проявленията на изкуствената любов – за да подбудят чрез това другаря си към същото това чувство и стремеж да постигне „арвут“ (взаимна гаранция, взаимна подкрепа) – само тогава е възможно да се говори за това, че в нас може да стане духовно извисяване, включително до разкриването на свойството отдаване и в съответствие с това, разкриване на светлината на Твореца вътре в свойството отдаване, в степента на подобие с Него.

Правилната посока на поправянето, намирането на нужната точка на прилагане на силите, цялата концентрация на вниманието именно върху

това, се явява най-необходимото осъзнаване на онова, което трябва да прави човекът.

Ако днес осъзнаем, че за постигане на целта трябва да изпълним условието за любов към другарите (като абсолютно необходимо и достатъчно) и свържем с това всяко наше духовно действие, т.е. да се занимаваме с развиването в себе си само на това вътрешно движение, то това ще бъде достатъчно за реализирането на цялата наша програма за поправяне. Тъй като няма нищо друго в поправянето на човека, освен любовта към Твореца, която се реализира, чрез любовта към ближния. Защото тези близни са специално създадени, за да можем правилно, антиегоистично да се устремим към Твореца.

И освен постигането на любовта, т.е. излизането от своето его и грижата за другите, излизане в отдаване („ашпаа”), в свойството Бина, няма нищо друго. Просто това действие се нарича любов. Казано по друг начин, когато възприема келим, желанията на другия като мои и работя над това да ги напълня, такова действие от моя страна се нарича любов.

Когато казваме, че трябва да постигнем отдаване и любов към Твореца, под това трябва да подразбираме, че отдаването и любовта към всички останали души е абсолютно равна, еквивалентна, тъждествена на любовта към Твореца.

Там, вътре в това чувство към останалите души, ние разкриваме любовта към Твореца и усещаме сливането с Него – именно в общото кли, което постигаме, свързвайки се, сливайки се с всички негови части с помощта на отдаването.

Да се върнем към въпросите, зададени в началото на статията.

Необходимостта от любовта към другарите. Тя изхожда от това, че аз трябва да постигна любовта към Твореца, т.е. да стана подобен на Него.

Защо съм избрал именно тези другари? Защото те се стремят към Твореца и могат да ми помогнат да постигна това. Защо те са избрали мен? Те ме избират само в случай, че аз също съм съгласен да вървя с тях към тази цел. Тоест ние имаме взаимните

задължения да си помагаме един на друг в реализирането на нашето желание да постигнем любовта към Твореца чрез любов към другаря и затова взаимно се избираме един друг.

Трябва ли всеки от другарите открито да проявява своите чувства към останалите членове на групата или да остане скромен? Всеки е длъжен да проявява своите чувства, но не грубо, не подчертано, а така, че в другия да се създаде впечатление за тяхната искреност. Това означава, че всеки от другарите желае същото отношение към Твореца, желае да постигне духовното и затова проявява себе си по този начин спрямо мен. Аз разбирам, че неговите, показани по отношение на мен чувства се явяват показател за желанието му за Твореца, и тогава те се свързват в мен в едно общо движение.

Трябва ли всеки да знае, какво не стига на всеки от другарите, за да знае с какво може да ги напълни или е достатъчно най-общо да се грижи за любовта към другарите?

На това Рабаш не отговаря. И ние ще отговорим на този въпрос след като изпълним предишните точки.

• ***Въпрос:** Кое е по-важно – да показвам величието на Твореца на другарите, да показвам своята любов към тях или да показвам своята любов към Твореца?*

Това е едно и също, защото всичко се определя от крайната цел – желанието да постигнеш Твореца и да се уподобиш на Него.

„Да постигнеш” – не е съвсем подходяща дума, тя ни обърква. Какво значи да постигнеш? Да полетиш нанякъде, където се намира Той, да пристигнеш при Него? Да постигнеш означава да се уподобиш, да „стигнеш” до Него със своите свойства, да се сближиш с Него като постепенно променяш своите свойства. Именно това движение в мен определя всичко останало.

Величието на Твореца, величието на свойството отдаване, величието на целта – именно това е величието на любовта към ближния, това е реализацията. Всичко това е едно и също, няма разлика. Баал Сулам говори за това в книгата „При Хахам” (в писмото на стр.63). Ако на човека му се струва, че той, неговата група, неговото движение, движението на групата, Творецът, свойствата на Твореца – че всичко това е разделено на части,

които не са събрани заедно или дори ако са събрани, но са части – това говори, че той все още неправилно и не в пълна степен си представя целия този замисъл. Защото в него няма никакви части, всичко това е абсолютно едно и също: и душите, стремящи се към взаимна любов и подкрепата, за да постигнат Твореца, и самият Творец, и любовта, т.е. отдаването – всичко това е едно. Защото ние говорим за най-последното състояние, където кли е равно на светлината и се намира заедно с нея в абсолютно неразривно подобие и връзка.

• **Въпрос:** *Външно ние изпълняваме всички изисквания, за които пише Рабаш (пълната проява на любов и т.н.), но въпреки това, не ни достига някакъв елемент. Какво не и достига на групата?*

Напълно е възможно всеки да проявява от себе си достатъчно количество възбуждане към другите, но да се намира в такова състояние, че да не възприема тези възбуждания от другите. Около мен в такива състояния може да се намира групата, и всички те искат да ми влияят, а аз си мисля: „Да, не е лошо, добре работите момчета, продължавайте”.

Как в този случай мога да се впечатля от величието на Твореца, от величието на целта, от величието на техните желания да принизят себе си заради Твореца, ако не възприемам това? Необходима ми е голяма вътрешна подготовка, разочарование от всичко останало, разбиране, че повече нищо няма да ми помогне.

Единственото, което може да помогне е най-страшната операция върху себе си. Тогава ще започна да слушам и ще се замисля: „А може би около мен има прекрасна група и тя прави всичко необходимо?”. Но тук е нужна още подготовка от страна на човека, за да чуе онова, което се случва.

Много малко хора в групата се намират в състояние на готовност да чуят това. Останалите като че ли са готови, но всъщност още няма пълно разочарование, няма желание, намерение за това, което се нарича „тов ли мути ми хаяй” (т.е. или това, или смърт) – това състояние още не е постигнато. И затова не се чува, няма необходимото впечатление от обкръжаващите.

Ако обкръжаващите действаха като телевизионна реклама, т.е. в унисон с моя егоизъм, тогава всичко щеше да бъде нормално, само трябваше да

потърся как по-добре да се настроя към моя егоизъм, съгласно моите вътрешни качества, навици, възпитание. За тази цел много рекламни агенции изучават как по-добре да въздействат на човека, изясняват си – „Какво представлява населението, на което трябва да продадем изгодно онова, което искаме”. Така те изучават нашия егоизъм, определяйки в какъв вид той възприема наслаждението.

А тук егоизмът не работи, напротив, аз трябва да получа антиегоистични впечатления от групата, затова групата не може да работи против мен просто като рекламна компания. Тя може да ми рекламира всичко, което иска, но моят егоизъм автоматично няма да възприеме това. Трябва да заставам себе си, трябва вътре в себе си да се съглася да чуя нещо срещу моето его. Длъжен съм да мина през отстраняване от своя егоизъм и да разбера, че ми трябва всякакви пътища, за да се избавя от него. И само след като постигна това състояние и си кажа: „Това е всичко – навярно друго няма, действително само така трябва”, само след това ще мога да чуя какво ми говорят другарите.

Мога да се намирам в компанията на раби Шимон и неговите ученици, но и сред тях аз ще седя като истукан и нищо няма да мога да възприема, защото все още нямам вътрешна готовност. И те, колкото и да искат, не биха могли да направят нищо с мен, защото аз още не желая да получа тези впечатления.

Трябва вътре в себе си да постигна такова желание, а това идва чрез много големи усилия, жертви, вътрешни катастрофи, кризи, разбивания, когато човек стига до пълно разочарование в своя егоизъм и е съгласен доброволно да се откаже напълно от него. И само тогава той е готов да слуша за антиегоистичните действия, защото групата говори именно за тях.

И само в това се заключава по принцип нашата работа. Всичко останало е много лесно, всички стъпала след това идват гладко едно след друго. Най-важно е това първо стъпало. То действително е най-сложното. Всичко останало върви автоматично. А най-първата степен изисква години и години. Ако въобще ти стигне живота...

• **Въпрос:** *Какви свойства трябва да притежават хората, които идват в групата?*

Хората, които се събират в група, трябва да бъдат вече съзрели в определена степен, за да продължат нататък. На онзи, който не е съзрял, трябва да бъдат създадени такива условия, че да може бързо да разбере, че това още не е за него. Нека да се върне обратно в някакви външни кръгове и групи. Не е нужно групата да се разрежда с излишно количество в ущърб на качеството, защото в противен случай, целта няма да бъде постигната. Може би групата трябва да бъде разделена на няколко подгрупи.

Няма значение, че такава група е многослойна, съставна, състояща се от много и различни външни параметри. За нас е важен само стремежът на всеки член от групата към Целта. Всичко останало няма абсолютно никакво значение: нито произходът, нито характерът, нито възрастта – нищо. Има значение само едно – стреми ли се човекът към тази цел, разбира ли я, готов ли е на всичко заради нея.

А всичко останало ни е дадено свише от Твореца. Ние всички се различаваме във всичко. Не трябва да мислим за тази разлика между нас и да я оценяваме по някакви критерии, това е погрешно. За мен е важно само едно – готов ли съм аз и моите другари на всичко заради постигането на Твореца? Ако да, то ние трябва да си помагаме един на друг по-бързо да разберем, че единственият метод да постигнем онова, което желаем е да построим общо кли. Това е всичко. Изхождайки от това, всяка група трябва да организира своята работа и да не се утешава с илюзиите, че това ще стане само или след няколко години кабалистичен стаж или по друг начин.

Възлюби ближния като себе си

21.12.2004

Същността на първите статии, които Рабаш е написал за групата, се свежда до едно: до изясняване на необходимостта от нашето единствено поправяне – да излезем от своето его и да започнем да се отнасяме към другите с любов. Това е единственото, което е необходимо за кли, за да бъде поправено.

В това правило – „обикни ближния като самия себе си” – са включени всичките 612 поправяния (желанията, които

човекът трябва да поправи). В трактата „Шабат”, в Талмуда, мъдреците казват, че с помощта на 612-те поправяния се удостояват с изпълняването на правилото „обикни ближния като самия себе си”, а след това се удостояват и с любов към Твореца.

Ние се намираме на най-ниското ниво, от което започваме да се издигаме в двойното, а след това в единичното скриване, преминаваме махсом и получаваме разкриване на Твореца. Отначало преминаваме етап на разкриване, наричан „награда и наказание” (той също се дели на няколко подстепенни). Следващият вид разкриване се нарича „любов към ближния” и след това – „любов към Твореца”.

По този начин, ние преминаваме през 612 поправяния на егоизма. Сега се намираме в състояния на скриване, този период се нарича „зман ахана” (време за подготовка).

Но от момента, в който сме усетили точката в сърцето и сме започнали да се занимаваме с Кабала, ние се движим нагоре, намирайки се в състояние на двойно или единично скриване. А когато преодолеем махсома, започваме да поправяме себе си, издигайки се по стъпалата на поправянето. Тези стъпала са 612, в съответствие с количеството желания. Поправяйки тези желания, ние се издигаме на 612-то стъпало. Вследствие на поправянето на всичките 612 желания, влизаме на стъпалото на 613-то желание – „любов към Твореца”.

Какво ще ни даде любовта към другарите? В петата статия беше казано, че тъй като в отделния човек любовта към ближния е много слаба, още не се е проявила, то трябва няколко човека да се обединят в група.

По какъв начин мога през цялото време да се издигам нагоре? Всеки мой подем нагоре от стъпало на стъпало е все по-голямо и по-голямо излизане от моя егоизъм и начало на преход в алтруизма. Какво означава „преход в алтруизма”?

Вътре в кли, наречено Адам (или обща душа) се намира моята точка, моето „Аз”. Ако искам да стана голямо общо кли, да постигна съвършенство и вечност, тогава трябва да присъединя към себе си всички останали души. Именно това се нарича да ги обикнеш – тоест да не

обръщам внимание на хората, които са около мен (все едно аз не разбирам що за души са това), а да разбера, че в тях се намират души, онези келим, които са съединени с мен. Аз трябва правилно да ги присъединя към себе си, да ги използвам, в резултат на което Адам - това ще бъда аз.

По какъв начин мога да постигна това? Какво е необходимо да правя по отношение на другия, за да потисна егоизма и да се откажа от най-малкото свое удоволствие в полза на другия? Ако няколко човека, които имат желание да постигнат любовта към ближния разбират, че е необходимо да извършат това действие, че единственият начин да постигнат вечност, наслаждение и съвършенство е да излязат от ограниченията на нашия свят, то по какъв начин, аз мога не само да слушам, но и да започна да правя нещо?

Мога да седя и да слушам за това десетки години и нищо няма да се случи в мен. **Това ще се случи в мен само ако вляза в група, където всеки ще потиска своя егоизъм (по взаимно съгласие между нас) спрямо другия. И ако показваме един на друг, че го правим, тогава ще получим сили от всички останали, ще стане увеличаване на всички отделни сили на всички членове на групата в една голяма сила. И тогава ще се появи възможност да бъде изпълнен закона „обикни ближния“.**

Получава се един вид противоречие. Мъдреците са казали, че за изпълнението на този закон е необходимо да се изпълнят всички останали 612 указания, а ние виждаме, че за постигането на „любов към ближния“ е нужна само любов към другарите по група.

Излиза, че аз напълно оставям движението по духовните стъпала в тези светове и се занимавам само с обединяването с моите другари вътре в групата? Ние култивираме любовта помежду си, всеки от нас показва това на другия и по този начин ние се впечатляваме един от друг и вървим по-нататък? Достатъчна ли е за мен тази работа или трябва да се занимавам със своето извисяване по духовната стълба спрямо Твореца?

Вътре в нас постоянно възниква някакво противоречие, двойственост: или да работя в групата по отношение на любовта към другарите, или да

работя с книгата и с Твореца, устремявайки се към Него. Ние не виждаме по какъв начин тези два обекта, две полета на действие са съединени заедно.

В заобикалящия ни живот, ние виждаме, че при светските хора също съществува любов към другарите, те също се събират в различни компании. В какво се състои разликата между групата, изградена на принципа любов към ближния и светската компания?

Работата е в това, че когато хората се обединят в компания, те правят това, за да си подобрят материалното положение един на друг (или да си повдигнат взаимно настроението, или заради общи интереси, или с цел подобряване на здравето, ако например се занимават със спорт). Тоест всеки пресмята каква изгода – лична, егоистична ще извлече от това, че се намира в тази компания.

Такава група е основана на принципа на егоистичното напълване и ако човек не получи в нея онова, на което се е надявал, той ще съжалява, че е влязъл в тази група и ще я напусне.

Ако в такава група дойде човек и каже: „Трябва да се занимаваме с възвеличаване на Твореца, с уподобяване на Твореца, а Неговото подобие е любовта към ближния”, то всички, естествено, ще му се присмеят.

Затова трябва да бъде намерена особена група, в която хората вече изначално разбират, че движението към духовното е движение само към алтруизма посредством отдалечаване от егоизма.

Ако всеки от членовете на групата потисне своя егоизъм по отношение на другарите, то по този начин при тях ще възникне единен организъм и малките кълнове на любов към ближния, които ги има във всеки, ще се обединят и ще създадат нова голяма сила, при това тази голяма сила ще я има във всеки от членовете на групата.

Ето в това се състои разликата между обединяването на хората в егоистичното кли и обединяването за постигане на алтруистично кли.

Ако сме се обединили, за да създадем общо предприятие и всеки да напълни себе си, то ние заедно може би и ще заработваме повече от всеки поотделно, но като резултат ще си поделим продукта на нашия труд.

Това ще изглежда така: „аз” плюс „ти” е общото предприятие, от което сме получили печалба. Не би било възможно да получим тази печалба поотделно – затова и сме се обединили. Но ние делим печалбата помежду си според вложеното. Да допуснем, че аз съм вложил $1/3$ част, ти си вложил $2/3$ части, съответно, аз ще взема $1/3$ част от печалбата, а ти ще вземеш $2/3$. това се отнася за материалния свят.

Духовното не се дели на части. Ако има „аз” плюс „ти” и ние като сума сме получили едно духовно кли, тогава излиза, че и аз и ти – всеки има това кли, има го цели 100%.

Защо? Как така всеки може да има 100%? Върху какво се основава това?

Основава се върху това, че при нас сборът се е получил не в резултат на нашия труд, както е в материалното, а общо сме получили разкриване на Твореца в нашето кли. А когато се разкрива Творецът – разкрива се светлината и от нея ти можеш да запалиш хиляди свещи, при това тя не намалява. Тоест стига и за мен и за теб, и ако има още милиони, то ще стигне и за тях, и за още много милиони. За всички ще стигне духовната печалба, но всеки, естествено, ще получи толкова, колкото влага.

Ако съм вложил в това дело $1/3$ част, а другарят е вложил $2/3$, тогава не трябва да делим: аз съм подготвил своето кли така, че ще мога да получа само $1/3$ част (това става автоматично). Не защото другарят ме краде, той не ме ограбва. При нас се е появил общ източник, от който аз мога да получа само съгласно своята подготовка от $1/3$ част (колко съм вложил от себе си). А ако моят другар е вложил от себе си $2/3$ части, значи ще получи $2/3$, а ако е вложил 100% - ще получи 100%, а аз, влагайки от себе си 10%, ще получа само 10%.

Може да попитате: „Как така, ако ти си вложил от себе си 10%, вие сте постигнали любовта един към друг?” В любовта един към друг, естествено, също има градация. Човек не може изведнъж да вложи 100%, но дори ако влага по-малко, той ще започне да чувства резултатите от своя труд.

Главното е, че искам да покажа, че източникът е общ и не намалява, ако един или втори взема от него.

В нашия свят това не може да бъде направено, защото нашият свят се намира под махсома. В него действа друг принцип, в него Творецът не се проявява като награда, като източник на желаното наслаждение, и затова всеки получава от общата каса своята част, и според това общата каса намалява. А в духовното, ако сме постигнали определен състояние, тогава всеки може да взема съгласно подготвеното от него кли.

По какъв начин човекът подготвя своето кли, за да участва след това в получаването на напълване от постигнатото?

„Аз” плюс „ти” стават сбор само тогава, когато аз направя от себе си нула спрямо другаря. Колкото повече мога да се приближа към нулата, а другаря издигна на по-висока степен, толкова по-лесно моето его ще се превърне спрямо другаря в анти его и ще стане величина на моето кли. Излиза, че моето отношение към другаря е и характеристиката на моето духовно кли. Казано по друг начин, колкото повече издигна другаря в своите очи, толкова по-голямо кли ще се разкрие в мен. И с това кли аз ще постигна и ще получа. Защото духовното кли е кли на отдаването, това е разликата между мен и теб.

Затова „да обикнеш ближния като самия себе си” (тоест да поставиш желанието на другаря като най-главно и основно срещу своите желания, не вземайки ги под внимание) – това е условие за създаването на духовно кли в човека.

В края на статията Рабаш казва, че в това действие се заключава цялата наша работа. Тоест цялата Тора, всички заповеди се свеждат само до едно действие – „Обикни ближния като самия себе си”. Това означава любов, потискане на себе си за сметка на извисяването на любимия. Разликата между това, как си издигнал желанието на любимия, за да стане то твое и го обслужваш, а твоето желание при това става нула, несъществуващо – именно разликата между вашите желания се нарича любов или духовно кли.

Какво трябва да бъде това духовно кли? От нулево на нашето ниво и до подема на всичките 613 стъпала.

На 612-те стъпала човек работи, привличайки всички останали келим от Адам, от останалите души. „Аз” (точката в Адам) присъединявам към себе си всички останали души с помощта на действието любов, и тогава ставам Адам. Това са 612-те мои действия. А 613-тото действие става спрямо Твореца, когато аз напълвам общото кли, което се появява в мен (Адам) по отношение на Твореца, т.е. Творецът влиза в мен и напълва цялото това кли. Такова състояние се нарича свят на Безкрайността, сливане с Твореца или Гмар Тикун – Пълно Поправяне не само на 612-те желания, но и на 613-тото желание по отношение на Твореца.

• **Въпрос:** *Любовта се проявява между равните. Как трябва да върши своята работа по отношение на другия, ако ми казват: „Ти трябва да направиш от себе си нула спрямо другаря”?*

В тази статия е казано, че ако човек си представя себе си като нула, а своя другар като единица, тогава той извисява другаря милиони, милиарди пъти и с това се измерва величината на кли, което човекът създава – величината на поправянето, което извършва в себе си.

Как може да съществува любов към другаря, когато извисяваш по-високо от себе си, ако любовта може да бъде само между равни? Извисяването над себе си се случва спрямо желанието (своето и на другаря) – когато аз предпочитам неговото желание пред моето собствено. Това е необходимо, за да започна да го обичам, тоест - за да започна да възприемам неговото желание, неговата душа като своя.

Освен това, нали е казано, че ние трябва да извисяваме своя другар, че аз трябва да направя от него най-големия човек в света. Как тогава той може да остане мой другар, как мога да постигна с него взаимна любов и единение в групата?

Всички тези отношения помежду ни се построяват спрямо нашите свойства, спрямо различните определения. Те се изразяват именно в това, че ние, всеки от нас, се извисяваме един друг, когато всеки издига другия на висотата на Твореца (без преувеличение, на висотата на Твореца!). Само тогава постигаме равенство помежду си. Защо?

Защото на нивото на нашия свят не се постига равенство. На това ниво аз оценявам нулата спрямо себе си. Ако се намирам на нивото на нашия

свят, то за мен всички са нули, а себе си чувствам на нивото на Твореца. Човекът се чувства по този начин, защото в него се намира вечната частица на Твореца и тази индивидуалност в него и личното му е се проявява в такъв вид.

Когато започна да работя, въпреки моето състояние и направя от себе си нула, а от всички направя единица – както Творецът е един, то по такъв начин аз изравнявам в своя егоизъм оценката за себе си и останалите. Само ми се струва, че унижавам себе си спрямо другите. Всъщност не се унижавам, а чрез това се съединявам се сливам с всички останали души, които се намират в Адам. Просто сливането с тях е възможно само когато потискам себе си и тогава мога да ги присъединя. Но при това аз не нивелирам, не изтривам себе си, а само поставям тях и себе си на едно ниво и ги присъединявам към себе си. Тоест подема на другаря до нивото на огромен праведник, на равен на Твореца – това е единствено поставяне на другаря в моите очи на едно ниво с мен. Така сме устроени.

Затова такава работа не противоречи на другарството, когато всички са равни – напротив, ако аз безгранично и безкрайно обичам своите другари, това означава, че те са ми равни. Ние просто не го чувстваме, защото така, както човек е готов да направи всичко заради себе си, защото обича себе си, така е готов да го направи и за своите другари, защото сега ги обича, присъединил е техните желания към своите, сякаш са негови лични желания.

• **Въпрос:** *Как трябва да проверя своите другари, преди да отменя себе си пред тях?*

Няма какво да ги проверявам – те не стават за нищо, безделници са, лентяи, грешници в никой случай не са по-добри от мен. Защо ми е да ги проверявам?! И така е ясно кои са те. Ако започна да ги проверявам ще стане по-лошо, няма да извлека абсолютно нищо от това.

Няма за какво да ги проверявам. Трябва да работя над себе си, да извисявам другарите в своите очи. А какво да извисявам в тях? Само едно – стремежа към Твореца. Всичко останало в тях няма значение. Моите другари могат да бъдат всякакви, но аз трябва да извисявам точката на Твореца в тях – заради нея искам да се слея с тях, необходим ми е само техния стремеж към Твореца.

• **Въпрос:** *Как да работя с чуждите желания?*

Изобщо не трябва да работиш с чуждите желания, а със своите. Когато анулираш своето желание пред тях, ти автоматично започваш да усещаш в себе си все по-голямо и по-голяма желание, което идва от Адам, от всички останали души.

Ти не присъединяваш към себе си егоистичните желания на своите другари (този обича футбол, онзи да гуляе или да седи в кръчмата и т.н.). Не ти трябва техните егоистични желания. Ти се стремиш да се слееш с тях в стремежа им към Твореца. В резултат получаваш тяхното вътрешно кли, душата – нея присъединяваш. Внезапно започват да те разширяват, започваш да усещаш своето кли много по-голямо. Изведнъж ги абсорбираш в себе си и твоят стремеж към Твореца, твоето усещане, разбиране за света става по-голямо.

Не присъединяваш към себе си лошите желания на своите другари. Стремежът ти към Твореца работи в теб по такъв начин, че твоето кли става огромно, то става като Адам – издига се на по-високо ниво. Ако присъединиш към себе си техните сегашни желания, представи си къде ще паднеш? Ти самият едва се държиш, а ако присъединиш към себе си всички останали, какво ще стане с теб? Ти не присъединяваш към себе си земните желания на другарите – присъединяваш към себе си техните души, намиращи се на нивото Адам.

• **Въпрос:** *За сметка на какво присъединявам към себе си другите души?*

За сметка на това, че се стремиш да бъдеш по-ниско от своите другари. Техният стремеж, желанието им за духовното се оценява от теб като най-висше, затова в твоите очи другарите са по-големи от теб.

• **Въпрос:** *Как работи всичко това? Действа ли по време на урока Ор Макиф или трябва да извърша някакви физически действия по отношение на другарите?*

Как трябва да правим това в живота?

В крайна сметка, в нашето всекидневие не можем особено да го проявим. Идваме, учим, извършваме някакви съвместни действия, в които ти не можеш да изразиш себе си по някакъв начин. Няма да започнеш да крещиш: „Момчета, обичам ви, затова мия съдовете, мия пода или правя нещо друго в Центъра”. Не. Цялата тази работа се извършва вътре в нас.

Разбира се, трябва да проявяваш любовта си към другарите чрез всевъзможни методи: основно като външна загриженост. Но в общи линии, имаме много малко възможности да го правим.

Ако сме готови за това, ще ни дадат възможност: например, да живеем и работим заедно, в по-тясна комуна, за да проявим себе си по отношение на другите. Ако в нас се появят такива сили, ако това в качеството си на пример стане необходимо за останалия свят, тоест движи се в съответствие с развитието на останалия свят, тогава очевидно при нас ще се появят и физически възможности за проявяване на нашите вътрешни подбуди.

• **Въпрос:** *Какво аз анулирам в себе си?*

Аз анулирам в себе си личната, собствената, частната заинтересованост. Както майката, която изцяло е насочена към това на детето да му е добре, но го прави от гледна точка на егоизма. И ние засега го правим от гледна точка на егоизма. Но чрез това аз заработвам за себе си кли, присъединявам съм себе си останалите души.

Самият аз не се явявам кли, а само точка, която може да присъедини към себе си всички останали. Да ги присъединя мога само с любов. Любов се нарича да абсорбирам в себе си всички останали желания, когато съм готов да взема в мен твоите желания, твоите потребности, твой стремеж към Твореца, за да ги напълня.

Любовта към другарите

22.12.2004

„Обикни ближния като самия себе си”. Раби Акива е казал, че това е главният закон на Кабала.

Написано е: „Това е главният закон на Тора”. Но ние подчертаваме – „На Кабала”. Казано е: „Барати ецер ра, барати Тора тав-лин”, тоест „Аз създадох егоизма и създадох Тора за неговото поправяне”. Онова, което изучаваме за поправянето – това и се нарича „Тора”. Но светът възприема Тора по друг начин. Под занимания с Тора той разбира учене, изпълняване на някакви външни ритуали вместо вътрешни действия, поправящи егоизма. Затова ние подчертаваме, че „обикни ближния като самия себе си” – това е главният закон на Кабала.

В крайна сметка, всичко е много просто: Творецът ни е създал егоисти, а ние трябва да поправим себе си, да станем подобни на Него. Признак за нашето поправяне, на уподобяването с Него е преходът от любов към себе си към любов към ближния. Колко ни е неприятно и непонятно – това няма значение. Светът е устроен по такъв начин, че любовта към Твореца или любовта към ближния (което е едно и също) – преходът към това състояние, се явява подбудителна причина за всички действия, които се случват в света и с нас.

Ако ние вървим по този път заедно с Твореца, съгласни с Неговите творения, съгласни с Неговите действия, тогава възприемаме всичко случващо се като хубаво, добро, приятно и в съответствие с това се развиваме. Такъв път на развитие се нарича „развитие по пътя на Тора, на светлината”.

Ако не желаем такава развитие, не вземаме под внимание това, че сме егоисти и трябва да се поправим (нашето поправяне се заключава в любов към обкръжаващите ни вместо любов към себе си), то несъгласието с действията на Твореца, с природата, която постепенно ни води към това, се възприема от нас като страдания. И такъв се представя пред нас целият наш живот.

Колкото по-нататък се развиваме, не стигайки до съгласие с Твореца, толкова повече страдания изпитваме. И толкова по-ярко изпитваме

наслаждение, съвършенство, вечност, съгласявайки се с Него. И затова цялото наше поправяне на практика се заключава в едно: „обикни ближния като самия себе си”. Невъзможно е, но тази задача ни е поставена. Онова, което е невъзможно да бъде направено със силите на човека, ще стане възможно с помощта на Твореца. Значи, че е по силите на човека да помоли Твореца Той да го поправи. Но както и да е – решението е за нас.

Това означава, че съблюдавайки правилото „да обикна ближния”, ние съблюдаваме всички указания на Кабала, които са включени в него.

Обкръжаващата ни природа, в крайна сметка функционира според правилото „да обикна ближния”. В нас има его, а всичко, което му въздейства чрез всички светове – това е абсолютният алтруизъм. Ние възприемаме заобикалящия ни свят като недобър, като зъл, защото се намираме в противоположна спрямо него природа.

За да се слеем напълно с обкръжаващите ни светове, които представляват едно непрестанно протичане на вечно наслаждение, не бива да се отделяме от него. Трябва да поправим себе си по подобие на онова, което ни обкръжава, просто да се разтворим в него.

По какъв начин това може да стане възможно? В нашите условия, вътре в себе си, ние трябва да обикнем ближния, всеки – всички останали. Това условие е изразяването на алтруизма в нашето състояние.

Кабала ни казва: „Какво изисква Творецът от теб? Само да се страхуваш от Него”. Излиза, че най-главното изискване към човека се явява трепетът пред Твореца, т.е., ако човекът изпълни това указание, то с това той изпълнява всички изисквания на Кабала и дори закона „обикни своя ближен”.

Тоест главното е трепетът („ира”), а след това вече, следващото стъпало е любовта („ахава”).

При все това, съгласно думите на раби Акива, всичко е обратно, т.е. законът „обикни ближния” включва в себе си и трепета пред Твореца.

• **Въпрос:** *Как може да се изисква от човека невероятното – да обикне ближния? Къде може да се види това в нашия свят? Абсолютно нереално е...*

Съгласен съм с тези доводи, защото в дадения случай, човекът изхожда от своята природа. Няма какво да възразя срещу това, мога да кажа само едно: „Представи си, че сред нас има хора, които се намират в състояние на любов към ближния. Те ходят заедно с теб на работа, пътуват редом с теб в автобуса, срещаш се с тях в магазина. Нима можеш да видиш, че те са такива. Това не може да бъде видно в човека”. Много религии, различни духовни методики призовават към това.

Откъде да знаем кой се намира в такова състояние и кой не? Може би около нас има много такива хора, които се отнасят към останалите с любов? Те по никакъв начин не проявяват това отношение. Те не са длъжни да ни насладят, да ни ухажват, както майката го прави с детето. Но те имат такова отношение – техните поправени вътрешни свойства се намират на такова ниво. И те живеят сред нас.

Затова не трябва да гледаш на този закон като на напълно неизпълним или като на свойство, с което е невъзможно да се живее в нашия свят. Напълно възможно е. И такива хора съществуват, макар външно в човека това да не може по никакъв начин да се забележи.

Ние говорим само за това, как да се поправим вътре в себе си, как да се промени, за да не бъдем пречка по пътя на висшата светлина през нас. Тогава ще започнем да усещаме, че се намираме в нейния обем, че тя ни пронизва, че се намираме вътре в океан от висша светлина.

Хората, преминали състоянието на клинична смърт казват, че това е пълно блаженство... Дори не може да се каже, колко е малко това усещане, в сравнение с онова, което ще можете да почувствате, когато се окажете в тази светлина – наяве, без никаква клинична смърт, не зад прага на смъртта.

Зависи само от това, доколко ще бъде поправен вашият първороден егоизъм. Намиращите се в клинична смърт само за миг се избавят от земния егоизъм и затова се чувстват в такова състояние. Единствено от земния!

А ако говорим за това да се избавиш от общия егоизъм и да се намираш в пълно подобие със светлината – това са свършено други нива. И това е възможно сега, и е възможно вашият съсед да го е постигнал, а вие още да не го знаете. Тоест това са абсолютно реални неща.

Раби Елазар казва, че трепетът се явява съставна част на това правило – „обикни ближния като самия себе си”. А съгласно раби Акива, всичко е включено в правилото „обикни ближния”.

Но на други места в Талмуда, мъдреците казват, че главното е вярата, тоест излиза, че и трепетът пред Твореца и любовта към ближния са включени в понятието „вяра”.

Излиза, че освен това има и нещо допълнително, един вид нулева степен – вяра („емуна”).

Преди всичко, ние трябва да разберем какво е Цел на творението.

Рабаш изяснява за какво са ни нужни всички съставни. Искаме да поправим себе си, искаме да се намираме във вечно, свършено състояние, искаме да се възнесем над нашата природа?

Ние действително ли искаме да се намираме във нормалното висше състояние, не в това, временно? Какво конкретно ни е необходимо за това: вяра, любов, трепет – какво?

Преди всичко трябва да помним, какво е Цел на творението. Известно е, че тя се заключава в това, да бъдат насладени създанията. Ако е така, т.е., ако Творецът иска да даде на своите създания цялото благо, което им е приготвил, тогава защо съществуват тези три понятия, три условия: вяра, трепет пред Твореца, любов към ближния? Те са нужни само, за да направят нашите келим годни за получаването на онова благо, което ни е приготвил Творецът.

Излиза, че всичките тези три условия за подобие на Твореца се явяват необходими.

Вярата е необходима, за да вярваме в това, че Цел на творението се явява наслаждаването на създанията и в това, че всеки от нас е способен да постигне тази цел.

По този начин, понятието „вяра” се дели на две части: вяра в това, че има крайна цел и вяра в това, че аз мога да постигна тази цел. Това сега не се намира в моите ръце – нито крайната цел, нито средствата за нейното постигане, но аз вярвам в това. Какво значи вярвам? Очевидно в мен има някакви предпоставки за това: ние не говорим голословно: „Да, вярвам”.

Вярата се явява определената, явна връзка между мен и крайната цел, между мен и средствата за постигане на крайната цел – връзка, във вид на ясно усещаци се сили. Следователно онова, което е в моите ръце се явява сила, а не вяра според разбиранията на религиите в нашия свят. В духовния свят, вяра се нарича свойството Бина, която поправя всичко, държи всичко върху себе си, всичко твори. И това е всъщност свойството вяра.

Вярата е необходима, за да вярваме в това, че Цел на творението се явява наслаждаването на създанията, и в това, че всеки от нас е способен да постигне тази цел. Това значи, че Целта на творението могат да постигнат не само особено надарените хора, а всички създания, без изключение. И те задължително трябва да я постигнат, при това без да имат абсолютно никакви особени свойства и таланти.

Освен това е казано, че самата методика на Кабала се усвоява от човека само в степента на неговия трепет пред Твореца. Значи освен вяра, на нас ни е необходим и трепет (условието „ира”).

Само ако човекът има трепет, тогава всичко, което е необходимо ще влезе в неговото сърце. Тоест трепетът, а по-просто казано страхът, се явява необходимо условие, за да се открие сърцето на човека за възприемане на духовните понятия, които ще му помогнат по-нататък да върви напред. Без страхът това няма да се случи.

Излиза, че вярата дава на човека гаранция за това, че може да постигне целта и да не се отчайва от първите неуспехи. Тя е нужна на човека, за да не се отбие по средата на пътя. Човекът трябва да вярва, че Творецът помага на всички, дори на такива нищожни хора като него да постигнат сливането с Твореца.

Но да се удостоя с вяра, да придобия връзка с целта, връзка със средството за постигане на Целта, увереност, че Творецът ще ми помогне и че аз съм в състояние да придобия вътрешни духовни усещания – аз мога само ако предварително изпитвам страх.

За да се удостоя с вяра, отначало е нужен трепет. Както е казано в Книгата „Зоар“: „Защото трепетът – това е поправяне, включващо в себе си всички поправяния, които Кабала изисква да извършиш и то се явява порта за вярата в Твореца. Съгласно пробуждането на трепета пред Твореца се увеличава вярата в Неговото управление“. Какво е трепет пред Твореца? Човек трябва да се бои от това, че няма да може да достави радост на Твореца (т.е., че няма да може да се уподоби на Него), а не от това, че той самият няма да получи нещо (например, благата на този или на бъдещия свят).

Трябва да извършим такова поправяне, което напълно да ме отдели от резултата на моите действия. Аз действам, знаейки предварително, че:

1. резултатът абсолютно не ми принадлежи;
2. резултатът бива получен от някой, който аз не постигам, не усещам, който няма никаква връзка с мен.

Ако съм в състояние дотолкова да изляза от своето его, че мога да отдавам напълно и изцяло себе си отвън **съблюдавайки някакви заповеди (т.е. да извършвам алтруистични действия) с мисълта, че той прави това не заради собствената си изгода.**

Той не е в състояние да направи това. Как кабалистите могат да изискват това от нас? Но при тях то се е получило по някакъв начин. Ние им вярваме, че е възможно такова състояние, когато човек действа не за себе си, а отвън и тогава той се влива в Универсума. Ние нямаме такива възможности. Как могат да се появят те?

Съществува само един изход – да се съберат няколко човека, които имат малка възможност да излязат изпод властта на егоизма заедно, в една група. Рабаш така и пише: „Съществува само един изход, единствена възможност“.

Всеки член на групата е длъжен да нивелира себе си спрямо другите. Всеки от членовете на тази група има в потенциал любов към Твореца. Обединявайки се в такава група и потискайки своя егоизъм по отношение на другарите, те създават нова същност. И ако например групата има десет членове, то в тази същност ще има сила, десет пъти по-голяма от онази, която е във всеки поотделно.

Рабаш казва, че няма друг изход, освен всеки от нас, намиращ се вътре в егоистичния свят, да анулира себе си по отношение на друг член на групата. Не спрямо цялото човечество, а спрямо друг член на групата, вътре в когото също съществува определена предпоставка да постигне любовта към Твореца. Именно по този признак ние сме се събрали в тази група.

Тоест тук, вътре в нашия свят има група, в която трябва да се държим по този начин.

Ако всеки от нас работи в групата върху това да отреже себе си от егоизма и да се устреми към другите (тази работа се извършва вътре в човека), то в групата, да допуснем от десет човека, възниква десетократна сила на такъв стремеж от себе си – навън.

И тогава тази сила ще помогне на всеки от нас. Който е имал желание само от една единица, от една човешка сила, в него (във всеки от нас) ще се появи желание от десет човешки сили.

Но съществува условие: когато тези хора са се събрали в група, всеки от тях трябва да мисли как да потисне своя егоизъм, а не как да насити своите желания за получаване. Само по този начин, той ще може да придобие ново качество – желанието да отдава.

Тоест условието на групата е много просто: всеки от своето его – навън. Ако има такива участници в групата, има надежда тя да постигне излизане във висшия свят.

Тогава от любов към другарите, те могат да преминат към любов към Твореца, т.е. човек ще желае да достави радост на Твореца. Излиза, че желанието за отдаване е много важно и необходимо, а да бъде придобито е

възможно само с помощта на другарите. И тогава може да се каже, че човек се бои от Твореца, страхува се, чу няма да може да Му достави радост.

Тоест той вече преминава от вярата към трепета, придобива този трепет, този страх. Страх от какво? Страх от това, ще може ли да отдава на Твореца, да бъде подобен на Него? Ще може ли да бъде като обкръжаващото го истинско мироздание, истинският свят? Защото дори този свят, който е извън нас, не е такъв, какъвто го усещаме в нашите егоистични желания, в нашето разбиране: той всъщност е алтруистичен. Ще мога ли да вляза в него?

Този страх се появява само след като човек постигне любовта към другарите. Иначе той не може да се появи, защото ние още нямаме никакви такива съмнения: „А ще мога ли да изляза в този външен свят, ще мога ли да постигна свойството отдаване?“.

Страхът се появява след като сме създали това условие вътре в групата, т.е. всеки от нас е способен да излезе зад пределите на тази група: всички заедно, ние представляваме сега един организъм, който желае да се устреми навън. Само тогава в нас се появява този трепет: „А ще можем ли да постигнем това?“.

Преди постигането на състоянието любов към групата (т.е. частното излизане от себе си по отношение на групата), дори и не съм се замислял за това, да изляза зад пределите на групата в обкръжаващия ме външен свят. В дадения случай, обкръжаващият ме външен свят е именно духовният свят.

И така, фундаментът, върху който може да бъде построено зданието на светостта се явява правилото „обикни ближния“, с помощта на което може да бъде получено желанието да се доставя радост на Твореца. След това възниква понятието „трепет“, тоест човек се бои, че не може да достави радост на Твореца. После, когато в човека вече има порти, които се наричат трепет пред Твореца, той може да се удостои с вяра (тази вяра е вече свойството Бина). А вярата – това е кли, в което може да влезе Шхина (светлината Хохма вече се облича в свойството Бина).

Излиза, че има три правила (три стъпала).

- 1) **Първото от тях е правилото на раби Акива, т.е. „обикни ближния като самия себе си” (работата в група). И това се явява основа на основите, т.е., ако то бъде изпълнявано, никаква сила не може да отклони човека от положението, в което се намира, защото само изпълнявайки този закон, човекът може да премине от любов към себе си към любов към ближния, т.е. от егоизъм към алтруизъм, да почувства, че любовта към себе си му вреди, като най-голямото зло на света.**

В степента, в която човекът пожелае да анулира себе си пред другарите, в същата степен той ще започне да усеща, че използването на егоизма е равносилно на това да си сложи ръцете в огъня. Той ще започне да усеща получаването като вреда. Пред него ще се появи явна картина на това, че общият закон на мирозданието е отдаването.

Спрямо него ние се намираме в инверсно състояние и това е нашата беда, нашето зло. Ако можехме да разкрием за себе си цялата картина, бихме видели доколко получаването непосредствено, незабавно ни причинява вреди.

Но ако бяхме видели тази картина явно, егоистично бихме пожелали да се избавим от получаването. По такъв начин ние сме се превърнали в клипа, т.е. бихме поискали да се избавим от злото заради себе си. Нямахме да излезем от злото, а щяхме да станем духовно зли, на по-високо ниво.

Злото е скрито, за да помогне на човека да се избави в крайна сметка от него. Ние трябва да действаме само с вяра вътре в групата.

Затова Рабаш казва: **„Първото правило на раби Акива „обикни ближния като себе си” се явява основа на основите. Тоест, ако то не бъде изпълнявано, никаква сила не може да премести човека от егоизма.**

След като бъде постигната любовта в групата, ти ще започнеш да разбираш, че отдаването на групата, а не получаването от групата на нещо за себе си, се явява средство за твоето духовно спасение.

2) След това преминаваме към второто правило – трепета пред Твореца. А можем ли ние в крайна сметка, вече от нашето състояние на любов към другарите, да излезем сега към любовта

към Твореца, т.е. към външния свят. От вътре в групата – към външния свят.

3) А после ние вече преминаваме към третото правило.

Когато излезем във външния свят, т.е. отрязваме себе си от групата, ние създаваме ново кли, което се нарича „вяра” – свойството отдаване спрямо Твореца. Това е екран, намерение, където вече влиза усещането за Твореца, явяването на Твореца. Или както е казал Рабаш: „Ще влезе тук Шхина”, т.е. проявяването на Твореца в човека.

Творецът се облича в човека, защото вече няма никаква разлика между човека и Твореца. Човекът става интегрална част от Твореца, разтваря се в цялото мироздание. Човекът не изчезва, той се разтваря със своите свойства, тоест става също вечен и съвършен.

И всичко това става благодарение на трите последователни действия, които се извършват върху нашето кли.

Първото действие – любовта в групата, когато човекът анулира своя частен егоизъм по отношение на Твореца.

Второто действие – когато всеки от членовете на групата и групата като цяло, излизат зад своите предели в общото мироздание, в обкръжаващата природа. Тоест започват да постигат, когато групата се явява като зародиш („убар”) в обкръжаващото пространство, в Твореца.

И третото – след трепета, в степента на придобиване на вяра в Твореца (вяра – това е свойството Бина) вече възниква кли за получаване на разкриването на Твореца, светлината Хохма.

Трябва да преминем за себе си през тези три етапа. И най-тежкият от тях е първият етап. Необходимо е просто да се преборим със себе си, да наведем глава и да го приемем за себе си. Казано е: „Както волът подлага своята глава под ярема” – така и ние трябва да склоним глава пред необходимостта от правилно отношение към другарите, защото за мен това е единствената възможност да стана подобен на Твореца, да изляза във външното мироздание.

Творецът специално ми е „пробутал” тези хора, колкото и да ми се струват негодни, грешни, лоши. Може би бих избрал други хора – но това няма значение. Той по-добре знае по какъв начин и в каква среда, по отношение на кого, всеки от нас трябва да поправи себе си, излизайки от своето его.

Тоест аз трябва да гледам на групата като на лаборатория, на полигон, като на учебен участък, където провеждам своя опит да изляза от себе си в огромното външно духовно пространство.

• **Въпрос:** *Може ли първото условие за работа в групата да се явява крайна цел? Как може то да бъде предварително условие за работа?*

Любовта към групата, към ближния, се явява предварително стъпало. А ти казваш: „А какво е предварителното тук? Всичко трябва да завършва с това”. Не, нищо не трябва да завършва с това.

Първо, защото нашето общо кли, наречено Адам, трябва да бъде в пълно равновесие с Твореца, тоест ние трябва да получаваме от Твореца заради отдаване. В какво състояние? Когато всички се явяваме едно цяло. До това трябва да стигнем, включително и цялото човечество. Все едно, ще ни доведат до това.

Ние желаем да го направим днес. Има малка група, която, да допуснем, се нарича „Бней Барух” и която иска сега сама да стигне да това състояние. Моля, нека стигне сама.

За тази цел тя трябва вътре в себе си да извърши своята работа по отношение на любовта към другарите. След това да излезе от себе си навън – това е второто действие, наречено „трепет”. И вече отвън да създаде третото действие – това е „вярата”. И да стигне до същото състояние, само че вече по отношение на Твореца. А едновременно с това тя, разбира се, ще играе своята роля спрямо останалото човечество.

Но това са трите естествени етапа. Ако постигна вътре в групата само любовта към другарите, то аз практически заменям себе си с останалите. Това ми помага да изляза от своя частен егоизъм, да придобия силата, необходима за излизане от него. Не е задължително да имам десет другари, може да бъдат сто, а може да са и двама, това няма значение. Ако изляза от

своето его, това вече е достатъчно, за да започна да работя. Но първо трябва да изляза от своето „Аз”, а след това да работя по отношение на Твореца.

Баал Сулам говори за това в статията „Към завършването на Книгата „Зоар”. Той казва, че по отношение на Твореца можеш да работиш само тогава, когато твоите желания са постоянни, когато твоите решения са неизменни. Всички те вече се намират извън теб, не са насочени навътре в теб. Затова трябва първо да обезпечиш за себе си стъпалото на поправка, когато си излязъл от своето его по отношение на другия. Вторият изход е вече по отношение на Твореца, т.е. зад пределите на Адам, зад пределите на егоизма.

Защо това се изобразява така, сякаш ти излизаш от цялото? Излез от своето его и край. Защо трябва за излезеш от този кръг? Защото си свързан с всички останали. Работейки върху себе си по отношение дори на един свой другар, ти работиш върху себе си по отношение на цялото човечество.

За важността на другарите

23.12.2004

Всички тези статии на Рабаш са посветени само на заниманията в група: на разпространението в групата, на отношенията в групата, на любовта в групата и т.н. По принцип, съдържанието на нашата работа е много просто.

Първо е необходимо да определим каква е целта. Тя трябва да бъде определена точно: целта е отдаването, просто и открито, без каквато и да е прикритост. Духовното, Творецът, сближаването и т.н., всички тези думи скриват истинността на онова, което се намира пред нас. Те са добри за начинаещите, за да не се плашат от тях. А целта - да се постигне отдаване, е обратна на това, което имаме днес.

И тъй като отдаването се реализира само в група, където всеки разбира, че това е необходимост и че цялата задача на Мирозданието се състои в постигане на свойството отдаване. Като пред група, настъпваща в атака: целта е поставена пред нея и групата трябва да постигне това състояние.

Необходимо е да се изградят такива отношения, че това да може да бъде реализирано между членовете на групата и тогава тя ще постигне

състоянието „взаимна любов”. Защо е необходима взаимната любов? Защото тя ще ни доведе до целта – към любовта към Твореца.

Между тези състояния, решения, определения съществуват много други всевъзможни състояния, докато всеки член на групата и цялата група се убедят, че това е необходимо условие и няма нищо друго, нямат друг избор. Включително дотам, че дори да има нещо друго, то няма значение - „именно това аз искам”. Тоест трябва постепенно да стигнем до разбирането, че именно това е съвършенството.

Можем много да говорим за науката Кабала. Изучавайки кабалистичните книги, можем да си изясним какво е обучение:

- за постигащите, книгата е инструктор за духовния свят;
- за онези, които се намират в нашия свят, обучението е средство да привлекат поправящата светлина.

Това е за нас. Ние не сме постигащи: все още само желаем в бъдеще да станем като тях.

Значи онзи, който учи, за да разбере какво е написано там – няма нищо да разбере, просто се занимава напразно. Той трябва да учи само за да привлече към себе си поправящата светлина, която да го поправи и доведе до отдаване.

Кабала е практическа наука. Сега, от обучението и от нашата работа, ние постепенно извличаме състоянието на поправяне (1,2,3), а след това пристъпваме към практическа реализация и тогава вече изучаваме Кабала като постигащите.

Сред нас може да има два типа хора: едните са желаещи светлината на поправянето и занимаващи се още и с решаване на тези свои проблеми (1,2,3). И сред нас има такива, които вече са преминали този път и според степента на своето поправяне се намират в усещането за висшия свят. Те учат от същите книги, от които и ние, но вътре в себе си вече реално усещат стъпалата на постигането, в действие поправяйки своите желания на такива за отдаване и по такъв начин се уподобяват на Твореца.

Независимо от всичко, всяко приближаване към духовното минава през групата. Нещо повече, цялата реализация на нашата работа минава през групата.

Ние изучаваме две състояния на скриване: двойно скриване и единично, след това единично разкриване и двойно разкриване. Между тях е махсомът. Единичното разкриване се нарича „награда и наказание”, а двойното разкриване – „любов”. Всичките четири стадия, които трябва да преминем се реализират вътре в групата, включително последният стадий – постигането на абсолютната и пълна любов.

Аз винаги работя, намирайки се във връзка с другите души, и чрез тази връзка реализирам всички свои поправяния – не с Твореца, а с тях:

- ако се намирам в двойно и в единично скриване от Твореца, то аз се реализирам по отношение на моите другари, чрез тях възприемам двойното или единично скриване на Твореца;
- следва награда или наказание: ако отдавам на останалите – получавам награда, ако ли не – наказание;
- следващото състояние е любов; тя се разделя на моя лична любов към Твореца, на любов от страх (така наречената зависима любов) и обща – свършена любов (така наречената независима любов). Тя също се реализира по отношение на всички останали като най-последната, най-висша любов – всичките 100% на моето поправяне.

Кога се случва това? Когато присъединя към себе си всички останали души, те стават моите келим и аз, вече от това общо кли, се обръщам към Твореца. Тоест нашето поправяне става във взаимодействие с обкръжаващите – с онези, които са като мен, устремени към Твореца. С тях ние създаваме група и вътре в нея реализираме целия наш път. Затова, както начинаещите (такива като нас) трябва да имат група, така и такива като раби Шимон с неговите ученици трябва да бъдат в група, намираща се на нивото на абсолютната святост (святост се нарича свойството Бина).

И при тях, и при нас не е възможно никакво напредване, ако ти си сам, защото тази конструкция трябва да бъде пълна. Адам - това е общата душа. Творецът ни възприема само чрез нея, тоест в степенята, в която се сливам с останалите души, готов съм да им отдавам, да се свържа с тях.

Сега не говоря за целия свят – засега за мен тази група се явява представител на всички останали души. На тази тема има особена статия – как да се държим спрямо групата и спрямо останалото човечество. Спрямо останалото човечество – просто неутрално и доброжелателно. Спрямо групата, аз извършвам всички действия, които искам да отработя по отношение на Твореца.

Творецът ни възприема само чрез нашето отношение към групата, защото Той възприема Адам, който е в нас.

Възниква въпросът: „Как да оценя важността на другарите, които се явяват членове на групата, тоест как да се отнасям към своите другари?“

Например, човек вижда, че неговият другар се намира на по-ниско стъпало и иска да го поучава да се държи по-добре, тоест да изглежда по-добре, отколкото е. Излиза, че този човек вече не може да бъде негов другар, защото го вижда в качеството му на ученик, а не на другар. Ако пък човек вижда, че неговият другар стои на по-високо стъпало и има какво да се поучи от него, да усвои от него добри качества, тогава той е готов да го приеме вече като рав, а не като свой другар.

Тоест отношенията вече не са като между другари – и в единия и в другия случай.

И само когато човек види, че неговият другар се намира на едно и също ниво с него, тогава те действително могат да станат другари и да се „сляят“ един с друг. Когато казваме „другари“, ние подразбираме, че те и двамата се намират в едно положение. Ако имат сходство на възгледите, идеите, то те могат да решат да се обединят и заедно да се стремят към общата цел.

Да допуснем, че има двама другари, чиито идеи са сходни. Тоест те разбират в какво се заключава техният живот. Стигнали са до това, че имат една и съща цел, разкрили са един на друг своите планове, своят възглед за света, за живота и са видели, че по това си приличат. В този случай вече може да създадат група.

Както се случва в нашия свят: **има двама другари, чиито идеи са сходни и те ръководят заедно обща печеливша работа.** Ние също ръководим печеливша работа – искаме да постигнем Целта на творението, за нас това е изгодно, за нас е печалба, за нас това е целта.

Ако те чувстват, че силите им са равни, тогава всичко е наред – делят печалбата поравно. Но ако единият от тях чувства, че е по-добър от другия, че носи повече ползи, то той, в съответствие с това, ще иска да получи и по-голяма част от печалбата.

Той в никакъв случай не иска да отнеме, да открадне от своя другар – просто иска да получи своята част справедливо, според това, което е вложил. Може да се случи и обратното – ако влага по-малко, то той е съгласен и да получи по-малко.

Но всичко е напълно различно, ако говорим за любовта между другарите, когато те се обединяват, за да има пълно единство между тях, тоест, когато всички те трябва да бъдат абсолютно равни.

Не може да има никакви сметки, че някой сам по себе си е по-голям, а някой е по-малък, че влага повече или по-малко, или че трябва да получи повече или по-малко. **Ако те извършват заедно някаква работа, а резултатите не делят поравно, тогава това не се нарича единство.**

Тук можем да определим наистина ли желаем единна група по принос, по потребление и по оценката, която правим един на друг, и според отношенията между нас.

Всичко, абсолютно всичко трябва да бъде поравно, така че да бъде невъзможно да се отличи никакво отдаване и получаване между другарите, колкото и те да им се струват различни в техните очи. Един се занимава с едно, друг – с друго. Един може да работи няколко часа, а друг няколко минути или дни – не е важно кой влага в нещо повече, а кой по-малко.

Ако в групата съществува усещане, че един дава повече, а друг по-малко или че един получава повече, а друг по-малко, то в тази група няма единство, това вече е изкривяване и нарушаване на единството.

Групата може да бъде много силна, нейните членове могат да си помагат един на друг и да постигнат огромни, като че ли сплотени действия, но ако няма равенство, то тази група не е единна и това означава, че тя не се отнася към Твореца. В такава група има вътрешен дисбаланс, който изобщо няма да я доведе до точката на контакт с Твореца.

Когато става дума за любовта на другарите, то разбира се, всичко онова, което ще придобият заедно, те и ще делят поравно и тогава, в тях ще възникне любов и съгласие. Тоест никога никой не трябва да прави сметки, кой е свършил повече или по-малко и кой получава повече или по-малко.

Всеки от членовете на групата трябва да смята, че той самият е най-незначителен от всички, тогава ще може внимателно да се вслуша в мнението на останалите. Ако пък човек смята, че е над другите, то той няма да може да възприеме каквото и да е от тях, тъй като в дълбините на душата си ще има мисли, че все едно знае по-добре от тях. Освен това членът на групата трябва да се отнася към своя другар така, сякаш е най-великият човек в своето поколение.

И тогава групата ще оказва на човека благоприятно въздействие и той ще напредва към целта. Защо? Защото той ще получава от всички впечатление за величието на целта и това ще му въздейства максимално, защото ще смята, че всичко, което чува от тях, се явява безпрекословна, неоспорима, абсолютна истина, редом с която просто не съществува нищо друго.

Ако той постави себе си под такова въздействие на групата, в него ще се появят огромни сили и увереност, абсолютно щастие от това, че се намира сред тях и тогава за него няма да има нищо сложно в извършването на каквито и да е действия на отдаване. Всичко зависи само от това, доколко ще може да отмени своя разум и да приеме решението на групата за величието на целта, за онова, което трябва да прави в този свят.

Но как мога да смятам, че моят другар е по-добър от мен, когато ясно виждам, че е обратното – аз съм по-талантлив от него, имам по-добри качества от него? Има два начина да преодолее такива мисли в себе си.

Първият е: ако вече съм избрал другаря, това е всичко – вече гледам на него от позицията „вяра над знанията”

Ако групата вече съществува и Творецът ме е довел в тази група, то аз трябва да се отнасям към всички като към посланици на Твореца – Той ме е поставил при тях, с тях аз трябва да работя, трябва да ги приема като най-добрите.

Аз трябва да гледам на тях от позицията на „вяра над знанията”. Колкото и в моите усещания, в моя анализ да ми се струват непоправени (в каквото и да е), аз трябва да ги възприемам като абсолютно поправени – само така.

Тоест аз виждам едно, но вярвам, че моят другар е много по-добър отколкото ми се струва.

Вторият начин е по-естествен: ако съм избрал другаря, то аз се старая да видя само хубавите му черти и не забелязвам лошото в него.

В какво е проблемът? Избрал ли съм или не съм избрал? Като правило, при нас се получава така, че ние не избираме и тогава трябва да приемем всички, които вървят с нас по посока на същата цел като абсолютни праведници, като най-добрите, които могат да съществуват на тази земя.

В „Мишлей” е казано: „Всички прегрешения ще прекрои любовта”. Защото, както е известно, ние охотно виждаме недостатъците на децата на съседа и не ги забелязваме в собствените си деца, тъй като любовта ни към тях скрива недостатъците им.

Дори и ако ги виждаме, ние като че ли зачеркваме, изтриваме това, защото любовта покрива недостатъците. Ако погледна своите деца отстрани, ще видя с очите на психолог всичко, но ако превключа и погледна на тях като баща – няма да видя нищо лошо, а само онова, което е хубаво. Такава е природата – човекът не вижда недостатъци в себе си, в своите роднини и близки (ако те наистина са му роднини и близки).

И обратно, вижда недостатъците на съседите, на чуждите, защото това му доставя удоволствие – той се издига в собствените си очи и егоистично се напълва.

Опитайте се да кажете на човека нещо лошо за неговите деца – той веднага ще възрази и ще започне да разказва за техните хубави черти.

Възниква въпросът: „Защо това е така?“. От своя баща Баал Сулам съм чувал, че в действителност всеки човек има и хубави и лоши черти, затова и съседът и бащата казват истината и за своите деца, и за децата на другия. Но съседът не изпитва онази любов към чуждите деца, която изпитва бащата, чийто очи закрива любовта и той иска да види само хубавите качества на своите деца.

При все това, бащата също вижда истината, макар и не цялата – просто не забелязва лошите качества на своите деца. Той може да се съгласи с това, че ги имат, но все едно не ги възприема като лоши – той ги обича, и лошите им качества също, защото получава удоволствие от децата, от това, че са негови деца.

Така че любовта към другарите изисква да виждаме само хубавите качества на другаря и да не забелязваме неговите недостатъци, както в собственото си дете. Естествено, че във всеки от нас има много отрицателни качества. Забранено ни е да виждаме тези качества един в друг. Ако ги виждаме, значи не се обичаме помежду си. **Затова, ако видиш някакъв недостатък в другаря, това означава в крайна сметка, че този недостатък не е в него, а в теб, тоест в твоята любов към него, и затова ти виждаш неговите лоши качества.**

Защото лоши качества има във всеки. А дали хората имат лоши качества в Гмар Тикун или не? Кой е казал, че нямат?! Имат, просто всички те се покриват от абсолютната любов. Страничният човек не става по-добър – винаги можеш да видиш в него колкото си искаш лошо, ако самият ти се спуснеш от нивото на любовта. Ако се издигнеш на нивото на любовта, ще виждаш в него само доброто.

Тоест всичко зависи от получателя, а не от обекта, към който трябва да се отнасяш с любов.

Същото е и по отношение на Твореца. Можеш да говориш за Него, че Той е Абсолют и Съвършенство, а колко претенции имаме към този Абсолют и Съвършенство, колко не Го обичаме, меко казано? А защо да Го

обичаме, ако всичко лошо е от Него? В степената, в която съм недоволен от своя живот, аз Го ругая, ненавиждам Го.

Следователно няма значение дали Творецът е абсолютен или не - има значение само моята оценка. Същото се отнася и за другарите, за Него, за всички. Тоест не трябва да чакам, докато някой се поправи или се случи нещо с него. Не трябва да оценявам нещо извън себе си като несъвършено. Ако ние виждаме несъвършенство – то говори само за това, че нашите келим, нашето отношение към света, към Твореца са непоправени.

Първоначално ние отработваме тези отношения в групата, във взаимното движение един към друг от страна на всеки спрямо неговите другари.

• **Въпрос:** *Какво тогава означава „еднакво“? Да допуснем, аз виждам, че моят другар не се справя с нещо или нарушава някакво правило в групата, означава ли, че не го обичам?*

Хубав въпрос. Ако ние говорим само за това, че е необходимо да се обичаме помежду си, то аз трябва ли да си затварям очите за всички проблеми с моите другари и да казвам, че това е, защото не ги обичам или има такива недостатъци, които все пак трябва да видя?

Въпросът е друг – какво значи „трябва да видя и не трябва да видя“? Виждам ли или не виждам?

Необходима е правилна постановка на въпроса. Има група, в нея има другари, които са устремени към целта. Целта е отдаването. Групата – това са хора, които са се събрали заедно с желанието да постигнат тази цел, да постигнат отдаване и са приели правилото да стигнат до взаимна любов, която ще ги заведе до любовта към Твореца.

Ако тези условия са налице в моите другари, то аз си затварям очите за всичко друго, освен за това. Мога да си затворя очите за това, че той е паднал, че се е издигнал, има всевъзможни проблеми с израстването в рамките на тези условия, за които сме се договорили, на основание на които съществува групата. Ние сме заедно, всички преминаваме през променливи състояния, но ако всички те са устремени към нашата обща цел – аз ги обичам, не забелязвам никакви недостатъци. Разбирам, че това не са

недостатъци, а разкриване именно на онези непоправени наши свойства, които, поправяйки се ще разкрият още по-голяма любов.

Ако виждам, че другарят ми е изпаднал в слабост – намира се по пътя към целта, пълзи и изведнъж се е обезсилил, аз трябва да го взема на своите рамене (той иска да върви, просто няма сили). Но ако напълно се отклони от нашата цел, някъде встрани от нашия път и отдаването, взаимната любов и Твореца вече не са негова цел, тогава не мога да го гледам всепрощаващо. Напротив, трябва колкото може по-бързо да се избавя от него. Колкото може по-скоро да се спася от него!

И на това основание, ние трябва да внимателно да следим кой се намира в нашата група.

• **Въпрос:** *Как мога да забележа, че другарят ми „пробива дупка в лодката”, ако не виждам неговите отрицателни качества, а само положителните?*

Не можем да не видим отрицателните качества на другаря, не можем да не ги видим. Ние ги виждаме, но те се покриват от любовта.

Не мога да не видя, че моето дете постъпва неправилно. Аз не го поощрявам, а го оправдавам. Но ако то извърши някакви прегрешения и лоши постъпки, то вече няма да го оправдавам – тогава ще предприема някакви особени мерки.

При това в нас има любов към детето, но въпреки това отиваме към крайни мерки, а откъде може да има любов към такъв човек, който не се намира на същия път като нас? Любовта възниква вследствие на това, че ние сме избрали една цел и за да я постигнем трябва да се обичаме помежду си. Аз не обичам никого, защото така ми се иска – трябва да постигна любовта, защото това е необходимо за постигането на целта.

Затова не може да има естествена любов. Моята любов се явява следствие на това, че ние заедно вървим към една цел. А когато той не върви заедно с мен към тази цел, между нас веднага възниква чувството, противоположно на любовта – ненавистта.

• **Въпрос:** *Какви трябва да бъдат отношения между мен и онези, които се намират извън групата?*

Ние трябва да се отнасяме с любов, всепрощаващо и с разбиране само към членовете на групата, защото само те съставляват за мен обществото, онази душа Адам Ришон, от която постигам целта – отдаване на Твореца и сливане с Него. Никакви други хора извън групата не се намират заедно с мен в придвижването към целта, в приближаването към нея и затова отношението към тях не е възможно да бъде наречено отношение на любов.

Любовта е следствие от общото разбиране на целта, желанията, плановете – от всичко, което е в моя живот. Любовта е следствие от подобие на свойствата, от подобие на целите. Според определението, не мога да имам такова подобие с другите извън групата – те не се стремят към същото, затова и не мога да имам с тях отношения на любов, прощаване и оправдаване.

• **Въпрос:** *Когато говорим за любов, се има предвид някакво мое вътрешно отношение към другаря ли? Когато е извършил нещо нередно, трябва ли да носи отговорност за това, защото и родителите наказват?*

Любовта не може да бъде само една права линия, тя трябва да бъде построена върху страха, върху трепета, върху взаимната отговорност и групата строго трябва да поддържа тази посока.

В коментарите на Книгата „Зоар”, Баал Сулам обяснява, че преди да бъде постигната любовта, се постига страха. Страхът от това, че ако не постигнем правилната любов, ние няма да постигнем целта. Само върху такъв страх може да се базира правилната любов.

• **Въпрос:** *В групата съществуват закони. Ако някой ги наруши, мога ли да накажа другаря си?*

Задължително. Не това, че ще го накажеш – тук работата не е в наказанието, а в поправянето на положението, в което сме влезли. Защото ако някой прави нещо лошо, възможно е не той да го прави – зависи още и от това, че не сме му подействали правилно и не сме му дали достатъчно впечатления. Така че тук няма осъждане – някой е лош или добър.

Както е в тялото – ако ни боли някой орган – лекуваме го и не се отнасяме с него като към нещо несъществено. Обратно, знаейки, че без него нищо не можеш да направиш, трябва или да го лекуваш, или да го отстраниш. Ето такова отношение трябва да има към всеки – тоест стремеж не към наказание, а към поправка, ако това е възможно.

А ако другарят просто е загубил целта, тогава бързо трябва да бъде отстранен от групата. Той се смята за страничен, като чуждо тяло, което предизвиква зараза в организма, която може да доведе до смърт. Такъв човек трябва веднага да бъде изведен от групата. Има се предвид група, която действително се движи към целта и е длъжна да мисли и да се грижи за това.

• **Въпрос:** *Вие казахте, че на раби Шимон също му е била нужна група. Такъв човек, на такова ниво, работи с душите на целия Адам Ришон, и в същото време му е нужна група! Как да си обясним това?*

Ти не можеш да разбереш какво прави раби Шимон в своята група, на такова ниво, на което се намира цялата тази група. Но ние виждаме, че дори раби Шимон, само благодарение на своите ученици, намирайки се в съюз заедно с тях, чрез тях е могъл да напише Книгата „Зоар”. Това не говори, че без тях той е малък човек, а заедно с тях голям – това просто говори, че дори великият кабалист не винаги може да изрази онова, което иска, ако е сам. Той е длъжен да го изрази чрез другите, за тази цел му е нужно кли, чуждите свойства.

Но освен това, те действително са били сериозна група, ако може да се каже „били са”, защото такова духовно състояние съществува и сега – няма време в това, което ние определяме като „групата на раби Шимон”. Макар те да се намират в Гмар Тикун, там също съществува продължение на степените на всеобщата любов, защото цялото човечество още не се намира в Гмар Тикун. То трябва да стигне до него, а докато не отиде, има работа за всички кабалисти, дори за най-великите, които са постигнали върха на своите стъпала. Но своето най-последно стъпало, те не са постигнали, защото ние още се намираме в междинно състояние, а има хора, които все още се намират в най-ниското състояние.

Само след като всички души едновременно, живеейки в този свят, постигнат най-висшия свят, най-висшето стъпало, само тогава ще можем да говорим за другото състояние, когато няма да бъде необходимо да се стремим към любовта. Ще възникнат други стъпала, за които не знаем и не можем да си представим как се осъществява подема по тях. Ще стигнем дотам и ще видим, какво трябва да правим по-нататък.

• **Въпрос:** *Непонятно е как може да се постигне такова състояние – на равенство и важност. Защото, ако другарят е равен на мен – как може да бъде важен за мен? Аз го виждам всеки ден, в различни ситуации – как мога да го възвеличавам?*

Как може да бъде и равен и важен? Той е важен за мен заради постигането на целта. Без него аз няма да мога да постигна целта!

А детето защо е важно за родителите? Без него те са никои и нищо. Нима то им дава нещо, носи ли им някаква печалба, освен усещането, че просто това е много скъпо за тях същество?

Защо другарят става скъпо за мен същество? Защото без него аз няма да постигна най-скъпото в живота. Отначало той става за мен средство за постигане на Твореца, а след това започвам да виждам, че това не е средство, че това всъщност е кли, което става подобно на Твореца. Тоест тук възниква нещо по-голямо – осъзнаването на това, че кли в поправения си вид ми се представя като Твореца.

Редът за събиране на групата

26.12.2004

Задължително трябва да има разписание на деня. Например, всеки от членовете на групата, съгласно своите възможности, трябва да говори за важността на групата: тоест каква полза му носи групата и че се надява с нейна помощ да получи изключително важни за неговия живот неща, които той сам никога няма да може да придобие. Именно затова той цени това, че се явява член на групата.

Всеки от нас трябва добре да осъзнае това в себе си и след това, по определеното разписание, да го предава отвън на останалите. Не защото

сега той се намира в състояние на подем и в зависимост от своето настроение крещи за това колко е важна за него групата, колко важни са за него другарите. Рабаш пише много просто: „Задължително трябва да има разписание на деня, за да може всеки на свой ред да говори за важността на групата”. Това е всичко. Никакви такива преживявания в зависимост от настроението, не. Всичко трябва да става съгласно разписанието на стената.

И така, отначало е нужно и да осъзнаеш, и да кажеш на глас за важността на групата, за необходимостта от нейното съществуване. Ако е нужно да помолиш някого за нещо, е необходимо да следваш две условия:

- **първо – онзи, когото моля, трябва да има това, за което го моля; например, аз моля за пари богатия човек;**
- **второ – онзи, когото моля, трябва да има добро сърце, тоест желание или готовност да ми помогне.**

Затова мъдреците (кабалистите) казват, че първо е нужно да възвеличиш Твореца, а вече след това да Го молиш за нещо.

И не защото трябва да му кажеш много комплименти, за да му бъде неудобно да ти откаже и чак след това да го помолиш (както е прието при нас да се обръщаме към обикновения човек). А защото, възвеличавайки Твореца, възвеличавайки Целта, принасяйки му нашите благословии и благодарност (ако са искрени), ние подготвяме нашето кли за получаване именно на това, което изхожда от него.

Кли, в което ние можем да получим „шефа” (изобилие) от Твореца, трябва да бъде подобно на Него, тоест то трябва да се намира в същото състояние на покой, благост, успокоение, вечност – в състояние, в което не усеща никакъв недостиг. Тогава това кли ще се намира в подобие на Твореца, на светлината, и в тази степен Той ще го напълни.

Затова и се казва, че в началото е необходима благодарност, а след това молба. Но ако аз вече съм решил, че имам всичко, че повече нищо не ми трябва и благодаря за всичко на Твореца, тогава откъде след това възниква молбата? Да видим какво казва за това Рабаш.

Ако човек вярва във величието на Твореца и вярва в това, че Той може да му даде всички видове удоволствия, и че единствено Негово желание се явява това да наслади своите творения, то тогава може да се каже, че човекът действително се моли – той вярва, че Творецът безусловно ще му помогне.

Тоест нашата благодарност трябва да включва в себе си и молба. По този начин, благодарността – това е състояние и на абсолютно спокойствие, благост и увереност, надеждност, щастие. То включва в себе си молбата, то включва в себе си недостига.

Само че този недостиг не се усеща като такъв, а като благо, защото аз съм сигурен, че Творецът може да направи всичко за мен, но Той сега специално е разкрил в мен този недостиг, за да Го помоля. Затова, дори обръщайки се към Твореца с молба, аз се намирам в съвършенство.

Обръщането към Твореца е за мен най-доброто, което може да се случи. Към възникващото в мен желание аз се отнасям като към причина да се обърна към Него, като към най-доброто, което може да се случи, защото без това не бих могъл да се обърна към Твореца.

Затова разкриването на желанията, на всевъзможните, неизправности, тяхното наличие става за мен благо, затова аз благодаря – не защото Той след това ме поправя и ми дава – достатъчно е само това. Защото ако съществува вяра в това, че Творецът ми отговаря, поправя ме и ме напълва, то това съвършенство вече трябва да присъства в самата молитва. А ако е така, тогава каква е тази молитва, когато знам, че ще получа положителен отговор?

В нашия свят, ако със сигурност знаем, че ще получим положителен отговор, в нас възниква пренебрежение към онзи, към когото се обръщаме: както разглезеното дете знае, че родителите му ще направят всичко, за което ги помоли. То дори не ги моли, а иска, командва, ругае, крещи.

Защо тогава нашата увереност, че молбата ни към Твореца ще бъде абсолютно, стопроцентова удовлетворена, не разваля нашето обръщение към Него? Защото то включва не просто нашата увереност, че Той ще ни даде – обръщението включва в себе си отдаване.

Ако това беше егоистично получаване, то щеше да бъде като при разглезеното дете. Но моето обръщение включва в себе си отдаване. Това значи, че ако сега аз получа от Него – а аз задължително ще получа от Него сили и знания как да действам – то на основание на получените сили и знания, аз ще мога да отдавам. Ще мога с помощта на тези сили и знания да се свържа с останалите души, да помагам при тяхното поправяне.

Тоест в мен не възниква потребителско отношение и пренебрежение към Твореца, както е в нашия свят: ако съм убеден в това, че всички мои молби се удовлетворяват, то те вече се превръщат от молби в заповеди. Не – аз оставам с Твореца в положението на получаващ, защото след това преминавам към отдаване.

Същият принцип можем да приложим и в групата, тоест от самото начало е нужно да възвеличавам всеки от своите другари. Доколкото човекът превъзнася групата, дотолкова и ще я уважава.

След това, човек трябва да се „моли“.

По-горе говорихме за подготовката към молитвата, защото всички наши молитви са молби. В Сидур (в молитвеника) молитвата се състои от две части. Първата част е благославяне, когато говорим за величието на Твореца, за това, което е създал, защо Той го е създал за нас и т.н., тоест за всичко положително, което изхожда от горе на долу. Втората част на молитвата е вече молба за това Творецът да ни даде сили за по-нататъшно духовно развитие, за действието отдаване.

След като човекът превъзнесе Твореца и групата, **след това той трябва да се „моли“ (тоест идва втората част на молитвата – обръщението). Какво значи това? Всеки от членовете на групата, трябва да провери себе си – колко усилия полага заради групата. И ако всеки от членовете на групата вижда, че няма сили да работи заради групата, то всички трябва да се молят Творецът да ни помогне – всички и всеки – да ни даде сили и желание да обичаме ближния.**

Ето в това се състои истинската молитва, за нищо друго не трябва да молиш. Както е казано: „Ве аавта ле-раеха камоха – клал гадол бе Тора“ (Обикни ближния като самия себе си – това е общия закон на цялата

Тора). Мислейки за това, наистина няма да сгреша в това, че вървиш в правилната посока – от егоизма към свойствата на Твореца.

След като групата и всеки неин член се настрои да помоли Твореца за алтруистични сили, за промяна на свойствата от егоистични на свойството отдаване, **след това, всеки от членовете на групата трябва да се държи съгласно трите последни откъса от молитвата „Шмона есре“.**

(Тази молитва се състои от осемнайсет части, в нея има три първи и три последни благославяния). **Това значи, че след като човекът вече е формулирал своята окончателна молба към Твореца (след това той като че ли се разделя, сбогува се), той казва трите последни откъса, сякаш Творецът му е дал онова, за което е молил.**

Можеш ли да казваш тези благославяния до момента, в който си получил нещо? В молитвата, може би – да. Но това е съвършено погрешно, какъв е смисълът от това и защо трябва да го правиш, ако не се е случило още в живота ти?

Така трябва да постъпваме и в групата. Тоест след като човекът е проверил себе си, изпълнил е по-горе посочения съвет – помолил се е в групата – той трябва да мисли, че неговата молитва е вече приета от Твореца, и че той, заедно със своите другари вече е станал единен организъм.

Какво означава да получи от Твореца онова, за което моля? Това значи реализиране на онова, което бих искал: „аз бих искал да бъда в свойството отдаване, на едно стъпало по-високо“. Направи го и то ще стане.

Как да се настроя правилно за молитвата? За какво и кому е нужна тази молитва? Не на Твореца, нали?! Молитвата е необходима, за да организирам правилна връзка между мен, групата и Твореца.

Ако ти вече си „измолил“ във всички предишни молби, то можеш наистина да започнеш да изпълняваш онова, за което си молил и задължително ще го получиш. Защо? Защото от твоя страна сега не ти стига само кли, което би разкрило всичко, което съществува. Това е съществувало и преди молитвата, само че преди нея ти не си бил подготвен за реализирането му. „Преди молитвата“ означава – до момента, в който си

се настроил за благодарност към Твореца, за вяра в това, че Той сега прави (и ще направи!) всичко, за което помолиш.

Всички тези молби не са за Твореца, а за да подготвиш твоето кли. И сега, ако започнеш да правиш и изпълняваш, то естествено ще изпълняваш своето вече формирано от по-рано кли и затова, разбира се, ще получиш.

Няма никакви промени от страна на Твореца. Всичко, което му говориш е необходимо, за да извършиш вътре в себе си тези операции, за да получиш от него онова, за което молиш. В Твореца това е готово. В резултат на своите преобразувания, ти се подготвяш да откриеш онова, което вече съществува в теб.

След като човекът се е помолил, той трябва да мисли, че неговата молитва е вече приета от Твореца и заедно със своите другари, вече е станал единен организъм. И така, както тялото иска неговите органи да са добре, така и човекът сега иска всички негови другари да се чувстват добре.

Затова, след всички тези действия, идва време за веселие и радост от това, че е възникнал любов към другарите. И тогава всеки трябва да почувства, че е щастлив, сякаш сега те са спечелили много пари. Тоест получили са действителен, явен напредък, явно допълнение към онова, което са искали.

А какво се прави в този случай? В този случай човекът прави трапеза с другарите, които са му помогнали. Защото всеки от членовете на групата трябва да направи трапеза, за да пият и да се веселят неговите другари. И затова по време на събиранията трябва да бъде в приповдигнато и весело настроение.

Има време на Тора и време на молитви. Времето на Тора е ниво на цялостност, на съвършенство, когато няма никакви недостатъци, и това се нарича „дясна линия”. Докато недостатъкът се нарича „лява линия”, защото мястото, където има недостатък изисква поправяне, и това се нарича поправяне на съсъдите. Нивото на Тора е дясната линия, тоест мястото, което не изисква поправяне.

Затова методиката на Кабала се нарича подарък, а, както е известно, подаръци се дават на онези, които са обичани. А обикновено онези, които имат недостатъци не са обичани. Затова в дясната линия няма място за размишления, свързани с поправянето. Тоест, когато всички постигнат напълване, получили са подарък – след това се веселят. И по времето на завършване на събирането, трябва да се държиш съгласно последните три откъса от „Шмона есре”, за да почувстват всички съвършенство и цялостност.

Нашата работа трябва да се извършва точно по духовните закони, в съответствие с онези състояния, през които трябва да преминем на всяко стъпало. В съответствие с това, което е на всяко стъпало, във всяко състояние, ние трябва по различен начин да се отнасяме към себе си и към другарите, и към Твореца. И нас ще ни водят. Трябва само да обръщаме внимание на онова, което ни дават, какво се възбужда вътре в нас и отвън, и в съответствие с това да реагираме правилно. Именно елементите на правилното реагиране ние отработваме тук.

Кой елемент в тази статия ние трябва да вземем за себе си в дадения момент? Задължението да правим всичко според разписанието: да плачем според разписанието, да се смеем според разписанието, т.е. да постигнем такива състояния според разписанието. Днес сме се събрали на събиране на групата и не е важно, че нямаме никакво желание. Ще започнем да работим над това, защото е написано, че днес е събирането на групата.

Рабаш ни казва, че задължително трябва да има разписание на деня и всеки член на групата е длъжен да използва всички свои възможности и да говори за важността на групата. Значи, ние започваме да говорим. В резултат на нашите разговори, на нашата размяна на мнения, в резултат на това, че всеки желае вътре в себе си да създаде правилна вътрешна среда и да я предаде на своите другари, възниква онова, което се нарича молитва. И ние започваме да благодарим на Твореца за това, че ни е направил такива и ни е събрал заедно. И сме убедени, че ще получим от Него всички сили, за да се издигнем духовно, т.е. да направим алтруистични движения, защото Творецът е в нас. Само трябва, със своите обръщения, постепенно, да разкриваме всички тези състояния.

Значи, когато усетим, че сме в състояние да разкрием това – какво трябва да направим, намирайки се с другарите в такова състояние! Да си направим трапеза!

• **Въпрос:** *Редът на действията е написан специално за събирането на другарите или всички тези действия аз трябва да извършвам в себе си при всяка среща с другарите?*

Не. Рабаш е описал редът за събиране на групата, в който се подразбира, че в началото хората се събират и няма значение дали са въодушевени или не. Те трябва да извършат такава работа, че събирането на другарите (Ешиват Хаверим) да завърши с подем, когато всички усещат, че извършвайки съвместно духовно действие, получават сили свише, които ги издигат над егоизма.

Макар да бъде „ло лишма”, нека да започнат да се гордеят с това, нека получат някакво свое удовлетворение – това не е важно. Главното е увереността, че в резултат на общото усилие на групата, те са постигнали това, че са принудили Твореца да им даде духовна сила, която да ги издигне над този свят. Това се нарича „Ницху ли банай” – „Победиха ме синовете мои”. И то се прави именно в групата.

Важността на групата

27.12.2004

Известно е, че ако човек, който има желание да върви по пътя на Истината постоянно се намира сред хора, които нямат никакво отношение към това и противодействат на вървящите по този път, то той постепенно се съгласява с техните мнения, тъй като мислите на хората, които общуват тясно помежду си някак си се „смесват”.

Тоест човек, намирайки се вътре в някакво общество, иска или не иска, получава мислите на това общество.

Затова няма друг път за онези, които желаят да вървят към определена цел, освен да създадат собствена група с определени рамки, тоест отделен колектив, в който да няма хора с идеи, различни от идеите на групата. Нещо повече, членовете на този колектив трябва постоянно да си

напомнят един на друг за целта на своята група, за да не следват мненията на другите хора, тъй като природата на човека е такава, че го привлича мнозинството.

Онези, които искат да вървят към особена цел, са длъжни да създадат група, която да съответства на тази цел. Затова съществуват много всевъзможни партии, различни групировки, големи и малки общества, клубове и т.н., където хората се събират съгласно своите цели.

Случва се човек да има няколко цели в живота и тогава той преминава от един колектив в друг в течение на деня или седмицата. Но той винаги се намира в такъв колектив, който му помага да реализира своята цел.

Това е необходимо, защото по неволя човекът постоянно се намира в общество. А да се намира със своите цели в чуждо общество е невъзможно, защото тогава неговата цел ще се промени под влиянието на заобикалящото го общество, което има друга цел.

Ако такава група се отдели от останалите, т.е. няма никаква връзка с тях по отношение на духовното и всички нейни контакти бъдат ограничени само до материалните въпроси, то чуждите идеи и мнения няма да и окажат влияние, тъй като по въпросите на духовното, тази група няма да има никаква връзка със странични хора.

Човекът трябва да се намира в този свят, трябва да си изкарва прехраната с труд, да живее в този свят, но да общува с останалите само по онези въпроси, които нямат отношение към духовното. Трябва да ограничи себе си: духовното – това съм аз и моята група. Нищо друго не трябва да изнася навън. Може да дава информация само в ограничен вид при разпространението и само в тази степен, в която е полезно за онези, заради които работи, а не своето лично мнение.

Защото ако човек, изучаващ Кабала, се намира сред религиозни хора и започне да разговаря и спори с тях, то неговите възгледи веднага се смесват с техните възгледи и без участие на неговата воля, подсъзнателно, техните идеи проникват в съзнанието му – дотам, че човекът престава да осъзнава, че това не са негови, а чужди възгледи.

Трябва много внимателно да общуваме със страничните хора, да контактуваме не повече от това, което е необходимо за работата или по някакви семейни проблеми. А освен по тези поводи – никак и за нищо.

Човекът, вървящ по пътя на истината, трябва да се отдели от другите хора. За да върви по този път, той трябва да полага големи усилия, защото му се налага да върви срещу идеите на целия свят. Тъй като тези идеи се опират на знанията и получаването. Докато идеите на Кабала са основани върху вярата и желанието за отдаване.

Могат да ни обвинят в това, че сме каста, че сме секта, че се отделяме и пренебрегваме – всички тези обвинения нямат значение. Има указания на кабалистите и ако не ги изпълняваме няма да можем да насочим себе си към духовната цел. Духовният свят е такава цел, която е отделена от всички останали цели на човечеството. Съответно на това и групата, която желае да постигне тази цел, трябва да бъде абсолютно отделена от цялото човечество в това, което касае тази цел. И тук не може да има никакви отстъпки.

И ако човекът не се отдели от чуждите мнения, то ще забрави за пътя на Истината и ще попадне завинаги под властта на егоизма.

И само в такава борба срещу страничните мисли, изолирайки себе си, като в ковчега на Ноах, той ще може да преплува през цялата тази буря, през целия поток от мисли и желания на човечеството, стремящи се да го запълнят, и ще може да излезе в чистия духовен свят, когато всички негови мисли ще бъдат само за отдаването. Защото всички мисли на човечеството са насочени към получаването – изключително към това как и по какъв начин повече да получава.

И само в група, поставила си за цел постигането на любовта към ближния, човекът може да намери сили за борба срещу идеите и мненията на целия свят.

В книгата „Зоар” (парашат „Пинхас”) е казано, че ако човек живее в град, в който живеят лоши хора, той няма да може да се занимава с Кабала и затова трябва да смени мястото, да се откъсне от него и да се засели там, където се занимават с Кабала.

Тора се нарича „Дърво”. И е казано от мъдреците: „Дърво на Живота е за онези, които я съблюдават”. И човекът прилича на дърво, както е казано: „Човекът е дърво плодоносно”. А неговите праведни дела приличат на плодове. Затова когато срещнем в текста само думата „дърво”, то това означава безплодно дърво, тоест безполезно, което ще бъде отсечено. Така и човекът, който не се стреми да поправи себе си ще бъде отсечен и от този и от бъдещия свят.

Тоест целият негов живот, практически не дава никакви усещаци се резултати. И затова човекът трябва да се махне от мястото, където се намират грешниците – онези, които го учат как просто да преживява в този свят. Човекът трябва да напусне мястото, където не може да се занимава с Кабала и да се засели в място, където се намират занимаващи се с нея. И тогава ще може успешно да се занимава.

Книгата „Зоар” сравнява човека с плодно дърво, а както е известно, такива дървета страдат от заобикалящите ги плевели, които през цялото време трябва да бъдат отскубвани. Така и човекът, вървящ по пътя на Истината, също трябва да се отдалечи от такова обкръжение, от онези хора, които не следват този път и трябва строго да следи да не попадне под чуждо влияние, за да не го погубят плевелите.

И това се нарича отделяне, изолация. Тоест човекът трябва да има само собствени мисли, отнасящи се за отдаването, за желанието да отдава а не мисли на мнозинството, които, в крайна сметка се свеждат до любовта към себе си, тоест до егоизма – до това по какъв начин да бъдат използвани обкръжаващите и целия свят. И това се нарича „две власти в човека”: първата е властта на Твореца, и втората – властта на самия себе си.

Властта на Твореца е когато човек се стреми към отдаване, а властта на човека е когато той развива собствения егоизъм.

В Талмуда (трактат «Санедрин», стр. 78) е написано: „Казал рав Йехуда от името на Рава, че, Адам бил вероотстъпник, както е казано: „И повикал Творецът Адам и му казал: „Къде си ти? Накъде си склонил своето сърце?”

Това означава, че Адам се е склонил към идолопоклонничество. Идолопоклонничество се нарича поклонението пред своя егоизъм – няма друг идол в човека, освен собствения му егоизъм.

От казаното може да се направи извода, че вероотстъпничеството на Адам се е заключавало в нарушаването на забраната „не следвайте вашите сърца...” Ако те командва сърцето – то е твоят идол, ти вървиш след него. **Именно това е вероотстъпничество - той е склонил своето сърце на другата страна, на страната на получаването.**

Но защо за Адам е казано, че е склонил сърцето си към идолопоклонничество, нарушил е заповедта „не следвайте вашите сърца...”? Понятието „служене на Твореца” означава, че всички действия на човека са насочени към това да отдава. И ако Адам е служил на Твореца за да получава, това се явява странична работа, служене на други богове, т.е. идолопоклонничество. Защото ние трябва да служим на Твореца само, за да отдаваме.

А Адам Ришон е получил за собственото си наслаждение. **Именно в това се заключава смисъла на нарушаването на Неговите указания „не следвайте вашите сърца...” - Адам не могъл да получи плода на Дървото на Познанието заради отдаване.** Той не е могъл да получи цялата светлина, която е трябвало да напълни тази обща душа заради отдаване и в резултат направил това заради собственото си наслаждение.

Такава степен се нарича „сърце” – ако сърцето иска да получава само заради собствената си полза, това се нарича грях на Дървото на Познанието. По такъв начин ние виждаме каква полза носи групата на човека Само тя може да създаде атмосфера, която е напълно различна от онази, в която се намират всички останали хора. Атмосфера, в която е възможно да бъде извършено действието отдаване.

• *Въпрос: Трябва ли да се отнасям критично към заобикалящите ме?*

Най-добре е да мине без критика. Спомни си какво пише Рабаш за онези хора, които някога са били ученици на Баал Сулам. След неговата смърт те

са станали много по-лоши от обикновените хора, защото по-рано са се намирали под неговия екран, а сега започнал да се разкрива техният авиют. Рабаш пише в това писмо: „Не искам много да говоря за тях, защото тогава ще бъда свързан мислено с тях – дори ако говоря за тях отрицателно. Не искам те да се намират в моите мисли”.

Когато начинаещите идват в Кабала, на първия етап те през цялото време критикуват останалите. Не си струва това да се прави по много причини, не е наша работа.

Творецът постепенно води цялото човечество, стъпка по стъпка поправя всеки слой на обществото. Ние трябва да мислим само за това, как да поправим самите себе си. Освен това, когато мислиш за другите, започваш да ги анализираш, да ги съдиш и по този начин неволно се свързваш с тях, усвояваш тяхното мнение. Не може контактът да бъде едностранен – от твоята страна навън.

Затова Кабала забранява тези неща. Няма смисъл да се занимаваш с поправянето, поощрението или порицанието на другите. Това е възможно само ако работата е надеждна и ще доведе до осезаеми резултати. Тоест, когато към групата се присъединяват много хора или се създават нови, сериозно работещи групи. Освен в тези случаи, по-добре е да не се разговаря и мисли за страничните хора. А ако водиш някакви лекции или занятия, добре е да го правиш навън, а не отвътре, сякаш това е външен парцуф.

• **Въпрос:** *По какъв начин се свързвам с другите?*

Рабаш обяснява това. Да допуснем, че си строител, намиращ се сред шивачи и си дошъл в ресторанта да хапнеш – вие седите заедно и обядвате. Те си говорят за своите шивачки работи, а ти, строителят, можеш да седиш редом с тях, да ги слушаш за какво говорят, но това няма да ти подейства. Ти нищо не разбираш от техните проблеми. Тогава в това няма нищо страшно.

Но ако тяхната работа е макар и малко подобна на твоята, то в тази степен те могат да ти повлияят, всъщност задължително ще ти повлияят. Човек не може да не попадне под влиянието на друг, дори един човек, да не говорим за колектив.

Затова трябва да се стараеш да ги слушаш колкото може по-малко и да не гледаш натам, откъдето могат да ти натрапят други мисли и желания освен онези, които имаме по нашия път. На първо място се има предвид идеологията.

Можеш да прелистиш книга с вкусна и здравословна храна или някаква реклама – това не е важно. Но ако слушаш за някакви други цели, свързани с отношенията между хората, тук вече възниква голям проблем, и още повече, ако се занимаваш с критика или обратното – със сближаване с други групи. Това изобщо не е наша работа. Тоест групата трябва да бъде относително затворена в себе си.

• **Въпрос:** *Как мога да попадна под влиянието на странични хора – нали онова, което имам в групата е много по-голямо от всичко, което го има във външния свят?*

Човекът се намира сред голямо общество с високи цели. Творецът се намира вътре в нас, на острието на нашата Цел. Човекът излиза навън и какво вижда там? Нещастни малки човечета, толкова много са, гъмжи от тях. И той със своите знания, със своите стремежи, ще попадне под тяхната власт? Кой са те в сравнение с него? Нищожни мравки. А той в сравнение с тях е като Гъливер и въпреки това ще попадне под тяхното влияние?

За какво мислят те, освен за това как повече да спечелят и да прекарват приятно времето си? На него изобщо не му трябва нито едното, нито другото. Но те въпреки всичко ще му влияят? Какво имат те? Бира, футбол... И на него може да му се прииска бира и футбол? От това, че те просто се намират около него, както децата в детската градина? Да, това е абсолютно вярно. И възпитателката в детската градина е подложена на влиянието на децата.

Да си спомним примера с Йоси Бен Кисма, който бил най-големия мъдрец в своето поколение. Когато му предложили да се премести в друг град, за да обучава неговите жители на Тора, той казал: „Няма да замина. Там вие нямате мъдреци. Няма да има с кого да се обединя в група. Ще бъда сам сред невежи. Те бързо ще направят от мен същия невежа, ще ме свалят долу”.

Тоест този човек се е страхувал от влиянието на някаква си тълпа. Тълпа, която е съгласна да се учи от него, не е против него, а е съгласна да се покори, ако трябва! Изпратили при него пратеници: „Ела при нас, всичко ще ти дадем, само ни научи”. Как да им откаже? Той им отказал. Защото ако поживее сред тях, по-скоро те него ще научат, отколкото той тях. А променяйки се, той няма да може да ги научи.

Затова нивото на човека няма значение (голямо ли е или малко). Като правило, ако в обществото съществуват такива проблеми, като голямо количество недостойни, отдалечени от духовното желание хора, там изпращат най-големите и силни мъдреци, а не малки и слаби.

Но защо такова слабо общество ще подеждва на такъв силен човек като раби Йоси? Защото егоизмът на човека ще си остане неизменен. И ако човекът не е напълно поправен (а до Края на Поправянето никой не е поправен), то не е възможно да стане така, че върху човека да не може да се въздейства.

Дори най-слабата по своето ниво среда може да провали и най-великия праведник, защото ако някъде вътре в него има макар и мъничка частица егоизъм, която е напълно скрита, тя ще започне да се възбужда.

В какъв случай тя не се възбужда? Ако я няма. А защо съществува? Защото срещу този праведник сега се намират все още непоправени грешници. Значи и той, съответно, не е поправен, тъй като тези грешници имат връзка с вътрешните грешници на този праведник.

Ако около мен съществуват непоправени хора, значи техният модел съществува вътре в мен, той е мой, защото душите се намират една в друга. И това означава, че те могат да ми влияят, защото съществуват в мен във все още непоправено състояние, тъй като навън те не са се поправили.

В Края на Поправянето, когато всичко ще бъде поправено, за мен няма да е важно в какво общество ще се намирам. А докато все още няма Пълно Поправяне, всяко непоправено общество представлява за мен явна опасност. Защото съществуващото в непоправен вид отвън го има вътре.

Ето ти пример: раби Йоси – човек, който се е намирал в състояние на лично поправяне! А около него живеят грешни хора, които дори искат да

изучават Тора, искат поправка! Но не, той все още не може да се намира сред тях, тъй като тези грешници съществуват в него. И той не отишъл там. Не отишъл да обучава хората. Защо? Защото самият той ще падне и няма да може да ги обучи.

• **Въпрос:** *Сред изучаващите Кабала има такива, които са сами в своя град и дори нямат възможност през целия ден да се свържат с някого? Какво ще стане с тях?*

Не може да се случи така, че човек да няма възможност да се обучава. Няма такова нещо – Творецът не поставя неизпълними задачи и непоносими условия. Когато влезеш във висшия свят, ще видиш, че винаги, всяка минута, всяка секунда си бил под стопроцентно правилно управление свише. Няма защо и в каквото и да е да обвиняваш някого, и всичко винаги е зависело само от теб.

Такова усещане получава човекът, когато влезе във висшия свят – началото на оправдаването на Твореца. Затова когато ми кажат, че човек се намира в такива състояния, някъде далеч и до него нищо не стига, аз не съм съгласен с това. Аз самият бях четири години в отказ.

Всичко може да бъде намерено. Може да се живее. Когато търсех Кабала, също не беше лесно. Къде можех да я намеря? Книги практически нямаше никакви, не знаех към кого да се обърна. След всичко, което направихме в днешно време – интернет, книги, дискове, видео, аудио – да се говори, че човекът няма връзка? Това е просто глупаво.

• **Въпрос:** *Ако човек живее някъде далеч, каква връзка може да създаде с останалите?*

Ако той е сам, то, разбира се, трябва да се свърже чрез кураторите или секретарите (и аз се надявам, че имате такива системи) и да получава своевременно информация, за да се чувства в контакт с групата, да усеща, че е част от нея.

Ако само той се стреми към това, трябва да изпълни всичко останало. Човекът няма никакви причини да се откаже да върви напред – да каже: „Имам такива условия”. Няма такива условия. Условия се предоставят на всеки, изхождайки от това, което му трябва в дадения момент. А след това

го вземат, пренасят го на друго място, променят около него и вътре в него обстановката и т.н.

Творецът има безкрайно много различни начини да направи с човека всичко, което иска. Затова състоянието на всеки трябва да се приема като най-оптималното, за да може сега, в дадения момент той да реши най-важното за себе си. А понякога човек наистина се намира в страшни състояния.

Но ние трябва да разберем, че в дадения момент то е най- доброто от всички състояния. Трябва да вярваме в това. Ако човек вярва, т.е. приема го доброволно, тогава тази мисъл няма да го напусне. Тогава във всяко състояние, каквото и да бъде то, той вече може да работи над връзката с Твореца.

• **Въпрос:** *Може ли малка група, относително скрита от света до доведе човечеството до Гмар Тикун?*

Да допуснем, взели са малка кабалистична група, захвърлили са я на необитаем остров и те нямат никаква връзка с никого. Това е достатъчно, за да постигнат Гмар Тикун, защото всеки човек, сам по себе си представлява целия свят.

• **Въпрос:** *Ако в Йоси Бен Кисма е имало някакви скрити непоправени неща, които при общуване с външния свят са могли да се разкрият, как той не излизайки навън може да ги поправи?*

Как човек ще узнае за своите недостатъци, ако не се намира редом с хора? Ако започне да работи, тези недостатъци се разкриват в него. Започва да работи за тази отдалечена група, за да бъде заедно с тях. Това е достатъчно, за да започнат да му се разкриват неговите недостатъци. Той не намира тези недостатъци в другите – те са в самия него и трябва да се проявят отвътре, в него.

• **Въпрос:** *Как може другарят да бъде по-голям и в същото време да съществува възможност да се свържа с него като с другар, тоест като с равен?*

Трябва да се отдели едното от другото и тогава ще се получи. Иначе, разбира се, няма. Той е по-голям в едно нещо, а в останалото е равен на мен.

Това винаги е парадокс: от една страна трябва да възвисяваме другаря, сякаш е най-великия праведник на поколението, тоест хиляда пъти над мен, а от друга страна – той, все едно, трябва да бъде мой другар.